

Sfântul Apostol Lucas

Ἔατα Αποστολῶν
[Πράξεις των Αποστόλων]

(ediția BYZ)

Teologie pentru azi
București
2025

Sfântul Apostol Lucas

Faptele Apostolilor

Traducere și note de
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

Teologie pentru azi
București
2025

© Teologie pentru azi
<https://www.teologiepentruazi.ro/>
2025

Această carte este proprietatea
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș.
Ea nu poate fi tipărită și comercializată fără acordul
direct al autorului ei, Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș.

Ediția de față este o ediție online gratuită.

Am tradus textul cărții conform BYZ,
ed. lui Maurice A. Robinson și William G.
Pierpont, 1995, inclusă în Bible Works 10.

Sfânta Icoană
a Sfântului Apostol
și Evanghelist Lucas
de pe coperta primă
am preluat-o dintr-un
manuscris vatopedin
de secol XI¹.

¹ E un fragment din fotografia de aici:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/b4/The_Four_Evangelists_and_Two_Apostles,_The_four_evangelists_and_the_two_chief_apostles,_Walters_Manuscript_W.530.C,_fol._211r.jpg/500px-

Capitolul 1

1. Într-adevăr, cuvântul cel dintâi l-am făcut pentru toate, o, Teofile [Θεόφιλε]², pe care [le-]a început Iisus a face și a învăța,

2. până în ziua în care a poruncit Apostolilor, prin Duhul Sfânt, [celor] pe care i-a ales, [și] a fost înălțat [S-a înălțat la cer].

3. Căroră și S-a arătat pe Sine viu [παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα], după [ce a fost] să pătimească El, în[tru] multe mărturii, până la 40 de zile arătându-li-Se lor [δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς] și zicându-le cele despre Împărăția lui Dumnezeu [καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ].

4. Și adunându-se împreună, le-a poruncit lor de Ierolima³ a nu se depărta, ci a aștepta făgăduința Tatălui [ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ Πατρὸς], „pe care ați auzit-o de la Mine.

5. Că[ci], într-adevăr, Ioannis a botezat [cu] apă, dar voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt [ὁμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ] nu după multe [din] aceste zile [οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας]”.

6. Așadar, [când] într-adevăr s-au adunat împreună, Îl întrebau pe El, zicându-I: „Doamne [Κύριε], oare în vremea

The_Four_Evangelists_and_Two_Apostles,_The_four_evangelists_and_the_two_chief_apostles,_Walters_Manuscript_W.530.C,_fol._211r.jpg.

² Forma de vocativ a lui Θεόφιλος.

³ De la forma de N. pl. Ἱεροσόλυμα, cf.

<https://en.wiktionary.org/wiki/Ἱεροσόλυμα>.

În text avem G. pl. Ἱεροσολύμων.

aceasta refaci împărăția lui Israil [εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ]?”.

7. Și a zis către ei: „Nu vă este vouă să cunoașteți anii sau vremurile, pe care Tatăl le-a pus în[tru] a Sa stăpânire [οὗς ὁ Πατήρ ἔθετο ἐν τῇ Ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ],

8. dar veți lua putere [Ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν], a venit [venind] Sfântul Duh în[tru] voi [ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ’ ὑμᾶς]! Și Ἰμι veți fi Mie martori [μάρτυρες] și în Ierusalim și în toată Iudea și Samaria și până la marginea pământului”.

9. Și a zis acestea, văzându-L ei, [și] a fost ridicat [ἐπήρθη][S-a ridicat], iar norul L-a luat pe El de la ochii lor [καὶ νεφέλη⁴ ὑπέλαβεν Αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν].

10. Și cum erau căutând spre cer, mergând El, și, iată, doi bărbați le stătuseră lor în îmbrăcămintă albă!

11. Care au și zis: „Bărbaților galilei[eni] [Ἄνδρες γαλιλαῖοι], de ce ați stat privind spre cer? Acesta [Οὗτος], Iisus [ὁ Ἰησοῦς], Cel care a fost ridicat de la voi întru cer [ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ’ ὑμῶν εἰς τὸν οὐρανόν], așa va [și] veni [οὕτως ἐλεύσεται], [în] ce fel l-ați văzut pe El mergând întru cer [ὄν τρόπον ἐθεάσασθε Αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν]”.

12. Atunci s-au întors întru Ierusalim de la muntele numit Eleonos [Ἐλαιῶνος]⁵, care este aproape de Ierusalim, având calea sabatului [σαββάτου ἔχον ὁδόν].

13. Și când au intrat⁶, s-au suit întru camera de sus [ἀνέβησαν εἰς τὸ ὑπερῶον], unde erau șezând și Petros și Iacovos și Ioannis și Andreas, Filippos și Tomas, Bartolomeos și Mat-

⁴ Norul slavei Sale.

⁵ Muntele Măslinilor:

https://en.wikipedia.org/wiki/Mount_of_Olives.

⁶ În Ierusalim.

teos, Iacovos al lui Alfeos și Simon Zilotis și Iudas al lui Iacovos.

14. Aceștia toți erau așteptând împreună, [cu] rugăciune și [cu] cerere, împreună cu femeile [σὺν γυναῖξιν]⁷ și [cu] Maria [καὶ Μαρία], [cu] Maica lui Iisus [τῆ Μητρὶ τοῦ Ἰησοῦ], și cu frații Săi [καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς Αὐτοῦ]⁸.

15. Și în zilele acestea s-a ridicat Petros în mijlocul ucenicilor – și era mulțimea de nume în același loc ca [la] 120 [ἦν τε ὄχλος ὀνομάτων ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσι] – și a zis:

16. „Bărbați frați, trebuia să fie împlinită Scriptura aceasta, pe care a zis-o mai înainte Duhul Sfânt prin gura lui David despre Iudas, cel care a fost călăuza celor care L-au prins pe Iisus [τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσιν τὸν Ἰησοῦν].

17. Că[ci] numărat era împreună cu noi [Ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν] și a primit sortul slujirii acesteia [καὶ ἔλαχεν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης].

18. Așadar, într-adevăr, acesta a dobândit loc din plata nedreptății [οὗτος ἐκτήσατο χωρίον ἐκ μισθοῦ τῆς ἀδικίας] și, căzând cu capul înainte [πρηνῆς γενόμενος], i-a plesnit mijlocul [ἐλάκησεν μέσος] și a[u] fost vărsat[e][s-au vărsat] toate măruntaiele sale [καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ].

19. Și [lucru] cunoscut a fost tuturor celor care locuiesc [în] Ierusalim, astfel încât să fie chemat însuși locul acela, [în] limba lor, Acheldama [Ἀκελδαμά], adică Locul sângelui [χωρίον αἵματος].

20. Căci a fost scris în cartea Psalmilor: «Să se facă casa sa pustie și să nu fie cel care locuiește în[tru] ea!». Iar «cercețarea sa să o ia altul [Τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος]».

⁷ Sfintele Femei Mironosițe.

⁸ Cu fiii Sfântului Iosif, Logodnicul Născătoarei de Dumnezeu.

21. Așadar, trebuie – [din] cei care au venit împreună [cu] noi, [din] bărbații din toată vremea, din care [zi] a intrat și [până] a ieșit din[tre] noi Domnul Iisus [ἐν ᾧ εἰσῆλθεν καὶ ἐξῆλθεν ἐφ’ ἡμᾶς ὁ Κύριος Ἰησοῦς],

22. care a început de la Botezul lui Ioannis până în ziua [în] care a fost ridicat de la noi –, [un] martor al învierii Sale, [ca] să fie împreună cu noi unul [din] aceștia”.

23. Și au stat doi: Iosif cel numit Varsavvas⁹, care a fost numit Iustos [Ἰοῦστος], și Mattias¹⁰.

24. Și s-au rugat [și] au zis: „Tu, Doamne, cunoscătorule al inimilor [καρδιογνώστα] tuturor, arată-l pe care l-ai ales [ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω], pe unul din aceștia doi [ἐκ τούτων τῶν δύο ἕνα],

25. [ca] să ia sorțul slujirii acesteia și al apostoliei [λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς], de la care Iudas s-a întors, [pentru ca] să meargă întru locul său!”.

26. Și și-au dat sorții lor și a căzut sorțul pe Mattias și împreună a fost numărat cu cei 11 Apostoli.

⁹ De la forma de N. Βαρσαββᾶς. În text e forma de Ac. Βαρσαβᾶν.

¹⁰ De la forma de N. Ματθίας. În text e forma de Ac. Ματθίαν.

Capitolul 2

1. Și când [era] a se împlini ziua Cincizecimii, erau toți împreună la un loc [ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό].

2. Și s-a făcut fără veste din cer sunetul ca aducând suflare puternică [Καὶ ἐγένετο ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος ὡσπερ φερομένης πνοῆς βιαίας] și a umplut toată casa unde erau șezând [καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον οὗ ἦσαν καθήμενοι].

3. Și li s-au arătat lor [Καὶ ὄφθησαν αὐτοῖς], împărțindu-se [διαμεριζόμεναι], limbile ca de foc [γλώσσαι ὡσεὶ πυρός], și a șezut în fiecare [dintre] ei [ἐκάθισέν τε ἐφ' ἓνα ἕκαστον αὐτῶν].

4. Și au fost umpluți toți de Duhul Sfânt [Καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου] și au început a grăi [în] alte limbi [καὶ ἤρξαντο λαλεῖν ἐτέραις γλώσσαις], precum Duhul le dădea lor să vorbească [καθὼς τὸ Πνεῦμα ἐδίδου αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι].

5. Și erau în Ierusalim locuind iudeii [ἰουδαῖοι], oamenii cei evlavioși [ἄνδρες εὐλαβεῖς], din tot neamul cele [cel] de sub cer [ἀπὸ παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν].

6. Și [când] s-a făcut glasul acesta, s-a adunat mulțimea și a fost tulburată [συνῆλθεν τὸ πλῆθος καὶ συνεχύθη], că[ci] auzeau pe fiecare [în] a sa limbă grăindu-le lor [ὅτι ἤκουον εἰς ἕκαστος τῆ ἰδία διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν].

7. Și se uimeau toți și se minunau [Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ ἐθαύμαζον], zicându-și unii către alții: „[Oare] nu, iată, toți aceștia, care grăiesc, sunt galilei [γαλιλαῖοι]/ galileeni?!

8. Și cum îi auzim noi, fiecare, [în] a sa limbă a noastră, în care am fost născuți?

9. Partii [Πάρθοι]/ parții și midii [μῆδοι]/ mezii și elamite [ἐλαμίται]/ elamiții și cei care locuiesc [în] Mesopotamia¹¹ și [în] Iudea¹² și Cappadocia¹³, [în] Pontos¹⁴ și [în] Asia¹⁵,

10. și [în] Frighia¹⁶ și Pamfilia¹⁷, [în] Egiptos și [în] părțile Libiei cea către Chirini¹⁸, și romeii cei care sunt călători, și iudeii și prozeliții,

11. crites [κρήτες]/ cretanii și arabes [ἄραβες]/ arabii, îi auzim – grăindu-le ei, [cu] ale noastre limbi –, mărețiile lui Dumnezeu [τὰ μεγαλεῖα τοῦ Θεοῦ]”.

12. Și se uimeau toți și se nedumereau [Ἐξίσταντο δὲ πάντες καὶ διηπόρουν], zicându-și unul către altul: „Ce să voiască aceasta a fi [Τί ἂν θέλοι τοῦτο εἶναι]?”.

13. Dar alții [Ἴτεροι δὲ], bătându-și joc [χλευάζοντες], ziceau că [ἔλεγον ὅτι]: „Sunt plini de must [Γλεύκους μεμεστωμένοι εἰσίν]”.

14. Dar Petros, cel care a stat împreună cu cei 11, și-a ridicat glasul său și le-a vorbit lor: „Bărbați iudei și toți cei care locuiesc [locuiți] Ierusalimul, aceasta cunoscută să vă fie vouă și ascultați cuvintele mele!

15. Căci nu, precum voi presupuneți, aceștia sunt beți – căci este ceasul al 3-lea al zilei [ἔστιν γὰρ ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας] –,

16. ci aceasta este cea care a fost zisă prin Profetul Ioil [Ἰωήλ]:

¹¹ De la forma de N. Μεσοποταμία, pentru că în text avem Ac.

¹² De la forma de N. Ἰουδαία. În text avem Ac.

¹³ De la forma de N. Καππαδοκία. În text avem forma de Ac.

¹⁴ De la forma de N. Πόντος. În text e Ac.

¹⁵ De la forma de N. Ἀσία. În text avem Ac.

¹⁶ De la forma de N. Φρυγία. În text avem forma de Ac.

¹⁷ De la forma de N. Παμφυλία. În text avem forma de Ac.

¹⁸ De la forma de N. Κυρήνη. În text avem Ac.

17. «Și va fi în zilele cele mai de pe urmă [Καὶ ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις]», zice Dumnezeu, «[că] voi turna din Duhul Meu în tot trupul [ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ Πνεύματός Μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα]¹⁹. Și vor profeti [προφητεύουσιν] fiii voștri și fiicele voastre, și tinerii voștri vedenii vor vedea [καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄψονται] și bătrânii voștri vise vor fi visând [καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται]²⁰.

18. Și, într-adevăr, în robii Mei și în roabele Mele în zilele acelea voi turna din Duhul Meu și vor profeti.

19. Și voi da minuni în cer, sus, și semne pe pământ, jos, sânge și foc și abur de fum [ἀτμίδα καπνοῦ].

20. Soarele va fi întors întru întuneric [ὁ ἥλιος μεταστραφήσεται εἰς σκότος] și luna întru sânge [καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα], mai înainte să vină ziua Domnului cea mare și strălucitoare [πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν Κυρίου τὴν μεγάλην καὶ ἐπιφανῆ].

21. Și va fi [καὶ ἔσται], [că] tot cel care are să cheme numele Domnului [πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσεται τὸ ὄνομα Κυρίου], va fi mântuit [σωθήσεται]».

22. Bărbați israilite [ἰσραηλιῖται]/ israiliți, auziți cuvintele acestea! Pe Iisus Nazoreosul²¹/ Nazarineanul, pe omul de la Dumnezeu arătat întru voi [cu] puteri și [cu] minuni și [cu] semne [ἄνδρα ἀπὸ τοῦ Θεοῦ ἀποδεδειγμένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεισιν καὶ τέρασιν καὶ σημείοις], [cu] care [pe care] le-a făcut Dumnezeu prin El în mijlocul vostru, precum și voi ați știut [știți],

23. pe Acesta, [cu] hotărâțul sfat și [cu] preștiința lui Dumnezeu [τῆ ὠρισμένη βουλῆ καὶ προγνώσει τοῦ Θεοῦ], dat [fiind], a fost luat, [și] prin mâinile celor fărădelege L-au bătut

¹⁹ Voi turna din slava Mea cea dumnezeiască în tot omul cel credincios.

²⁰ Vor visa vise dumnezeiești, extatice.

²¹ De la forma de N. Ναζωραῖος. În text e forma de Ac.

în cuie [pe Cruce și] L-au omorât [διὰ χειρῶν ἀνόμων προσπήξαντες ἀνείλετε].

24. Pe Care Dumnezeu L-a înviat [Ὅν ὁ Θεὸς ἀνέστησεν], Cel care a dezlegat chinurile morții [λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανάτου], pentru că nu era puternică²² [, încât] să fie ținut El de către ea [καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν, κρατεῖσθαι Αὐτὸν ὑπ' αὐτοῦ].

25. Căci David zice întru [despre] El: «Înainte vedeam pe Domnul, înaintea mea pururea. Că[ci în] cele de-a dreapta Mea este, ca să nu fiu clătinat.

26. Pentru aceasta a fost veselită inima mea și s-a bucurat limba mea. Dar încă și trupul meu se va sălășlui în[tru] nădejde.

27. Că nu vei părăsi sufletul meu întru Iad și nici [nu] vei da pe Cel Cuvios al Tău să vadă stricăciunea.

28. Mi-ai făcut cunoscute mie căile vieții [și] mă vei umple pe mine de veselie cu fața Ta».

29. Bărbați frați, este potrivit să zic cu îndrăzneală către voi despre Patriarhul David [περὶ τοῦ Πατριάρχου Δαβίδ], că[ci el] și a murit și a fost îngropat, și mormântul său este la noi până în ziua aceasta [καὶ τὸ μνημα αὐτοῦ ἐστὶν ἐν ἡμῖν ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης].

30. Așadar, Profet fiind, și [el] a știut că [cu] jurământ i S-a jurat lui Dumnezeu, [că] din rodul șalelor sale, după trup, Îl va ridica pe Hristos, [ca] să șadă pe tronul său.

31. [Și] cel care a văzut mai înainte, [acela] a grăit despre învierea lui Hristos [περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ]. Că[ci] nu a fost părăsit sufletul Său întru Iad și nici trupul Său [nu] a văzut stricăciunea.

²² Moartea nu era puternică să Îl țină în Iad pe Fiul întrupat.

32. Pe Acest Iisus L-a înviat Dumnezeu [Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ Θεός], Căruia noi toți Îi suntem martori [Οὗ πάντες ἡμεῖς ἐσμεν μάρτυρες].

33. Așadar, [cu] dreapta lui Dumnezeu a fost înălțat²³ și făgăduința Sfântului Duh a luat-o de la Tatăl, a turnat aceasta, pe care acum voi o vedeți și o auziți.

34. Căci nu David s-a suit într-o ceruri, ci el zice: «A zis Domnul Domnului meu: <Șezi [în] cele de-a dreapta Mea,

35. până ce am să pun pe vrăjmașii Tăi scaunel picioarelor Tale!>».

36. Așadar, să știe fără îndoială toată casa lui Israil, că și Domn și Hristos pe El Dumnezeu L-a făcut [ὅτι καὶ Κύριον καὶ Χριστὸν Αὐτὸν ὁ Θεὸς ἐποίησεν], pe Acest Iisus pe Care voi L-ați răstignit [Τοῦτον τὸν Ἰησοῦν ὅν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε]!”.

37. Iar cei care au auzit, au fost străpunși [la] inimă [Ἀκούσαντες δὲ, κατενύγησαν τῆ καρδίᾳ] și au zis către Petros și celorlalți Apostoli: „Ce vom face, bărbați frați?”.

38. Iar Petros zicea [zise] către ei: „Pocăiți-vă [Μετανοήσατε] și să fie botezat fiecare [dintre] voi în numele lui Iisus Hristos [καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑμῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ] spre iertarea păcatelor [εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν] și veți lua darul Sfântului Duh [καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος]!”

39. Căci vouă vă [a voastră] este făgăduința și copiilor [a copiilor] voștri și tuturor [a tuturor] celor de departe, pe câți are să-i cheme Domnul Dumnezeu nostru [ὅσους ἂν προσκαλέσεται Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν]”.

40. Și [cu] alte cuvinte mai multe mărturisea și îndemna, zicându-le: „Mântuiți-vă de această generație strâmbă [Σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς σκολιᾶς ταύτης]!”.

²³ Cu referire la Hristos Domnul.

41. Atunci, într-adevăr, ei cu bucurie au primit cuvântul său [οἱ ἀσμένως ἀποδεξάμενοι τὸν λόγον αὐτοῦ] [și] au fost botezați [ἐβαπτίσθησαν]. Și au fost adăugate [în] ziua aceea [καὶ προσετέθησαν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ] suflete ca [la] 3.000 [ψυχὰὶ ὡσεὶ τρισχίλια].

42. Și erau stăruind [în] învățătura Apostolilor [ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν Ἀποστόλων] și [în] comuniune [καὶ τῇ κοινωνίᾳ] și [în] frângerea pâinii [καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου]²⁴ și [în] rugăciuni [καὶ ταῖς προσευχαῖς].

43. Și frică [φόβος] i s-a făcut [la] tot sufletul, [căci] și multe minuni și semne se făceau prin Apostoli.

44. Iar toți cei care cred [credeau] erau la un loc [Πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό] și aveau toate obștești [καὶ εἶχον ἅπαντα κοινά].

45. Iar stăpânirile și averile le vindeau și le împărțeau pe ele tuturor, după cum cineva avea nevoie.

46. Și în fiecare zi stăruind împreună în templu [Καθ' ἡμέραν τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱερῷ] și frângând în casă pâinea [κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον], împărțeau hrana cu bucurie [μετελάμβανον τροφῆς ἐν ἀγαλλιάσει] și [întru] smerenia inimii [καὶ ἀφελότητι καρδίας],

47. lăudându-L pe Dumnezeu [αἰνοῦντες τὸν Θεόν] și având har către tot poporul [καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς ὅλον τὸν λαόν]. Iar Domnul îi adăuga [în] Biserică pe cei care se mântuiau în fiecare zi [Ὁ δὲ Κύριος προσετίθει τοὺς σωζομένους καθ' ἡμέραν τῇ Ἐκκλησίᾳ].

²⁴ În slujirea Dumnezeieștii Liturghii.

Capitolul 3

1. Și, împreună [ἐπὶ τὸ αὐτὸ], Petros [Πέτρος] și Ioannis [Ἰωάννης] se suiau întru templu la ceasul al 9-lea al rugăciunii [ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱερόν ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐνάτην].

2. Și un anumit bărbat, olog fiind din pântecel maicii sale, era purtat²⁵. Pe care îl puneau în fiecare zi către ușa templului, zisă Cea frumoasă [Ὠραΐον], [pentru] a cere milostenie [τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην] de la cei care intră [intrau] întru templu.

3. Care, [atunci când] l-a văzut [i-a văzut] pe Petros și pe Ioannis voind a intra întru templu, se ruga de milostenie [ἠρώτα ἐλεημοσύνην].

4. Iar Petros a privit spre el, împreună cu Ioannis, [și] i-a zis [lui]: „Privește spre noi!”.

5. Iar el privea [la] ei, așteptând să ia ceva de la ei [προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν].

6. Dar Petros i-a zis: „Argint și aur nu este mie [Ἄργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι][nu am la mine], dar ce am, aceasta îți dau ție. În numele lui Iisus Hristos Nazoreosul [Ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου], ridică-te și umblă!”.

7. Și l-a luat pe el de mâna cea dreaptă [și] l-a ridicat. Și, numaidecât, i-au fost întărite picioarele sale și gleznela [τὰ σφυρά].

8. Și, sărind, a stat și umbla, și a intrat împreună cu ei întru templu, umblând și sărind și lăudându-L pe Dumnezeu.

9. Și l-a văzut pe el tot poporul umblând și lăudându-L pe Dumnezeu.

²⁵ De către alții.

10. Și îl cunoșteau pe el, că acesta era cel care șade [ședea] pentru milostenie la poarta Cea frumoasă a templului. Și au fost umpluți de uimire și de extaz pentru [ce] i s-a întâmplat lui [καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ].

11. Iar ologul, cel care a fost vindecat, ținându-i pe Petros și pe Ioannis, a alergat către ei tot poporul la porticul numit al lui Solomon, [fiind] cu totul uimiți.

12. Iar Petros a văzut [văzând aceasta], a răspuns către popor: „Bărbați israiliți, de ce vă minunați pentru aceasta sau [la] noi de ce priviți, ca [și cum cu] a noastră putere sau evlavie l-am făcut pe el a umbla?

13. Dumnezeuul lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov [Ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ], Dumnezeuul părinților noștri [ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν], L-a slăvit pe Slujitorul Său, pe Iisus [ἐδόξασεν τὸν Παῖδα Αὐτοῦ, Ἰησοῦν]. Pe Care, într-adevăr, voi L-ați dat și L-ați tăgăduit pe El în fața lui Pilatos [ὕμεις παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε Αὐτὸν κατὰ πρόσωπον Πιλάτου], [când] a judecat acela a-L elibera.

14. Iar voi pe Cel Sfânt și Drept L-ați tăgăduit [Ὑμεῖς δὲ τὸν Ἅγιον καὶ Δίκαιον ἠρνήσασθε] și ați cerut un om, un ucigaș, să vă elibereze vouă [καὶ ἠτήσασθε ἄνδρα, φονέα, χαρισθῆναι ὑμῖν],

15. iar pe începătorul vieții L-ați omorât [τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε]. Pe care Dumnezeu L-a înviat din morți, Căruia noi Îi suntem martori.

16. Și în[tru] credința numelui Său [Καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος Αὐτοῦ], pe acesta pe care îl vedeți și l-ați știut [îl știți de mai înainte], l-a întărit numele Său [ἐστερέωσεν τὸ ὄνομα

Αὐτοῦ]²⁶. Și credința cea prin El²⁷ i-a dat lui întregimea [τὴν ὀλοκληρίαν]²⁸ aceasta înaintea voastră, a tuturor.

17. Și acum, fraților [ἀδελφοί], am știut [știu] că dintru neștiință ați făcut [οἶδα ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε]²⁹, precum și stăpânitorii voștri.

18. Iar Dumnezeu, Care a vestit mai înainte prin gura tuturor Profetilor Săi [că are] să pătimească Hristos, a împlinit așa³⁰.

19. Așadar, pocăiți-vă și vă întoarceți³¹ spre [pentru ca] să fie șterse păcatele voastre [εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας] [și] pentru ca să vină vremurile odihnei de la fața Domnului [ὅπως ἂν ἔλθωσιν καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου]

20. și să fie trimis Cel mai înainte rânduit [τὸν προκεχειρισμένον] vouă, Hristos Iisus!

21. Pe Care [ὄν], într-adevăr [μὲν], trebuie să-L primească cerul până la anii restaurării tuturor [δεῖ οὐρανὸν δεξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων], căgora le-a grăit Dumnezeu prin gura tuturor Sfinților Săi Profeti [cei] din veac.

22. Căci, într-adevăr, Mosis [Μωσῆς] a zis către părinți că «Profet vouă vă va ridica Domnul, Dumnezeul nostru, dintre frații voștri, ca mine. De El veți asculta după toate câte are să grăiască către voi.

23. Și va fi, tot sufletul, care nu are să asculte de Profetul Acela, [că] va fi nimicit cu totul din popor».

²⁶ I-a întărit picioarele pentru ca să meargă.

²⁷ Credința noastră care lucrează prin puterea Lui.

²⁸ I-a dat sănătatea totală. L-a făcut să fie sănătos în tot trupul său.

²⁹ Pe cele împotriva Domnului Iisus Hristos.

³⁰ Viața Lui.

³¹ Spre Hristos Dumnezeu și, prin El, către Dumnezeul treimic.

24. Dar și toți Profetii, de la Samuil și cei pe rând, câți au grăit, și [aceia] au vestit zilele acestea.

25. Voi sunteți fiii Profetilor și ai făgăduinței, pe care a pus-o Dumnezeu către părinții noștri, zicând către Avraam: «Și în[tru] sămânța ta vor fi binecuvântate toate neamurile pământului».

26. Dumnezeu, vouă [mai] întâi, Cel care L-a înviat pe Slujitorul Său, pe Iisus, L-a trimis pe El binecuvântându-vă pe voi [ἀπέστειλεν Αὐτὸν εὐλογοῦντα ὑμᾶς], în[tru] a vă întoarce fiecare de la răutățile voastre [ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν].”

Capitolul 4

1. Și grăind ei către popor, au venit asupra lor preoții și căpitanul templului [ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ] și sadducheii [οἱ σαδδουκαῖοι],

2. supărați pentru că învață ei poporul și vestesc în[tru] Iisus învierea morților.

3. Și și-au pus asupra lor mâinile [lor] și i-au pus spre pază pentru a doua zi, căci deja era seară.

4. Dar mulți [din] cei care au auzit cuvântul au crezut și a fost făcut numărul oamenilor ca [la] 5 mii³².

5. Și a fost în a doua zi să fie adunați stăpânitorii lor și cei mai bătrâni și cărturarii întru Ierusalim,

6. și Annas [Ἄννας] arhiereul și Caiafas³³ și Ioannis³⁴ și Alexandros³⁵ și câți erau din neam arhieresc [καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ].

7. Și i-au pus pe ei în mijloc [și] îi întrebau: „Cu ce putere sau cu ce nume ați făcut voi aceasta [Ἐν ποίᾳ δυνάμει ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε τοῦτο ὑμεῖς]?”

8. Atunci, Petros, a fost umplut de Duhul Sfânt [πλησθεὶς Πνεύματος Ἁγίου][și] a zis către ei: „Stăpânitorilor ai poporului și cei mai bătrâni ai lui Israil,

9. dacă noi astăzi suntem cercetați din cauza facerii de bine a omului celui bolnav, cu ce acesta a fost mântuit [ἐν τίνι οὗτος σέσωσται],

³² Numărul credincioșilor Bisericii.

³³ De la forma de N. Καϊάφας. În text avem forma de Ac.

³⁴ De la forma de N. Ἰωάννης. În text avem forma de Ac.

³⁵ De la forma de N. Ἀλέξανδρος. În text avem forma de Ac.

10. cunoscut să vă fie tuturor [la] voi și [la] tot poporul lui Israil, că în numele lui Iisus Hristos Nazoreosul³⁶, pe Care voi L-ați răstignit [și] pe Care Dumnezeu L-a sculat din morți [Ὁν ὁ Θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν], în[tru] Acela a stat sănătos acesta înaintea voastră!

11. Acesta³⁷ este piatra care a fost disprețuită de către voi [Οὗτός ἐστιν ὁ λίθος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν], cei care zidiți [τῶν οἰκοδομούντων], Cel care S-a făcut întru capul unghiului [ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας].

12. Și nu este în niciun altul mântuirea [Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἢ σωτηρία], căci nici [nu] este alt nume dat în[tre] oameni în[tru] care trebuie să ne mântuim noi [οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν ἕτερον τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς]”.

13. Dar văzând îndrăzneala [παρρησίαν] lui Petros și a lui Ioannis și au înțeles [înțelegând] că sunt oameni needucați și nepricepuți [ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσιν καὶ ἰδιῶται], se minunau [ἐθαύμαζον], și îi cunoșteau pe ei că împreună cu Iisus erau [ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς ὅτι σὺν τῷ Ἰησοῦ ἦσαν].

14. Iar pe om văzându-l împreună cu ei a stat [stând], pe cel care a fost vindecat, nimic [nu] aveau [ce] să zică împotriva [οὐδὲν εἶχον ἀντειπεῖν].

15. Și au poruncit ei [ca] afară [din] sinedrion³⁸ să iasă [și] discutau unii cu alții,

16. zicând: „Ce le vom face oamenilor acestora? Căci, într-adevăr, că semn³⁹ cunoscut s-a făcut prin ei [γνωστὸν σημεῖον γέγονεν δι' αὐτῶν], vădit tuturor celor care locuiesc [în] Ieru-

³⁶ De la forma de N. Ναζωραῖος. Pentru că în text avem forma de G.

³⁷ Hristos Dumnezeu.

³⁸ De la forma de N. συνέδριον. În text e forma de G.

³⁹ Minune.

salim [πᾶσιν τοῖς κατοικοῦσιν Ἰερουσαλὴμ φανερόν], și nu putem să-l negăm [καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι].

17. Dar ca să nu se răspândească în[tru] mai mult întru popor⁴⁰, [cu] amenințare îi vom amenința lor [pe ei] a nu mai grăi în[tru] numele Acestuia niciunuia [dintre] oameni”.

18. Și i-au chemat pe ei [și] le-au poruncit lor a nu vorbi deloc [τὸ καθόλου μὴ φθέγγεσθαι] și nici a învăța în[tru] numele lui Iisus [μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ].

19. Iar Petros și Ioannis au fost răspunzând către ei [și] au zis: „Judecați [κρίνατε], dacă este drept înaintea lui Dumnezeu a asculta de voi mai mult decât de Dumnezeu [εἰ δίκαιόν ἐστιν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον ἢ τοῦ Θεοῦ]!

20. Căci nu putem noi, pe care le-am văzut și le-am auzit, a nu le grăi”.

21. Iar ei au fost amenințați și mai mult, [după care] i-au eliberat pe ei, [ne]aflând nimic [despre] cum îi vor pedepsi pe ei, din cauza poporului, că[ci] toți Îl slăveau pe Dumnezeu pe[ntru ce] a[u] făcut [ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεὸν ἐπὶ τῷ γεγονότι].

22. Căci omul era mai mult de 40 de ani la care se făcuse semnul acesta al vindecării.

23. Și au fost eliberați [și] s-au dus către cei ai lor și le-au vestit câte au zis către ei arhieriei și bătrânii.

24. Iar ei au auzit [auzind acestea], împreună au ridicat glasul către Dumnezeu și au zis: „Stăpâne, Tu [ești] Dumnezeu, Care ai făcut cerul și pământul și marea și toate cele din ele!

25. Cel care prin gura lui David, slujitorul Tău, ai zis: «Pentru ce s-au semețit neamurile și popoarele au cugetat cele deșarte?

⁴⁰ Să nu fie cunoscută și mai mult minunea aceasta.

26. Au stat împărații pământului și stăpânitorii au fost adunați împreună împotriva Domnului și împotriva Hristosului Său».

27. Căci, cu adevărat, au fost adunați împotriva Celui Sfânt [συνήχθησαν ἐπὶ τὸν Ἅγιον], a Slujitorului Tău Iisus [Παῖδά Σου Ἰησοῦν], pe Care L-ai uns, iar Irodis și Pontios Pilatos [Πόντιος Πιλάτος], împreună cu neamurile și [cu] poporul lui Israil,

28. [ai îngăduit] să facă câte mâna Ta și sfatul Tău mai înainte a[u] rânduie să se facă [ποιῆσαι ὅσα ἡ χεὶρ Σου καὶ ἡ βουλή Σου προώρισεν γενέσθαι].

29. Iar [în] cele de acum, Doamne, privește asupra amenințărilor lor și dă-le robilor Tăi cu toată îndrăzneala a grăi cuvântul Tău [καὶ δὸς τοῖς δούλοις Σου μετὰ παρρησίας πάσης λαλεῖν τὸν λόγον Σου]!

30. [Iar] când mâna Ta ai să Ți-o întinzi Tu spre vindecare, [atunci] și semne și minuni să faci prin numele Celui Sfânt, al Slujitorului Tău, al lui Iisus!”.

31. Și au fost rugându-se ei [și] a fost clătinat locul în care erau adunați⁴¹ și au fost umpluți toți de Duhul Sfânt [καὶ ἐπλήσθησαν ἅπαντες Πνεύματος Ἁγίου] și grăiau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăzneală [καὶ ἐλάλουν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ μετὰ παρρησίας].

32. Iar inima și sufletul mulțimii celei care a crezut era unul [Τοῦ δὲ πλήθους τῶν πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία] și niciunul ceva [din] averile lor [nu] zicea a fi al său, ci le era[u] lor toate obștești [ἀλλ’ ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινὰ].

33. Și Apostolii dădeau mărturie [cu] mare putere [despre] învierea [τῆς ἀναστάσεως] Domnului Iisus, iar harul cel mare era în ei toți [χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς].

⁴¹ S-a cutremurat locul unde erau.

34. Și nici nevoiaș [nu] era cineva din[tre] ei, căci câți erau stăpâni de câmpuri sau de case, vânzându-le, aduceau prețurile celor care se vând [celor care erau vândute]

35. și le puneau lângă picioarele Apostolilor. Și dădea[u] fiecăruia precum avea nevoie cineva.

36. Iar Iosis [Ἰωσής], cel care a fost numit Barnabas [Βαρναβᾶς] de [către] Apostoli – care este tălmăcit „fiul mângâierii [υἱὸς παρακλήσεως]” –, levitisul [λευίτης]/ levitul, ciprios/ cipriot [cu] neamul [κύπριος τῷ γένει],

37. având lui [el] câmp, l-a vândut [și] a adus suma de bani și a pus-o lângă picioarele Apostolilor.

Capitolul 5

1. Iar un om oarecare, Ananias [Ἀνανίας][cu] numele, împreună cu Sapphira [Σάπφειρα], [cu] femeia sa, a[u] vândut un ogor [κτῆμα].

2. Și a pus deoparte din preț, [și] a cunoscut împreună [aceasta] și femeia sa, și a adus o oarecare parte⁴² [și] lângă picioarele Apostolilor a pus-o⁴³.

3. Iar Petros i-a zis: „Anania [Ἀνανία]⁴⁴, pentru ce a umplut Satanias inima ta [διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ Σατανᾶς τὴν καρδίαν σου], [ca] să minți tu pe Duhul Sfânt [ψεύσασθαί σε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον] și să pui tu deoparte din prețul câmpului?

4. [Oare] nu, rămânând, ție îți rămânea și, vândut, [oare nu] în a ta putere era? Pentru ce ai pus în inima ta lucrul acesta⁴⁵? Nu ai mințit oamenilor [Οὐκ ἐψεύσω ἄνθρωποις], ci lui Dumnezeu [ἀλλὰ τῷ Θεῷ]”.

5. Și auzind Ananias cuvintele acestea, a căzut [și] a murit. Și a fost frică mare în toți cei care aud [auzeau] acestea.

6. Și s-au ridicat cei mai tineri [și] s-au îngrijit de el și l-au scos afară [și] l-au îngropat.

7. Și a fost ca [la] trei ceasuri răstimpul, iar femeia sa, [care] nu a cunoscut [ce] a fost făcut [care nu cunoscuse ceea ce s-a făcut], a intrat.

8. Și i-a răspuns ei Petros: „Zi-mi mie, dacă pentru atâta ați vândut câmpul?”. Și ea i-a zis: „Da, pentru atâta!”.

⁴² O oarecare parte din bani, din prețul vânzării.

⁴³ Dar el a prezentat-o ca fiind întreaga sumă obținută.

⁴⁴ Forma de vocativ.

⁴⁵ Pentru ce ai pus în inima ta gândul ca să faci lucrul acesta?

9. Și Petros a zis către ea: „Pentru ce ați fost înțeleși voi [ca] să ispitiți Duhul Domnului [Τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πειράσαι τὸ Πνεῦμα Κυρίου]? Iată, picioarele celor care l-au îngropat pe bărbatul tău [sunt] la ușă și te vor scoate afară [și] pe tine!”.

10. Și a căzut îndată lângă picioarele sale⁴⁶ și a murit. Și au intrat tinerii [și] au aflat-o pe ea moartă și au scos-o afară [și] au îngropat-o cu bărbatul ei.

11. Și a fost frică mare în toată Biserica [Καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ’ ὅλην τὴν Ἐκκλησίαν] și în toți cei care aud [auzeau] acestea.

12. Iar prin mâinile Apostolilor se făcea[u] semne [σημεῖα] și minuni [τέρατα] multe în popor; și erau toți împreună în porticul lui Solomon [Σολομών].

13. Iar [din] ceilalți nimeni [nu] îndrăzneau a li se alătura lor, dar poporul îi mărea pe ei.

14. Și mai mult se adăugau crezând Domnului, mulțimi de bărbați și de femei,

15. astfel încât pe străzi a aduce [îi aduceau] pe cei bolnavi și a pune [îi puneau] pe paturi și saltele [ἐπὶ κλινῶν καὶ κρᾶββάτων], pentru ca, venind Petros, măcar umbra să-i umbrească unuia [dintre] ei [κἂν ἡ σκιά ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν].

16. Și se aduna și mulțimea cetăților celor dimprejur întru Ierusalim, aducându-i pe cei bolnavi și pe cei tulburați de durerile cele necurate [καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων], care erau vindecați toți.

17. Și s-a ridicat arhiereul și toți cei împreună cu el – fiind [din] eresul sadduceilor [ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν σαδδουκαίων] – [căci] au fost umpluți de invidie,

⁴⁶ Ale Sfântului Apostol Petros.

18. și și-au pus mâinile lor peste Apostoli⁴⁷ și i-au pus pe ei în paza temniței.

19. Dar Îngerul Domnului, prin noapte⁴⁸, a deschis ușile temniței, și i-a scos afară pe ei [și] le-a zis:

20. „Mergeți, și cei care ați fost stând, grațiți poporului în templu toate cuvintele vieții acesteia [πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς ταύτης]!”.

21. Și, [când] au auzit [acestea], au intrat de dimineață [ὑπὸ τὸν ὄρθρον] întru templu și învățau⁴⁹. Și a mers arhiereul și cei împreună cu el, au chemat împreună sinedrionul [συ-νέδριον] și toată bătrânimea fiilor lui Israil, și au trimis întru temniță [ca] să-i aducă pe ei.

22. Dar slujitorii care au mers nu i-au aflat pe ei în temniță; și s-au întors [și] au vestit,

23. zicând că: „Temnița am aflat-o închisă cu toată paza [Τὸ μὲν δεσμωτήριον εὔρομεν κεκλεισμένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ] și străjerii stați [stând] înaintea ușilor; dar au deschis, [iar] înăuntru pe nimeni n-au aflat”.

24. Și dacă au auzit cuvintele acestea, și preotul și căpetenia templului și arhieriei erau foarte nedumeriți despre ei [διηπόρουν περὶ αὐτῶν], [gândind] ce să fie aceasta.

25. Dar a venit oarecare [și] le-a vestit lor că: „Iată, oamenii pe care i-ați pus în temniță sunt în templu, au stat [stând] și învățând pe popor!”.

26. Atunci s-a dus căpetenia, împreună cu slujitorii, [și] i-a[u] adus pe ei⁵⁰, [dar] nu cu forța, căci se temeau de popor, ca să nu-i ucidă cu pietre.

⁴⁷ Cu sensul că i-au prins, i-au sechestrat.

⁴⁸ În timpul nopții.

⁴⁹ Propovăduiau poporului.

⁵⁰ Pe Sfinții Apostoli.

27. Și i-au adus pe ei [și] au stat în sinedrion. Și i-a întreat pe ei arhiereul,

28. zicându-le: „Nu [cu] poruncă v-am poruncit vouă a nu învăța în numele Acestuia [μὴ διδάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Τοῦτῶ⁵¹]? Și, iată, ați umplut Ierusalimul de învățătura voastră [πεπληρώκατε τὴν Ἱερουσαλήμ τῆς διδαχῆς ὑμῶν] și voiți să aduceți asupra noastră sângele Omului acestuia [καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ’ ἡμᾶς τὸ αἷμα τοῦ Ἀνθρώπου τούτου]!”.

39. Și a[u] răspuns Petros și Apostolii [și] au zis: „Lui Dumnezeu trebuie a asculta mai mult decât oamenilor [Πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις].

30. Dumnezeuul părinților noștri L-a înviat pe Iisus, pe Care voi L-ați omorât, L-ați spânzurat pe lemn.

31. Pe Acesta, Dumnezeu Începătorul și Mântuitorul L-a înălțat [întru] dreapta Sa [ὑψωσεν τῇ δεξιᾷ Αὐτοῦ], [ca] să-i dea pocăință lui Israil și iertarea păcatelor [δοῦναι μέτανοιαν τῷ Ἰσραὴλ καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν].

32. Iar noi suntem martorii Săi, ai cuvintelor acestora, dar și Duhul Sfânt, pe Care L-a dat Dumnezeu celor care Îi ascultă Lui [“Ὁ ἔδωκεν ὁ Θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν Αὐτῷ]”.

33. Iar ei, auzind, erau înfuriați și se sfătuiau să-i omoare pe ei.

34. Și s-a ridicat oarecare fariseu în sinedrion, [cu] numele Gamaliil [Γαμαλιήλ], învățător de lege [νομοδιδάσκαλος], cinstit [la] tot poporul [τίμιος παντὶ τῷ λαῷ], [care] a poruncit afară, pe scurt, ce să le facă Apostolilor.

35. Și a zis către ei: „Bărbați israilitei/ israeliți, luați aminte la voi înșivă, [la] ce aveți a face asupra oamenilor acestora!

36. Căci mai înainte de aceste zile s-a ridicat Tevdas [Θευδᾶς], zicând el însuși a fi cineva [λέγων εἶναί τινα ἑαυτόν],

⁵¹ În numele lui Hristos Dumnezeu.

[cu] care a fost chemat numărul ca la 400 de oameni; care a fost omorât și toți câți erau crezând lui au fost risipiți și au fost întru nimic.

37. După acesta s-a ridicat Iudas Galileos [Ἰούδας ὁ Γαλιλαῖος]/ Galileanul în zilele recensământului [ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς ἀπογραφῆς] și a despărțit popor destul dinapoia sa; și acela a pierit și toți câți erau crezând lui au fost risipiți.

38. Și acestea acum vă zic vouă: Depărtați-vă de oamenii aceștia și lăsați-i pe ei! Că[ci], dacă are să fie de la oameni sfatul sau lucrul acesta, va fi nimicit;

39. dar dacă este de la Dumnezeu, nu puteți să-l nimiciți pe el, ca nu cumva și luptători împotriva lui Dumnezeu să vă aflați [μήποτε καὶ θεομάχοι εὐρεθῆτε].”

40. Și au fost crezându-i lui. Și i-au chemat pe Apostoli [și] i-au bătut [și] le-au poruncit a nu grăi în numele lui Iisus [μὴ λαλεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ] și i-au eliberat pe ei.

41. Atunci ei mergeau, bucurându-se de la fața sinedriionului, că[ci] pentru numele lui Iisus au fost învredniciți să fie necinstiți [ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Ἰησοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι].

42. Și toată ziua, în templu și prin casă [ἐν τῷ ἱερῷ καὶ κατ’ οἶκον], nu încetau învățându-L și bine-vestindu-L pe Iisus Hristos!

Capitolul 6

1. În zilele acelea, înmulțindu-se ucenicii, s-a făcut murmurul ellinisti/ eleniștilor împotriva evreilor, că[ci] erau trecute cu vederea, în slujirea de zi cu zi, văduvele lor.

2. Și au chemat cei doisprezece mulțimea ucenicilor [și] au zis: „Nu este plăcut [ca] noi, am părăsit [părăsind] cuvântul lui Dumnezeu, a sluji meselor [διακονεῖν τραπέζαις].

3. Cercetați, așadar, fraților, șapte oameni dintre voi, mărturisiti [fiind]⁵², plini de Duhul Sfânt și de înțelepciune, pe care avem să-i punem peste nevoia aceasta!

4. Iar noi [în] rugăciune și [în] slujirea cuvântului [τῆ διακονία τοῦ λόγου] vom stărui”.

5. Și a plăcut cuvântul înaintea a toată mulțimea. Și l-au ales pe Stefanos [Στέφανος], bărbat plin de credință și de Duhul Sfânt [ἄνδρα πλήρης πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου], și pe Filippos [Φίλιππος] și pe Prohoros [Πρόχορος] și pe Nicanor [Νικάνωρ] și pe Timon [Τίμων] și pe Parmenas [Παρμενάς] și pe Nicolaos [Νικόλαος], prozelit antiohian,

6. pe care i-au pus înaintea Apostolilor. Și s-au rugat⁵³ [καὶ προσευξάμενοι][și] și-au pus mâinile asupra lor [ἐπέθηκον αὐτοῖς τὰς χεῖρας]⁵⁴.

7. Și cuvântul lui Dumnezeu creștea [Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἤρξανεν]⁵⁵ și se înmulțea foarte numărul ucenicilor în Ierusalim și multa mulțime a preoților ascultau credinței [πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῆ πίστει].

⁵² Încercați în viața duhovnicească.

⁵³ Sfinții Apostoli s-au rugat pentru Diaconi.

⁵⁴ I-au hirotonit Diaconi.

⁵⁵ Era propovăduit la tot mai mulți.

8. Iar Stefanos, plin de credință și de putere [πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως]⁵⁶, făcea minuni și semne multe în popor [ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ].

9. Și s-au ridicat oarecare [dintre] cei din sinagoga numită a libertinilor și a chirineilor și a alexandriilor/ a alexandrinilor, și a celor din Chilichia/ Cilicia și Asia, certându-se [cu] Stefanos.

10. Și nu puteau să se împotrivescă înțelepciunii și Duhului [cu] care grăia [Καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ καὶ τῷ Πνεύματι ᾧ ἐλάλει].

11. Atunci au ațâțat oameni, zicând că: „L-am auzit pe el grăind cuvinte blasfemice [ῥήματα βλάσφημα] spre Moisis și Dumnezeu”.

12. Și au stârnit poporul și pe bătrâni și pe cărturari și au stat asupra [sa], l-au prins pe el și l-au dus întru sinedrion.

13. Și au pus mărturii mincinoase, zicând: „Omul acesta nu încetează cuvintele blasfemice [ῥήματα βλάσφημα], grăind împotriva locului celui sfânt și a legii.

14. Căci l-am auzit pe el zicând că Iisus Nazoreosul [Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος]/ Nazarineanul, Acesta, va nimici locul acesta și va schimba obiceiurile pe care ni le-a dat nouă Moisis [καὶ ἀλλάξει τὰ ἔθνη ἃ παρέδωκεν ἡμῖν Μωσῆς]”.

15. Și au privit spre el toți cei care șed [ședeau] în sinedrion [și] au văzut fața sa ca față de Înger [εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ πρόσωπον Ἀγγέλου].

⁵⁶ De putere dumnezeiască, de slava Lui.

Capitolul 7

1. Și arhiereul a zis: „Oare acestea așa este [sunt]?”.
2. Iar el zicea: „Bărbați frați și părinților, ascultați! Dumnezeu slavei [Ὁ Θεὸς τῆς δόξης] a fost arătându-Se părintelui nostru Avraam, fiind în Mesopotamia, mai înainte sau [înainte] să locuiască el în Harran [Χαρράν],
3. și a zis către el: «Ieși din pământul tău și din rudenia ta și vino într-un pământ pe care ți-l voi arăta ție!».
4. Atunci a ieșit din pământul haldeilor [și] a locuit în Harran. [Și] de acolo, după [ce a fost] să moară tatăl său, l-a mutat pe el într-un pământ al acestuia, într-un care locuiți voi acum.
5. Și nu i-a dat lui moștenire în acesta nici [măcar] un pas de picior [οὐδὲ βῆμα ποδός]. Și a făgăduit să i-l dea lui într-un stăpânire pe acesta și seminței sale după el, nefiindu-i lui un copil [deși el nu avea un copil].
6. Și Dumnezeu așa a grăit, că sămânța lui va fi pribeagă în pământ străin și o vor robi pe ea și o vor chinui 400 de ani.
7. «Și pe neamul, [la] care or să slujească, Îl voi judeca Eu», a zis Dumnezeu. «Și după aceștia⁵⁷ vor ieși și vor sluji Mie în locul acesta [καὶ λατρεύουσίν Μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ]».
8. Și i-a dat lui făgăduința tăierii împrejur [διαθήκην περιτομῆς]. Și așa l-a născut pe Isaac și l-a tăiat împrejur pe el [în] a 8-a zi. Și Isaac [l-a tăiat împrejur] pe Iacov, iar Iacov pe cei 12 patriarhi.
9. Și patriarhii l-au invidiat pe Iosif [și] l-au vândut într-un Egiptos. Și Dumnezeu era cu el
10. și l-a izbăvit pe el din toate necazurile sale și i-a dat lui har și înțelepciune [χάριν καὶ σοφίαν] înaintea lui Faraon, a

⁵⁷ După acești ani.

împăratului Egiptosului, și l-a pus pe el stăpânind pe[ste] Egiptos și [peste] toată casa sa.

11. Și a venit foametea pe[ste] tot pământul Egiptosului și al Hanaanului și necazul cel mare [θλίψις μεγάλη]. Și nu aflau mâncăruri părinții noștri.

12. Și Iacov a auzit [că] sunt grâne în Egiptos și i-a trimis întâi pe părinții noștri.

13. Și în al doilea [rând] a fost arătându-se Iosif fraților săi și arătat i s-a făcut lui Farao neamul lui Iosif.

14. Și Iosif a trimis [și] l-a chemat pe tatăl său, pe Iacov și pe toată rudenia [sa], [cea] cu 75 de suflete.

15. Și Iacov a coborât întru Egiptos și a murit el și părinții noștri.

16. Și au fost mutați întru Sihem [Συχέμ] și au fost puși în mormântul pe care l-a cumpărat Avraam [cu] preț de argint de la fiii lui Emmor [Ἐμμὸρ] al lui Sihem.

17. Și când se apropia vremea făgăduinței [Καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας], pe care i-a jurat-o Dumnezeu lui Avraam, a crescut poporul și a fost înmulțit [ἐπληθύνθη]⁵⁸ în Egiptos,

18. până ce s-a ridicat alt împărat, care nu îl cunoscuse pe Iosif.

19. Acesta a viclenit [κατασοφισάμενος] neamul nostru, i-a chinuit pe părinții noștri, [pentru] a-i face lepădați pe pruncii lor, spre a nu-i ține în viață.

20. În care vreme a fost născut Mosis [Μωσῆς] și Îi era frumos lui Dumnezeu [καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ Θεῷ]. Care a fost hrănit 3 luni în casa tatălui [său].

21. Și a fost lepădat el [și] l-a luat fiica lui Farao și l-a hrănit pe el sieși întru fiu [καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν]⁵⁹.

⁵⁸ A fost înmulțit de către Dumnezeu.

⁵⁹ L-a hrănit pe el ca fiu al ei.

22. Și a fost învățat Mosis [cu] toată înțelepciunea egiptiilor/ egiptenilor și era puternic în cuvinte și [în] lucrări [ἦν δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις].

23. Și când era împlinindu-și lui vremea cea de 40 de ani⁶⁰, s-a ridicat în inima sa să-i cerceteze [ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ ἐπισκέψασθαι] pe frații săi, pe fiii lui Israil.

24. Și a văzut pe cineva fiind chinuit [și] l-a ajutat și i-a făcut răzbunare celui fiind chinuit [și] l-a lovit [πατάξας] pe egiptean.

25. Și gândea a fi înțeles frații săi că Dumnezeu prin mâna sa le dă lor mântuire [ὅτι ὁ Θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δίδωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν]. Dar ei nu au înțeles [οἱ δὲ οὐ συνῆκαν].

26. Și [în] ziua următoare a fost văzându-i pe ei luptându-se și i-a condus pe ei spre pace [καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην] [și] le-a zis: «Bărbaților, frați sunteți voi! Pentru ce vă faceți rău unul altuia?».

27. Iar cel care face [facea] rău aproapelui [său] l-a respins pe el [și] i-a zis: «Cine te-a pus pe tine stăpânitor și judecător pe[ste] noi [Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστὴν ἐφ' ἡμᾶς]?

28. Nu voiești tu să mă omori pe mine [Μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις], [în] ce fel l-ai omorât ieri pe egiptean [ὄν τρόπον ἀνείλες χθὲς τὸν αἰγύπτιον]?».

29. Și a fugit Mosis cu cuvântul acesta⁶¹ și a fost pribeag în pământul Madiam [Μαδιάμ], unde a născut doi fii.

30. Și au fost împlinindu-se cei 40 de ani [și] i s-a arătat lui, în pustia muntelui Sina, Îngerul Domnului în văpaia focului rugului.

31. Iar Mosis a văzut [și] se minuna de vedenie. Și apropiindu-se el [ca] să ia aminte, a fost glasul Domnului către el:

⁶⁰ Și pe când împlinea vârsta de 40 de ani.

⁶¹ A fugit din Egipt din cauza acestui cuvânt.

32. «Eu [sunt] Dumnezeu părinților tăi, Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov». Și înspăimântat a fost Mosis [și] nu îndrăznește să ia aminte [οὐκ ἐτόλμα κατανοῆσαι].

33. Și i-a zis lui Domnul: «Dezleagă sandaua picioarelor tale! Căci locul în care ai stat pământ sfânt este.

34. Am văzut, am văzut chinuirea poporului Meu cel din Egiptos și suspinul lor l-am auzit. Și am coborât să-i izbăvesc pe ei. Și acum vino, [căci] te voi trimite pe tine întru Egiptos!».

35. Pe acest Mosis, pe care l-au tăgăduit [și] au zis: «Cine te-a pus pe tine stăpânitor și judecător?», pe acesta Dumnezeu stăpânitor și răscumpărător l-a trimis în mâna Îngerului celui care a fost arătându-i-se lui în rug [ἄρχοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ Ἀγγέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάρῃ].

36. Acesta i-a scos pe ei, care a făcut semne și minuni în pământul Egiptosului și în Marea Roșie și în pustie 40 de ani.

37. Acesta este Mosis, cel care le-a zis fiilor lui Israil: «Profet vă va ridica vouă Domnul, Dumnezeul nostru, dintre frații voștri ca mine».

38. Acesta este cel care a fost în adunare, în pustie, împreună cu Îngerul care grăiește [i-a grăit] lui în muntele Sina și [cu] părinții noștri. Care a primit cuvânt viu [ca] să ni-l dea nouă [ὁς ἐδέξατο λόγον ζῶντα δοῦναι ἡμῖν].

39. Căruia, părinții noștri, nu au voit să-i fie ascultători [ὕπήκοοι], ci s-au lepădat și au fost întorcându-se [cu] inima lor întru Egiptos [ἀλλ' ἀπόσαντο καὶ ἐστράφησαν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν εἰς Αἴγυπτον],

40. care i-a zis lui Aaron: «Fă-ne nouă dumnezei, care vor merge înaintea noastră! Căci acesta [acestuia], [lui] Mosis, care ne-a scos pe noi din pământul Egiptosului, nu am cunoscut ce i s-a făcut lui [οὐκ οἶδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ]⁶²».

⁶² Nu știm ce s-a petrecut cu el. Pentru că îl socoteau mort.

41. Și au făcut vițel în zilele acelea și au adus jertfă idolului [καὶ ἀνήγαγον θυσίαν τῷ εἰδώλῳ] și se bucurau în[tru] lucrurile mâinilor lor [καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν αὐτῶν].

42. Dar Dumnezeu i-a întors și i-a dat pe ei a sluji oștirii cerului [καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ]. Precum a fost scris în Cartea Profetilor: «Nu înjunghieri și jertfe Mi-ați adus Mie 40 de ani în pustie, casa lui Israil?

43. Și ați luat cortul lui Moloh [τὴν σκηνὴν τοῦ Μολόχ] și steaua dumnezeului vostru, Remfan [Ῥεμφάν], chipuri pe care le-ați făcut [pentru] a vă închina lor. Și vă voi muta pe voi dincolo de Babilon».

44. Cortul mărturiei era în pustie părinților noștri, precum a poruncit Cel grăindu-i lui Mosis, [ca] să-l facă pe el după chipul pe care îl văzuse [ποιῆσαι αὐτὴν κατὰ τὸν τύπον ὃν ἑώρακει]⁶³.

45. Pe care l-au și adus [și] l-au primit părinții noștri împreună cu Iisus⁶⁴, în[tru] stăpânirea neamurilor, pe care i-a scos Dumnezeu de la fața părinților noștri⁶⁵ până în zilele lui David.

46. Care a aflat har înaintea lui Dumnezeu și a cerut să afle locaș Dumnezeului lui Iacov.

47. Dar Solomon [Σολομῶν] l-a zidit Lui casă.

48. Însă Cel Preaînalt nu locuiește în temple făcute de mână, precum Profetul zice:

49. «Cerul Îmi [este] Mie tron, iar pământul [este] scăunelul picioarelor Mele. Ce casă Îmi veți zidi Mie?», zice

⁶³ Pe care Sfântul Profet Moisis îl văzuse în mod extatic.

⁶⁴ Se referă la Sfântul Iisus, fiul lui Navi.

⁶⁵ Se referă la neamurile păgâne care moșteniseră până atunci pământul lui Israil.

Domnul. «Sau care [este] locul odihnei Mele [ἢ τίς τόπος τῆς καταπαύσεώς Μου]?

50. Nu mâna Mea a făcut acestea toate?».

51. Tarilor în gât și netăiașilor împrejur [cu] inima și [cu] urechile [Σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι τῆ καρδία καὶ τοῖς ὠσίν], voi totdeauna Duhului Sfânt vă împotriviți [ὕμεῖς ἀεὶ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ ἀντιπίπτετε]! Precum [au făcut] părinții voștri, [așa] și voi.

52. Pe care [dintre] Profeți nu i-au prigonit părinții voștri? Și i-au omorât pe cei care au vestit mai înainte despre venirea Celui Drept, Căruia, acum, voi trădători și ucigași [προδόται καὶ φονεῖς] v-ați făcut.

53. Cei care ați luat legea întru îndrumările Îngerilor [εἰς διαταγὰς Ἀγγέλων] și nu ați păzit-o”.

54. Și auzind acestea, erau înfuriați [în] inimile lor și scrâșneau dinții împotriva lui.

55. Și fiind plin de Duhul Sfânt, a privit spre cer [și] a văzut slava lui Dumnezeu și pe Iisus, Cel care a stat [în] cele de-a dreapta ale lui Dumnezeu [ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ Θεοῦ],

56. și a zis: „Iată, văd cerurile deschise și pe Fiul omului, Cel care a stat [în] cele de-a dreapta ale lui Dumnezeu!”.

57. Și au strigat [cu] glas mare, și-au ținut urechile lor și s-au aruncat împreună împotriva lui.

58. Și l-au scos afară [din] cetate [și] îl omorau cu pietre. Și martorii au pus veșmintele lângă picioarele tânărului numit Savlos [Σαῦλος].

59. Și îl ucideau cu pietre pe Stefanos [Στέφανος], [el] chemând și zicând: „Doamne Iisuse [Κύριε Ἰησοῦ], primește duhul meu [δέξαι τὸ πνεῦμά μου]!”.

60. Și s-a pus [în] genunchi [și] a strigat [cu] glas mare: „Doamne [Κύριε], să nu le stea lor păcatul acesta [μὴ στήσης αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύτην]!”. Și aceasta a zis [și] a fost ador-mind.

Capitolul 8

1. Și Savlos era consimțind [cu] omorârea sa [ἦν συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ]⁶⁶. Și a fost în ziua aceea prigoană mare [διωγμὸς μέγας] împotriva Bisericii cea din Ierosolime [ἐπὶ τὴν ἐκκλησίαν τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις]/ Ierusalimuri. Și toți au fost risipiți prin țările Iudeii și ale Samariei, afară de Apostoli.

2. Și bărbați evlavioși l-au îngropat pe Stefanos și au făcut plângere mare asupra lui.

3. Iar Savlos strica Biserica, intrând prin case și, trăgând bărbați și femei, îl da [îi da] spre temniță.

4. Așadar, ei au fost risipiți [și] au trecut binevestind cuvântul⁶⁷.

5. Iar Filippos [Φίλιππος] a coborât întru cetatea Samariei [și] le vestea lor pe Hristos [ἐκήρυσσεν αὐτοῖς τὸν Χριστόν].

6. Și mulțimile luau aminte într-un cuget [la] cele zise de către Filippos, în a auzi ei și a vedea semnele pe care le făcea.

7. Căci mulți [dintre] cei care au [care aveau] duhuri necurate [πνεύματα ἀκάθαρτα]⁶⁸, strigând [cu] glas mare, ieșea [ieșeau]⁶⁹. Și mulți paralitici și șchiopi au fost vindecați.

8. Și a fost bucurie mare în cetatea aceea.

9. Iar un bărbat oarecare, [cu] numele Simon [Σίμων], era mai înainte în cetate vrăjind și uimind [μαγεύων καὶ ἐξιστῶν]

⁶⁶ A Sfântului Stefanos.

⁶⁷ Cuvântul Evangheliei, al mântuirii.

⁶⁸ Care aveau duhuri necurate, demoni, în ei, care erau demonizați.

⁶⁹ Demonii ieșeau din ei.

neamul Samariei, zicând [despre] sine a fi cineva mare [τινα μέγαν].

10. [La] care luau aminte, de la mic până la mare, zicând: „Acesta este puterea cea mare a lui Dumnezeu”.

11. Și luau aminte [la] el, [căci], pentru o oarecare vreme, [a reușit cu] vrăjile [ταῖς μαγείαις] să-i uimească pe ei [ἐξεστακέναι αὐτούς].

12. Dar când i-au crezut lui Filippos, binevestind cele despre Împărăția lui Dumnezeu și [despre] numele lui Iisus Hristos, se botezau și bărbați, și femei.

13. Iar Simon și el a crezut și a fost botezat [și] era stând [cu] Filippos și, văzând făcându-se puteri și semne, se uimea.

14. Dar Apostolii, cei din Ierusalimuri, au auzit că a primit Samaria cuvântul lui Dumnezeu [și] au trimis către ei pe Petros și pe Ioannis.

15. Care s-au coborât [și] s-au rugat pentru ei, pentru ca să primească pe Duhul Sfânt.

16. Căci nu era încă peste niciunul [dintre] ei căzut⁷⁰, ci erau numai botezați întru numele lui Hristos Iisus.

17. Atunci puneau mâinile peste ei și primeau pe Duhul Sfânt.

18. Dar Simon a văzut că prin punerea mâinilor Apostolilor se dă Duhul Sfânt [și] le-a adus lor bani,

19. zicând: „Dați-mi și mie puterea aceasta, ca, [peste] care am să pun mâinile, să primească pe Duhul Sfânt!”.

20. Iar Petros a zis către el: „Argintul tău să fie cu tine spre pieire, că[ci] darul lui Dumnezeu ai socotit prin bani a-l dobândi!

21. Nu îți este ție partea și nici sortul în cuvântul acesta. Căci inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu [Ἡ γὰρ καρδιά σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ].

⁷⁰ Se referă la Duhul Sfânt.

22. Așadar, pocăiește-te de răutatea ta aceasta și te roagă lui Dumnezeu, [ca] va fi iertându-ți ție [să îți ierte ție] gândul inimii tale [ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου]!

23. Căci spre fiere de amărăciune [χολὴν πικρίας] și [spre] legătura nedreptății [σύνδεσμον ἀδικίας] te văd pe tine fiind”.

24. Și a fost răspunzând Simon [și] a zis: „Rugați-vă voi pentru mine către Domnul, pentru ca nimic să [nu] vină peste mine [din] care ați zis!”.

25. Așadar, ei au mărturisit și au grăit cuvântul Domnului, s-au întors întru Ierusalim și [în] multe sate ale samariteilor au binevestit.

26. Iar Îngerul Domnului a grăit către Filippos, zicându-i: „Ridică-te și mergi către miazăzi, pe calea cea coborând de la Ierusalim înspre Gaza [Γάζα]! Aceasta este pustie”.

27. Și s-a ridicat [și] a fost mergând. Și, iată, bărbat etiops [αιθίοψ]/ etiopian eunuc [εὐνοῦχος]! Stăpânitorul Candachiei [δυνάστης Κανδάκης], al împărătesei etiopienilor, care era peste toată vistieria ei [și] care venise se va închina [să se închine] întru Ierusalim.

28. Și era întorcându-se și șezând în carul său și îl citea pe Profetul Isaias.

29. Și Duhul⁷¹ i-a spus lui Filippos: „Apropie-te și te lipește carului acestuia!”.

30. Iar Filippos a alergat și l-a auzit pe el citind Profetul Isaias și i-a zis: „Oare le cunoști [pe cele] pe care le citești [Ἄρα γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις]?”.

31. Iar el i-a zis: „Căci cum să pot, dacă nu are să mă călăuzească pe mine cineva?!”. Și l-a rugat pe Filippos [și acela] a suit [ca] să șadă împreună cu el.

⁷¹ Duhul Sfânt.

32. Și pasajul Scripturii pe care îl citea era acesta: „Ca o oaie spre înjunghiere a fost adus și ca un miel fără de glas înaintea celui care îl tunde pe el, așa nu Își deschide gura Sa.

33. În[tru] smerenia Sa, judecata Sa a fost ridicată, iar neamul Său cine îl va povesti? Că[ci] se ridică de la pământ viața Sa”.

34. Și eunucul a fost răspunzându-i lui Filippos [și] i-a zis: „Rogu-te, despre cine zice Profetul acesta? Despre sine sau despre altul oarecare?”.

35. Și Filippos și-a deschis gura sa și a început de la Scriptura aceea [și] i l-a binevestit lui pe Iisus.

36. Și cum mergeau pe cale, au venit la oarecare apă. Și eunucul zice: „Iată, apa! Ce mă oprește pe mine să fiu botezat?”.

37.

38. Și a poruncit să stea carul. Și au coborât amândoi întru apă, și Filippos și eunucul, și l-a botezat pe el⁷².

39. Și când au ieșit din apă, Duhul Domnului l-a răpit [ἔρπασεν] pe Filippos. Și nu l-a mai văzut pe el eunucul, căci mergea pe calea sa bucurându-se⁷³.

40. Și Filippos a fost aflat întru Azotos [Ἀζωτοῦς]. Și, trecând, binevestea [în] toate cetățile, până când [a fost] să ajungă el întru Chesaria [Καισάρεια].

⁷² Sfântul Filippos l-a botezat pe eunuc.

⁷³ Se referă la eunuc.

Capitolul 9

1. Dar Savlos [Σαῦλος], încă respirând amenințare și ucidere înspre ucenicii Domnului [ἔτι ἐμπνέων ἀπειλῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ Κυρίου], a mers [la] arhiereu

2. [și] a cerut de la el scrisori spre Damascos, către sinagogi, ca, dacă are să afle pe vreunii [pe] cale, fiind și bărbați, [cât] și femei, legați să-i aducă întru Ierusalim.

3. Și [pe] când merge[a], a fost el a se apropia Damasosului [de Damascos]. Și deodată l-a strălucit pe el lumina din cer [καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ].

4. Și a căzut la pământ [și] a auzit glas zicându-i lui: „Saul [Σαούλ], Saul [Σαούλ], de ce Mă prigonești [τί Με διώκεις]?”.

5. Și l-a zis: „Cine ești [Τίς εἶ], Doamne [Κύριε]?”. Iar Domnul i-a zis: „Eu sunt Iisus [Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς], pe Care tu Îl prigonești [Ὃν σὺ διώκεις]!”

6. Ci ridică-te și intră întru cetate și ți se va grăi ție ce trebuie tu a face!”.

7. Iar bărbații cei care călătoresc [călătoreau] împreună cu el stătuseră uluiți [εἰστήκεισαν ἐνεοί], auzind glasul [ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς], dar pe nimeni văzând [μηδέννα δὲ θεωροῦντες].

8. Și Savlos a fost ridicându-se de la pământ și, deschizi [fiind] ochii săi, pe nimeni [nu] vedea și, ducându-l de mână pe el, au intrat întru Damascos.

9. Și era [a fost] trei zile nevăzând, și nu a mâncat și nici n-a băut.

10. Și era un anume ucenic în Damascos, [cu] numele Ananias [Ἀνανίας], și a zis către el Domnul în vedenie [ἐν ὁράματι]: „Anania [Ἀνανία]!”. Și el a zis: „Iată eu, Doamne!”.

11. Și Domnul [a zis] către el: „Cel care te-ai ridicat [Ridicându-te], mergi pe ulița cea numită *Dreaptă* și caută în casa lui Iudas pe Savlos [cu] numele, [cel din] Tarsevs [Ταρσεύς]! Căci, iată, se roagă

12. și a văzut în vedenie un bărbat [cu] numele Ananias, care a intrat⁷⁴ și și-a pus mâna pe[ste] el, pentru ca să vadă”.

13. Și a răspuns Ananias: „Doamne, am auzit de la mulți despre omul acesta, câte rele a făcut Sfinților Tăi în Ierusalim!

14. Și aici are putere de la arhieriei, [ca] să-i lege pe toți cei care cheamă numele Tău”.

15. Și a zis către el Domnul: „Mergi, că[ci] vasul alegerii Îmi este Mie acesta [ὅτι σκεῦος ἐκλογῆς Μοι ἐστὶν οὗτος], [ca] să poarte numele Meu înaintea neamurilor și a împăraților și a fiilor lui Israil [τοῦ βασιτάσαι τὸ ὄνομά Μου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε Ἰσραήλ]!

16. Căci Eu îi voi arăta lui câte trebuie el să pătimească pentru numele Meu [Ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματός Μου παθεῖν]”.

17. Și s-a dus Ananias și a intrat întru casă și și-a pus mâinile pe[ste] el [și] i-a zis: „Frate Saul, Domnul m-a trimis pe mine, Cel care ți S-a arătat ție în calea [în] care mergeai, pentru ca să vezi și să te umpli de Duhul Sfânt [ὅπως ἀναβλέψῃς καὶ πλησθῆς Πνεύματος Ἁγίου]!”.

18. Și de îndată au căzut de la ochii săi ca solzii și a văzut. Și s-a ridicat [și] a fost botezat

19. și a luat mâncare [și] s-a întărit. Și Savlos a fost cu ucenicii cei din Damascos câteva zile.

⁷⁴ Care a intrat la el.

20. Și de îndată în sinagogi Îl vestea pe Hristos, că[ci] Acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și se uimeau toți cei care aud [auzeau] și ziceau: „Nu este acesta cel care a nimicit în Ierusalim pe cei care se numesc [cu] numele acesta și aici, întru aceasta, a venit pentru ca să-i aducă legați pe ei la arhierii?”

22. Dar Savlos mai mult se întărea și îi tulbura pe iudei, pe cei care locuiesc în Damascos, învățându-i că Acesta este Hristos.

23. Și cum se împlineau destule zile, au uneltit iudeii să-l omoare pe el.

24. Și a fost cunoscută lui Savlos uneltirea lor. Și păzeau porțile și ziua și noaptea, pentru ca pe el să-l omoare.

25. Și ucenicii l-au luat pe el noaptea, l-au coborât prin zid [καθῆκαν διὰ τοῦ τείχους][și] l-au lăsat jos în[tr-un] coș [χάλασαντες ἐν σπυρίδι].

26. Și a mers Savlos în Ierusalim [și] încerca a se lipi ucenicilor. Și toți se temeau de el, necrezând că este ucenic [μη πιστεύοντες ὅτι ἐστὶν μαθητής].

27. Dar Varnavas [Βαρνάβας] l-a apucat pe el [și] l-a dus către Apostoli și le-a povestit lor cum în cale l-a văzut pe Domnul și că i-a grăit lui și cum în Damascos a îndrăznit în[tru] numele lui Iisus [ἐπαρρησιάσατο ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ].

28. Și era cu ei intrând întru Ierusalim și îndrăznind în[tru] numele Domnului Iisus [καὶ παρρησιαζόμενος ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ],

29. și grăia și discuta cu elliniștii. Dar ei încercau să-l omoare pe el.

30. Și frații au cunoscut [aceasta și] l-au coborât pe el întru Chesaria [Καيسάρεια] și l-au trimis pe el întru Tarsos [Ταρσός].

31. Așadar, Bisericile din toată Iudea și Galilea și Samaria aveau pace zidindu-se și mergând [în] frica Domnului și, [cu] mângâierea Sfântului Duh, se înmulțeau.

32. Și Petros a fost trecând prin toate⁷⁵, [ajungând] să coboare și către Sfinții cei care locuiesc [în] Lidda [Λύδδα].

33. Și a aflat acolo pe un anumit om, Eneas [Αινέας][cu] numele, de 8 ani zăcând în pat, care era paralizat.

34. Și Petros i-a zis lui: „Enea [Αινέα], te vindecă pe tine Iisus Hristos! Ridică-te și întinde-ți ție!”. Și s-a ridicat de îndată.

35. Și i-a văzut el pe toți cei care locuiesc [în] Lidda și [în] Assarona [Ἀσσάρωνα], care s-au întors către Domnul.

36. Iar în Ioppi [Ἰόππη] era o anumită ucenică [μαθήτρια], [cu] numele Tavita [Ταβηθά], care tălmăcit se zice Căprioara [Δορκάς]. Aceasta era plină de faptele cele bune și de milosteniile pe care le făcea [αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει].

37. Și a fost în zilele acelea [și] s-a îmbolnăvit ea să moară. Și au scăldat-o pe ea [și] au pus-o în foișor [ἐν ὑπερώῳ]⁷⁶.

38. Și fiind aproape Lidda de Ioppi, ucenicii au auzit că Petros este în aceasta⁷⁷, [și] au trimis către el, rugându-l să nu șovăie să treacă până la ei.

39. Și Petros s-a ridicat [și] a mers împreună [cu] ei. Care a ajuns și l-au dus întru foișor. Și au stat înaintea lui toate văduvele plângând și arătând hitoane și veșminte, câte, fiind cu ele, făcea Căprioara.

40. Și Petros i-a scos afară pe toți [și] s-a pus [în] genunchi [și] s-a rugat. Și s-a întors către trup⁷⁸[și] a zis: „Tavi-

⁷⁵ Prin toate aceste Biserici.

⁷⁶ În camera de la etaj.

⁷⁷ În această cetate, în Lidda.

⁷⁸ Către trupul celei adormite, al Tavitei. Pentru că acolo nu mai era decât trupul ei.

ta, ridică-te!”. Și ea și-a deschis ochii ei⁷⁹. Și l-a văzut pe Petros [și] s-a ridicat.

41. Și i-a dat ei mâna [și] s-a ridicat ea. Și i-a strigat pe Sfinți și pe văduve [și] a pus-o de față pe ea, vie.

42. Și s-a făcut cunoscut [acest lucru]⁸⁰ prin toată Ioppi și mulți au crezut în Domnul.

43. Și a fost să rămână el destule zile în Ioppi, lângă un anume Simon, tăbăcarul.

⁷⁹ Cu sensul: a înviat din morți.

⁸⁰ S-a făcut cunoscut acest lucru, această minune.

Capitolul 10

1. Și era un anume bărbat în Chesaria [cu] numele Cornilios [Κορνήλιος], centurion din cohorta numită *Italica* [Ἰταλικῆς],

2. evlavios și temându-se de Dumnezeu împreună [cu] toată casa sa [σὺν παντὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ], și făcând milostenii multe poporului și rugându-se lui Dumnezeu pururea [καὶ δεόμενος τοῦ Θεοῦ διὰ παντός].

3. [Și acesta] a văzut în vedenie în mod clar [εἶδεν ἐν ὁράματι φανερώς], ca [la] ceasul al 9-lea al zilei, pe Îngerul lui Dumnezeu care a intrat către el și i-a zis lui: „Cornilie [Κορνήλιε]!”.

4. Iar el a privit [la] el⁸¹ și înspăimântat s-a făcut [și] a zis: „Ce este, Doamne?”. Și i-a zis lui: „Rugăciunile tale și milosteniile tale s-au suit spre pomenire înaintea lui Dumnezeu [Αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ].

5. Și acum trimite spre Ioppi bărbați și cheamă-l pe Simon, cel numit Petros!

6. Acesta este oaspete la un anume Simon tăbăcarul, căruia îi este casa lângă mare”.

7. Și cum a plecat Îngerul cel care grăiește [îi grăise] lui Cornilios, a chemat doi slujitori ai săi și pe un soldat evlavios [din] cei care îi slujesc [slujeau] lui

8. și le-a povestit lor toate [și] i-a trimis pe ei spre Ioppi.

9. Și [în] a doua zi, călătorind aceia și apropiindu-se cetății [de cetate], s-a suit Petros pe casă să se roage [ἀνέβη

⁸¹ La Îngerul Domnului.

Πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι], cam pe la ceasul al șaselea [περὶ ὥραν ἕκτην].

10. Și era flămând și voia să guste⁸². Și pregătind acelea⁸³, a căzut peste el extazul [ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις],

11. și vede cerul deschis și coborându-se peste el un vas anume ca o pânză de in mare, [în] patru colțuri legată și coborându-se pe pământ.

12. În care era[u] toate dobitoacele pământului și fiarele și târâtoarele și păsările cerului.

13. Și s-a făcut glas către el: „Cel care te-ai ridicat [Ridicându-te], Petre [Πέτρε], înjunghie și mănâncă!”.

14. Iar Petros a zis: „Nicidecum, Doamne! Că niciodată n-am mâncat tot [ce este] spurcat sau necurat”.

15. Și glasul iarăși, de a doua [pentru a doua oară, a zis] către el: „Pe care Dumnezeu le-a curățit, tu nu le spurca!”.

16. Și aceasta s-a făcut de 3 ori. Și iarăși a fost ridicat vasul întru cer.

17. Și pe când în sine [și-a venit], Petros era foarte nedumerit [despre] ce să fie vedenia pe care a văzut-o. Și, iată, bărbații cei trimiși de Cornilios, au întrebat de casa lui Simon [și] au stat deasupra porții [ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυλῶνα]!

18. Și au strigat [și] întrebau dacă Simon, cel numit Petros, aici este oaspete.

19. Iar Petros, gândind despre vedenie, i-a zis lui Duhul⁸⁴: „Iată, bărbații te caută pe tine!”

20. Ci, cel care te-ai ridicat [ridicându-te], coboară și mergi împreună cu ei, nimic îndoindu-te, pentru că Eu i-am trimis pe ei!”.

⁸² Să guste mâncare, să mănânce.

⁸³ Pregătindu-și cele de mâncare.

⁸⁴ Duhul Sfânt.

21. Și Petros a coborât către bărbați [și] le-a zis: „Iată, eu sunt [cel] pe care îl căutați! Care [este] motivul pentru care veniți [ați venit]?”.

22. Și ei au zis: „Cornilios centurionul, bărbatul cel drept și temându-se de Dumnezeu și mărturisit de tot neamul iudeilor, a fost învățat de Îngerul cel Sfânt să te cheme pe tine întru casa sa și să audă cuvinte de la tine [καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ]”.

23. Așadar, i-a chemat înăuntru pe ei [și] i-a ospătat. Iar Petros, [în] a doua zi, a mers împreună cu ei. Și anumiți frați, [din] cei din Ioppi, au mers împreună [cu] el.

24. Și [în] a doua zi au intrat întru Chesaria. Iar Cornilios, [care] era așteptându-i pe ei, a chemat împreună pe rudele sale și pe prietenii de trebuințe [καὶ τοὺς ἀναγκαίους φίλους].

25. Și cum a fost să intre Petros, l-a întâmpinat pe el Cornilios, [care] a căzut la picioarele [sale și] i s-a închinat.

26. Dar Petros l-a ridicat pe el, zicându-i: „Ridică-te! Și eu însumi sunt om”.

27. Și vorbind împreună cu el a intrat și i-a aflat pe cei mulți veniți împreună.

28. Și zicea către ei: „Voi cunoașteți că nelegiuit [ἀθέμιτόν] este omului iudeu a se lipi sau a veni⁸⁵ [la] cel străin⁸⁶. Și mie Dumnezeu mi-a arătat [ca despre] niciun om a zice [a fi] spurcat sau necurat.

29. De aceea și fără șovăire am venit chemat. Așadar, întreb: [Cu] ce cuvânt m-ați chemat pe mine?”.

30. Și Cornilios zicea: „De la cea de a patra zi până la acest ceas eram postind și [la] al 9-lea ceas [eram] rugându-mă în casa mea. Și, iată, un bărbat a stat înaintea mea în îmbrăcăminte luminoasă!

⁸⁵ A veni în vizită.

⁸⁶ La cel care nu e evreu.

31. Și zice: «Cornilie, a fost auzită rugăciunea ta și milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu!

32. Așadar, trimite întru Ioppi și cheamă-l pe Simon, care este chemat Petros! Acesta găzduiește în casa lui Simon tăbăcarul, pe lângă mare. Care a venit [Care, venind], îți va grai ție».

33. Așadar, de îndată am trimis către tine și tu bine ai făcut [că] ai venit. Așadar, acum noi toți înaintea lui Dumnezeu suntem de față, [ca] să auzim toate cele poruncite ție de la Dumnezeu [ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα σοι ὑπὸ τοῦ Θεοῦ]”.

34. Și Petros și-a deschis gura [și] a zis: „În[tr-]adevăr, înțeleg că Dumnezeu nu este părtinitor [προσωπολήπτης].

35. Ci, în tot neamul, cel temându-se de El și lucrând dreptatea, primit Lui Îi este.

36. Cuvânt pe Care L-a trimis fiilor lui Israil, bine-vestind pacea prin Iisus Hristos – Acesta este Domnul tuturor –

37. [și] voi ați cunoscut cuvântul care s-a făcut prin toată Iudea, care a început din Galilea, după botezul pe care l-a vestit Ioannis.

38. Pe Iisus Cel din Nazaret, cum L-a uns pe El Dumnezeu [cu] Duhul Sfânt și [cu] putere, Care a trecut făcând bine și vindecându-i pe toți cei asupriți de diavolul [Ὅς διήλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβόλου], că[ci] Dumnezeu era cu El.

39. Și noi suntem martorii tuturor pe care le-a făcut și în țara iudeilor și în Ierusalim. Și pe Care L-au omorât [și] L-au spânzurat pe lemn.

40. Pe Acesta Dumnezeu L-a înviat [în] a treia zi și L-a dat pe El arătat să Se facă,

41. [dar] nu [la] tot poporul, ci martorilor celor aleși mai înainte de către Dumnezeu, nouă, celor care am mâncat îm-

preună și am băut împreună cu El, după [ce a fost] să învie El din morți.

42. Și ne-a poruncit nouă să vestim poporului și să mărturisim că El este Cel rânduit de Dumnezeu Judecătorul viilor și al morților [Κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν].

43. Acestuia toți Profetii Îi mărturisesc⁸⁷, [ca] iertare de păcate să ia, prin numele Său, tot cel care crede întru El”.

44. Încă grăind Petros cuvintele acestea, a căzut Duhul Sfânt peste toți cei care aud [auzeau] cuvântul [ἐπέπεσεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας τὸν λόγον].

45. Și s-au uimit credincioșii din tăierea împrejur, câți au venit împreună [cu] Petros, că și pe[ste] neamuri a fost vărsat darul Sfântului Duh [ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐκκέχυται].

46. Căci îi auzeau pe ei vorbind [în] limbi și mărimdu-L pe Dumnezeu. Atunci Petros a răspuns:

47. „Oare poate cineva să oprească apa, [ca] să nu se boteze aceștia, care au luat Duhul Sfânt ca și noi?”.

48. Și le-a poruncit lor să se boteze în[tru] numele Domnului. Atunci i-au cerut lui să rămână câteva zile⁸⁸.

⁸⁷ Toți Sfinții Profeti mărturisesc despre El.

⁸⁸ Să rămână la ei, pentru ca să îi întărească în credință.

Capitolul 11

1. Și au auzit Apostolii și frații, cei fiind prin Iudea, că și neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu [τὰ ἔθνη ἐδέξαντο τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ].

2. Și când s-a suit Petros întru Ierusalim, se îndoiau de el cei din tăierea împrejur,

3. zicând că: „Către oameni având netăiere împrejur ai intrat și ai mâncat împreună cu ei”.

4. Și a început Petros [și] le explica lor rând pe rând, zicându-le:

5. „Eu eram în cetatea Ioppi rugându-mă și am văzut în extaz vedenie [καὶ εἶδον ἐν ἑκστάσει ὄραμα], coborându-se un anume vas, ca o pânză de in mare [în] patru colțuri, coborându-se din cer și a venit până la mine.

6. Întru care am privit [și] vedeam, și am văzut dobitoacele pământului și fiarele și târâtoarele și păsările cerului.

7. Și am auzit glas zicându-mi mie: «Cel care te-ai ridicat, Petre, înjunghie și mănâncă!».

8. Și am zis: «Nicidecum, Doamne! Că tot [ce este] spurcat sau necurat niciodată [nu] a intrat întru gura mea».

9. Și mi-a răspuns mie glasul din cer de a doua [pentru a doua oară]: «Pe care Dumnezeu le-a curățit, tu nu le spurca!».

10. Și aceasta s-a făcut de trei ori și iarăși a[u] fost tras[e] toate întru cer.

11. Și iată, de îndată trei bărbați au venit la casa în care eram, trimiși de la Chesaria către mine!

12. Și mi-a zis mie Duhul⁸⁹ să merg împreună cu ei, de nimic îndoindu-mă. Și au venit împreună cu mine și acești șase frați și am intrat întru casa bărbatului.

13. Și ne-a vestit nouă cum l-a văzut pe Înger în casa sa, [cum] a fost stând și i-a zis lui: «Trimite întru Ioppi bărbați și cheamă-l pe Simon, cel care este numit Petros,

14. care va grăi cuvinte către tine, în[tru] care vei fi mântuit tu și toată casa ta!».

15. Și când [a fost] să încep eu a grăi, a căzut Duhul Sfânt peste ei [ἐπέπεσεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτούς], ca și peste noi la început [ὡσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ]⁹⁰.

16. Și am fost aducându-mi aminte de cuvântul Domnului, cum zicea: «Ioannis a botezat [cu] apă, dar voi veți fi botezați cu Duhul Sfânt».

17. Așadar, dacă Dumnezeu la fel ca și nouă le-a dat lor darul, [pentru că] au crezut în Domnul Iisus Hristos, dar eu ce puternic eram să-L opresc pe Dumnezeu?».

18. Și [când] au auzit acestea, au tăcut și Îl slăveau pe Dumnezeu, zicând: „Și, așadar, Dumnezeu și neamurilor le-a dat pocăința spre viață [μετάνοιαν εἰς ζωὴν]!”.

19. Așadar, cei care au fost risipiți de necazul ce s-a făcut [cu] Stefanos au trecut până la Finichi [Φοινίκη]⁹¹ și Cipros [Κύπρος]⁹² și Antiohia [Ἀντιόχεια]⁹³, nimănui grăind cuvântul⁹⁴, fără numai iudeilor.

20. Și erau oarecare dintre ei bărbați ciprii [κύπριοι]/ciprioți și cirinei [κυρηναῖοι], care au intrat întru Antiohia, [și]

⁸⁹ Duhul Sfânt.

⁹⁰ La Cincizecime.

⁹¹ Fenicia Siriei, *cf.* Friberg Greek Lexicon, 28.185, apud BW 10.

⁹² Cipru.

⁹³ Antiohia Siriei, *cf.* Friberg Greek Lexicon, 2.324, apud BW 10.

⁹⁴ Cuvântul Evangheliei, al mântuirii.

grăiau către elliniști⁹⁵, binevestindu-L pe Domnul Iisus [εὐ-αγγελιζόμενοι τὸν Κύριον Ἰησοῦν].

21. Și era mâna Domnului cu ei [Καὶ ἦν χεὶρ Κυρίου μετ' αὐτῶν]! Și mult număr a crezut [și] s-a întors spre Domnul [πολύς τε ἀριθμὸς πιστεύσας ἐπέστρεψεν ἐπὶ τὸν Κύριον].

22. Și a fost auzit cuvântul despre ei întru urechile Bisericii celei din Ierusalimuri! Și l-au trimis pe Barnabas [ca] să treacă până în Antiohia.

23. Care a mers și a văzut harul lui Dumnezeu [și] a fost bucurat, și îi ruga pe toți, [cu] voința inimii [τῆ προθέσει τῆς καρδίας], a rămâne [cu] Domnul [προσμένειν τῷ Κυρίῳ].

24. Că[ci] era bărbat bun și plin de Duhul Sfânt și de credință. Și a fost adăugată destulă mulțime Domnului [καὶ προσετέθη ὄχλος ἰκανὸς τῷ Κυρίῳ].

25. Și Barnabas a ieșit spre Tarsos [ca] să-l caute pe Savlos,

26. și l-a aflat [și] l-a adus pe el întru Antiohia. Și un an întreg a[u] fost ei [ca] să se adune [cu] Biserica și să învețe destul mulțimea, și ucenicii, mai întâi în Antiohia, să fie numiți creștini [χριστιανούς].

27. Și în acele zile au coborât Profeți din Ierusalimuri întru Antiohia.

28. Și s-a ridicat unul dintre ei, [cu] numele Agavos [Ἄγαβος], [care] a arătat prin Duhul [că] foamete mare va fi peste toată lumea. Care a și fost în [zilele] lui Clavdios Chesar [Κλαύδιος Καῖσαρ].

29. Iar ucenicii, precum oricare bine sporea, au stabilit fiecare [dintre] ei, spre slujire, să trimită fraților celor care locuiesc în Iudea.

⁹⁵ Evreii vorbitori de limbă greacă, cf. Friberg Greek Lexicon, 9. 119, apud BW 10.

30. Care au și făcut [și] au trimis către Presbiteri prin mâna lui Barnabas și a lui Savlos.

Capitolul 12

1. Și întru acea vreme Irodus împăratul a pus mâinile [ἐπέβαλεν τὰς χεῖρας][ca] să facă rău unora [din] cei din Biserică.

2. Și l-a ucis pe Iacovos, pe fratele lui Ioannis, [cu] sabia.

3. Și a văzut că plăcut este iudeilor⁹⁶ [și] a adăugat să-l prindă și pe Petros – și erau zilele azimelor –

4. pe care l-a și prins [și] l-a pus întru temniță [și] l-a dat [la] patru tetrade de soldați [τέσσαρσιν τετραδίοις στρατιωτῶν]⁹⁷ [pentru] a-l păzi pe el, voind după Paști să-l aducă pe el poporului.

5. Așadar, Petros era păzit în temniță. Iar rugăciunea către Dumnezeu, făcându-se de către Biserică, era râvnitoare pentru el.

6. Și când Irodus era a-l aduce pe el, [în] noaptea aceea Petros era dormind între doi soldați, legat [cu] două lanțuri; și, înaintea ușii, păzitorii păzeau temnița.

7. Și, iată, Îngerul Domnului a stat deasupra [Ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη] și lumina⁹⁸ a luminat în celulă [καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν τῷ οἰκήματι]! Și⁹⁹ a lovit coasta lui Petros [și] l-a sculat pe el, zicându-i: „Ridică-te în grabă!”. Și au căzut lanțurile sale de la mâini.

⁹⁶ Că este un lucru plăcut de iudei.

⁹⁷ Fiecare tetradă era formată din 4 soldați. Așadar era sub paza a 16 soldați.

⁹⁸ Lumina dumnezeiască. Pentru că l-a văzut în vedenie pe Îngerul Domnului.

⁹⁹ Îngerul Domnului a lovit coasta Sfântului Apostol Petros.

8. Și Îngerul a zis către el: „Încinge-te și încalță-ți sandalele tale!”. Și a făcut așa. Și i-a zis lui: „Îmbracă-ți veșmântul tău și urmează-mi mie!”.

9. Și a ieșit [și] îi urma lui. Și nu cunoscuse că adevărat este ce se face prin Înger, ci i se părea a vedea vedenie [ἐδόκει δὲ ὄραμα βλέπειν]¹⁰⁰.

10. Și au trecut de straja cea dintâi și de cea de-a doua, au venit la poarta cea de fier, cea care duce întru cetate, care de la sine le-a fost deschisă lor. Și au ieșit [și] au mers înainte pe o uliță și de îndată s-a îndepărtat Îngerul de la el.

11. Și Petros, venindu-și în sine [γεγόμενος ἐν ἑαυτῷ]¹⁰¹, a zis: „Acum am cunoscut cu adevărat că Domnul l-a trimis pe Îngerul Său și m-a scos pe mine din mâna lui Irodis și [din] toată așteptarea [τῆς προσδοκίας]¹⁰² poporului iudeilor”.

12. Și a chibzuit [și] a venit în casa Mariei, a maicii lui Ioannis, cel numit Marcos, unde erau adunați destui și rugându-se [οἱ ἦσαν ἱκανοὶ συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι].

13. Și Petros a bătut la ușa porții [și] a venit slujitoarea să asculte, [cea cu] numele Rodi [Ῥόδη].

14. Și a recunoscut glasul lui Petros, [dar] de bucurie nu a deschis poarta, ci a alergat [și] a vestit [că] Petros să stea [stă] înaintea porții.

15. Iar ei au zis către ea: „Ești nebună?”. Dar ea stăruia a fi așa¹⁰³. Iar ei ziceau: „Îngerul său este!”.

16. Iar Petros continua bătând [la ușă]. Și i-au deschis [și] l-au văzut pe el și s-au uimit.

17. Și le-a făcut lor semn [cu] mâna a tăcea [Κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῆ χειρὶ σιγᾶν] [și] le-a povestit lor cum Domnul l-a

¹⁰⁰ El vedea vedenie, dar, în același timp, Îngerul Domnului îl elibera din temniță.

¹⁰¹ Ieșind din vedenie.

¹⁰² Iar așteptarea lor era ca să îl vadă mort.

¹⁰³ Dar ea stăruia că așa stau lucrurile: că el e la poartă.

scos pe el din temniță [διηγήσατο αὐτοῖς πῶς ὁ Κύριος αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς]. Și a zis: „Vestiți lui Iacovos și fraților aceste!”. Și a ieșit [și] a fost mergând într-u[n] alt loc.

18. Și s-a făcut ziuă [și] era tulburare nu puțină în soldați: „Oare ce a făcut Petros?”.

19. Iar Irodis l-a căutat pe el și nu l-a aflat, i-a cercetat pe străjeri [și] a poruncit să-i aducă. Și a coborât din Iudea întru Chesaria [și] rămânea [a rămas acolo].

20. Și Irodis era mâniindu-se [cu][pe] tirii/ pe tirieni¹⁰⁴ și [cu][pe] sidonii/ pe sidonieni¹⁰⁵. Și împreună veneau către el și l-au convins pe Vlastos [Βλάστος], pe șambelanul împăratului, [și] cereau pacea, pentru a se hrăni țara lor din [pământul] împărătesc.

21. Și [într-o] zi Irodis a hotărât [și] s-a îmbrăcat [în] veșmântul împărătesc și a stat pe scaunul de judecată [și] graia către ei.

22. Iar poporul striga: „Glasul lui Dumnezeu și nu al omului [Φωνὴ Θεοῦ καὶ οὐκ ἀνθρώπου]!”.

23. Și de îndată l-a lovit pe el Îngerul Domnului [Παραχρῆμα δὲ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἄγγελος Κυρίου], pentru că nu a dat slavă lui Dumnezeu [ἀνθ' ὧν οὐκ ἔδωκεν δόξαν τῷ Θεῷ]. Și a fost mâncat de viermi [καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος][și] și-a dat ultima suflare [ἐξέψυξεν]¹⁰⁶.

24. Iar cuvântul lui Dumnezeu creștea și se înmulțea [Ὁ δὲ λόγος τοῦ Θεοῦ ἤρξανε καὶ ἐπληθύνετο]¹⁰⁷.

¹⁰⁴ Se referă la cei din Tiros. A se vedea:

https://en.wikipedia.org/wiki/Tyre,_Lebanon.

¹⁰⁵ Cu referire la cei din Sidon. A se vedea:

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Sidon>.

¹⁰⁶ Pentru că a murit fiind mâncat de viermi de viu.

¹⁰⁷ Creștea propovăduirea Bisericii și, odată cu ea, și numărul celor credincioși.

25. Iar Barnabas și Savlos s-au întors întru Ierusalim, au împlinit slujirea [πληρώσαντες τὴν διακονίαν][și] l-au luat împreună și pe Ioannis, cel numit Marcos.

Capitolul 13

1. Și erau unii anume în Antiohia, la Biserică, fiind Profeți și Didascali [Διδάσκαλοι]/ Învățători, Barnabas și Simeon, cel numit Nigher [Νίγερ], și Luchios Chirineosul [Λούκιος ὁ Κυρηναῖος], și Manain [Μαννάην], cel împreună crescut [cu] tetrarhul Irodis, și Savlos.

2. Și slujind ei Domnului și postind, a zis Duhul Cel Sfânt: „Așadar, deosebiți-Mi Mie pe Barnabas și pe Savlos spre lucrul [pentru] care i-am chemat pe ei!”

3. Atunci au postit și s-au rugat și au pus mâinile [asupra] lor [καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς][și] i-au eliberat.

4. Atunci aceștia, într-adevăr, au fost trimiși de către Duhul Cel Sfânt [ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου][și] au coborât întru Selevchia [Σελεύκεια]¹⁰⁸. Iar de acolo au navigat spre Chipros [Κύπρος]¹⁰⁹.

5. Și au fost în Salamis [Σαλαμίς]¹¹⁰ [și] vesteau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor. Și îl aveau și pe Ioannis slujitor.

6. Și au trecut insula până la Pafos [Πάφος]¹¹¹ [și] au aflat un oarecare mag [μάγον]¹¹², profet mincinos iudeu [ψευδοπροφήτην ἰουδαῖον], al cărui nume [era] Bariisus [Βαριῆσοῦς],

7. care era cu antipatul¹¹³ Serghios Pavlos [Σέργιος Παῦλος], [cel care era] un om înțelept. Acesta l-a chemat [i-a che-

¹⁰⁸ A se vedea: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Seleucia>.

¹⁰⁹ Cipru: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Cipru>.

¹¹⁰ Salamina: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Salamina>.

¹¹¹ A se vedea: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Paphos>.

¹¹² Vrăjitor.

¹¹³ Proconsulul.

mat] pe Barnabas și pe Pavlos [și] căuta să audă cuvântul lui Dumnezeu [ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ]¹¹⁴.

8. Dar li se împotriva lor Elimas [Ἐλύμας], magul – căci așa se traduce numele său – căutând să-l întoarcă pe antipat de la credință.

9. Dar Savlos, cel [numit] și Pavlos [Παῦλος], a fost umplut de Duhul Sfânt și a privit spre el

10. [și] a zis: „O, cel plin de toată viclenia și de toată înșelăciunea, fiule al diavolului [υἱὲ διαβόλου], vrăjmașule a toată dreptatea [ἐχθρὲ πάσης δικαιοσύνης], nu vei înceta strâmbând căile Domnului cele drepte [οὐ πάση διαστρέφων τὰς ὁδοὺς Κυρίου τὰς εὐθείας]?”

11. Și acum iată, mâna Domnului [este] asupra ta și vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme [μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄχρι καιροῦ]!”. Și de îndată a căzut pe[ste] el ceață și întuneric, și umblând împrejur căuta pe cei care să-l ducă de mână.

12. Atunci antipatul a văzut ce s-a făcut [și] a crezut, fiind uimit din cauza învățaturii Domnului.

13. Și au fost plecând de la Pafos, [iar] cei din jurul lui Pavlos au venit întru Perga a Pamfiliei¹¹⁵/ Perga Pamfiliei. Iar Ioannis a plecat de la ei [și] s-a întors întru Ierosolima [Ἱεροσόλυμα]¹¹⁶.

14. Și ei au trecut de Perga, au mers întru Antiohia Pisidiei¹¹⁷ și au intrat întru sinagogă [în] ziua sabbatelor [τῆ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων][și] au șezut.

15. Iar după citirea Legii și a Profetilor [Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Νόμου καὶ τῶν Προφητῶν] au trimis întâii-sinagogii către ei, zicându-le: „Bărbați frați, dacă este cuvânt în[tru] voi

¹¹⁴ Căuta să audă de la ei cuvântul lui Dumnezeu.

¹¹⁵ De la transliterarea formelor de nominativ Πέργη și Παμφυλία. A se vedea: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Perga>.

¹¹⁶ Ierusalim.

¹¹⁷ De la transliterarea formelor de N. Ἀντιόχεια și Πισιδία.

de mângâiere către popor [εἰ ἔστιν λόγος ἐν ὑμῖν παρακλήσεως πρὸς τὸν λαόν], ziceți!”.

16. Și s-a ridicat Pavlos și a făcut semn [cu] mâna [și] a zis: „Bărbați israelite/ israeliți, și cei care vă temeți de Dumnezeu, auziți!

17. Dumnezeul poporului acestuia i-a ales pe părinții noștri și pe popor l-a înălțat în pribegie în pământul Egiptosului [καὶ τὸν λαὸν ὑψωσεν ἐν τῇ παροικίᾳ ἐν γῆ Αἰγύπτῳ] și cu brațul cel înalt i-a scos pe ei din acela.

18. Și cum vreme de 40 de ani i-a purtat pe ei prin pustie.

19. Și a doborât 7 neamuri în pământul Hanaan [Χαναάν] [și] le-a dat lor moștenire pământul lor.

20. Și după acestea, cum 450 de ani le-a dat Judecători [Κριτὰς] până la Samuil Profetul.

21. Și de acolo au cerut Împărat și Dumnezeu l-a dat lor pe Saul [Σαοῦλ], fiul lui Chis [Κίς], bărbat din seminția lui Veniamin, de 40 de ani.

22. Și l-a înălțat pe el [și] le-a ridicat lor pe David [Δαυὶδ] întru Împărat, căruia i-a mărturisit și i-a zis: «L-am aflat pe David, pe cel al lui Iesse [Ἰεσσαί], bărbat după inima Mea [ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν Μου], care va face toate voiele Mele [ὅς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά Μου]».

23. Dumnezeu, din sămânța acestuia, după făgăduință, i-a adus lui Israil mântuirea,

24. [căci] mai înainte a vestit Ioannis, înaintea feței intrării Sale [πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου Αὐτοῦ], botezul pocăinței lui Israil [βάπτισμα μετανοίας τῷ Ἰσραήλ].

25. Și cum Ioannis umplea calea, zicea: «Cine mă bănuieți a fi? Nu sunt eu! Ci, iată, vine după mine, Căruia nu sunt vrednic să-I dezleg sandaua picioarelor!».

26. Bărbați frați, fiilor ai neamului lui Avraam, și cei în[tre] voi temători de Dumnezeu, vouă v-a fost trimis cuvântul mântuirii acesteia [ὁ λόγος τῆς σωτηρίας ταύτης]!

27. Căci cei care locuiesc în Ierusalim și stăpânitorii lor pe Acesta nu L-au cunoscut și [nici] glasurile Profetilor, pe cele care sunt citite în tot sabatul, [ci] au judecat [și] au împlinit¹¹⁸.

28. Și nicio vină de moarte [n-]au aflat [și] i-au cerut lui Pilatos [Πιλάτος] să-L omoare pe El.

29. Și cum au împlinit toate cele scrise despre El, coborându-L de pe lemn¹¹⁹, L-au pus în mormânt.

30. Dar Dumnezeu L-a ridicat pe El din morți.

31. Care a fost arătându-Se în multe zile celor care s-au suit împreună cu El din Galilea [Γαλιλαία] întru Ierusalim, care sunt martorii Săi către popor.

32. Și noi vă binevestim vouă făgăduința care a fost făcută către părinți, că[ci] pe aceasta Dumnezeu a împlinit-o copiilor lor, nouă, [căroră ni] L-a înviat pe Iisus.

33. Cum și în Psalmul al 2-lea a fost scris: «Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut pe Tine».

34. Iar că L-a înviat pe El din morți, [ca] să nu se mai întoarcă întru stricăciune, așa a zis: că «Vă voi da vouă pe cele cuvioase ale lui David, pe cele credincioase».

35. Pentru aceea și în alt [loc] zice: «Nu vei da pe Cel Cuvios al Tău să vadă stricăciunea».

36. Căci David [în] generația sa a slujit sfatului lui Dumnezeu [și] a fost adormit și a fost adăugat cu părinții săi și a văzut stricăciunea.

37. Dar pe Care Dumnezeu L-a ridicat¹²⁰ nu a văzut stricăciunea.

38. Așadar, cunoscut să vă fie vouă, bărbați frați, că vouă, prin Acesta, iertarea păcatelor vă vestește!

¹¹⁸ Au împlinit profețiile cele despre El, despre Hristos Domnul.

¹¹⁹ De pe lemnul Crucii.

¹²⁰ L-a ridicat din morți.

39. Și de toate de care nu ați fost în stare în legea lui Moisis să vă îndreptați, în Acesta tot cel care crede este îndreptat [ἐν Τούτῳ πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται].

40. Așadar, vedeți să nu vină asupra voastră ce a fost zis prin Profeți:

41. «Vedeți, cei disprețuitori, și minunați-vă și pieriți! Că[ci] Eu lucrez lucru în zilele voastre, pe care nu aveți să-l credeți, dacă cineva are să vi-l povestească vouă!».

42. Și plecând din sinagoga iudeilor, îi rugau neamurile [ca] în următorul sabbat să le grăiască lor cuvintele [λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα]¹²¹.

43. Dar a fost risipită sinagoga [și] i-au urmat lui Pavlos și lui Barnabas mulți [dintre] iudei și [dintre] prozeliții cucernici [τῶν σεβομένων προσηλύτων]. Care, vorbind cu [ei], îi îndemneau pe ei a rămâne [în] harul lui Dumnezeu [ἔπειθον αὐτούς ἐπιμένειν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ].

44. Și venind sabbatul, aproape toată cetatea a fost adunându-se să audă cuvântul lui Dumnezeu [ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ].

45. Iar iudeii au văzut mulțimile [care] au fost umplute de râvnă și se împotriveau celor zise de către Pavlos, împotrivindu-se și blasfemiind.

46. Iar Pavlos și Barnabas au îndrăznit [și] au zis: „Vouă vă era nevoie, mai întâi, [ca] să se grăiască cuvântul lui Dumnezeu. Dar pentru că îl lepădați pe el și nu vă judecați vrednici pe voi înșivă de viața veșnică, iată ne întoarcem spre neamuri!

47. Căci așa ne-a poruncit nouă Domnul: «Te-am pus pe Tine spre lumina neamurilor, [pentru] a fi Tu spre mântuire până la marginea pământului».

48. Și neamurile care aud [auzeau], se bucura[u] și slăveau cuvântul Domnului și au crezut câți erau rânduiți spre

¹²¹ Cuvintele mântuirii, cuvintele Evangheliei.

viața veșnică [καὶ ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰώνιον].

49. Și se răspândea cuvântul Domnului prin toată țara.

50. Iar iudeii au stârnit femeile cucernice și de cinste și pe cei dintâi ai cetății și au ridicat prigoană împotriva lui Pavlos și a lui Barnabas și i-au alungat pe ei din hotarele lor.

51. Iar ei au scuturat praful picioarelor lor asupra lor și au venit întru Iconion [Ἰκόνιον]¹²².

52. Iar Ucenicii erau umpluți de bucurie și de Duhul Sfânt.

¹²² A se vedea: <https://ro.orthodoxwiki.org/Iconium>.

Capitolul 14

1. Și a fost în Iconion, după [ce] ei înșiși [au fost] să intre întru sinagoga iudeilor și să grăiască așa, astfel încât să creadă și iudei și ellini, mulțime multă.

2. Dar iudeii cei care nu cred s-au ridicat și au făcut rău, împotriva fraților, sufletelor neamurilor.

3. Așadar, destulă vreme au continuat să îndrăznească în[tru] Domnul [διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ Κυρίῳ], [în Cel] mărturisind [cu] cuvântul harului Său [τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος Αὐτοῦ], dând semne și minuni a se face prin mâinile lor [διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χειρῶν αὐτῶν].

4. Și a fost împărțită mulțimea cetății. Și unii erau cu iudeii, iar alții cu Apostolii.

5. Și cum a fost și dorința neamurilor și a iudeilor, împreună cu stăpânitorii lor, [ca] să le facă rău și să-i omoare pe ei cu pietre¹²³,

6. au înțeles¹²⁴ [și] au fugit întru cetățile Licaoniei¹²⁵, [în] Listra¹²⁶ și [în] Derbi¹²⁷, și [în] vecinătate.

7. Și erau acolo binevestind [κακεῖ ἤσαν εὐαγγελιζόμενοι].

8. Și un bărbat anume, în cele ale Listrei¹²⁸, neputincios [cu] picioarele, ședea, olog din pântecele maicii sale fiind [χω-

¹²³ Pe Sfinții Apostoli.

¹²⁴ Au înțeles pericolul, situația grea în care se aflau.

¹²⁵ De la forma de N. Λυκαονία.

¹²⁶ De la forma de N. Λύστρα.

¹²⁷ De la forma de N. Δέρβη.

¹²⁸ De la forma de N. Λύστρα.

λὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρχων], care niciodată [nu] umblase [ὄς οὐδέποτε περιπεπατήκει].

9. Acesta îl asculta pe Pavlos grăind. Care¹²⁹ a privit [la] el și a văzut că are credință să se mântuie [καὶ ἰδὼν ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι]

10. [și] i-a zis [cu] glas mare: „Ridică-te pe picioarele tale drept [Ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθῶς]!”. Și [acela] sărea și umbla [Καὶ ἤλλετο καὶ περιεπάτει]¹³⁰.

11. Iar mulțimile, văzând ce a făcut Pavlos, au ridicat glasul lor în licaonește [λυκαονιστὶ]¹³¹, zicând: „Dumnezeii, care s-au asemănat oamenilor, s-au coborât către noi!”.

12. Și îl chemau pe Barnabas Dios [Διός¹³²|¹³³], iar pe Pavlos Ermis [Ἑρμῆς¹³⁴ | ¹³⁵], deoarece el era conducătorul cuvântului [ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ λόγου]¹³⁶.

13. Iar preotul lui Dios, cel fiind înaintea cetății lor, tauri și cununi la porți a adus [τάβρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυλῶνας ἐνέγκας] [și], împreună cu mulțimile, voia a-i jertfi.

14. Dar au auzit Apostolii Barnabas și Pavlos, și-au rupt veșmintele lor [διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν], au sărit întru mulțime [εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον], strigând

15. și zicând: „Bărbaților, ce faceți [cu] acestea? Și noi suntem oameni asemenea pătimitori cu voi [Καὶ ἡμεῖς ὁμοιο-

¹²⁹ Se referă la Sfântul Pavlos.

¹³⁰ Cu referire la ologul din naștere. Pentru că, fiind vindecat de Sfântul Pavlos, acesta sărea de bucurie și umbla peste tot.

¹³¹ În limba vorbită de ei în Λυκαονία.

¹³² În text e forma de Ac. Δία.

¹³³ Cu referire la zeul Zeus [Ζεύς]:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Zeus>.

¹³⁴ În text e forma de Ac. Ἑρμῆν.

¹³⁵ Cu referire la zeul Hermes:

<https://en.wikipedia.org/wiki/Hermes>.

¹³⁶ Cel care grăia oamenilor în mod special.

παθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι], binevestindu-vă vouă [ca] de la acestea deșarte a vă întoarce spre Dumnezeu Cel viu [εὐαγγελιζόμενοι ὑμᾶς ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν ἐπὶ τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα], Care a făcut cerul și pământul și marea și toate cele [care sunt] în ele [καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς].

16. Care în generațiile trecute a îngăduit tuturor neamurilor a merge [în] căile lor [Ὅς ἐν ταῖς παρωχημέναις γενεαῖς εἴασεν πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν].

17. Deși, într-adevăr, nu fără mărturie [despre] Sine i-a lăsat făcându-le bine [οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀφήκεν ἀγαθοποιῶν], nouă din cer ploii dându-ne și vremuri purtătoare de roade [οὐρανόθεν ὑμῖν ὑετοὺς διδοὺς καὶ καιροὺς καρποφόρους], umplând de hrană și de veselie inimile noastre [ἐμπιπλῶν τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν]”.

18. Și acestea zicând, cu greu au oprit mulțimile a nu le jertfi lor.

19. Dar au venit iudei din Antiohia și Iconion și au convins mulțimile și au aruncat cu pietre [în] Pavlos [și] îl trăgeau afară [din] cetate, [căci] au presupus [că] el a murit.

20. Dar l-au înconjurat pe el ucenicii, s-a ridicat [și] a intrat întru cetate. Iar a doua zi a ieșit împreună cu Barnabas întru Derbi¹³⁷.

21. Și au binevestit cetățile aceleia și i-au învățat [pe] destui [Εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην καὶ μαθητεύσαντες ἱκανούς], [după care] s-au întors întru Listra și Iconion și Antiohia,

22. întărind sufletele ucenicilor [ἐπιστηρίζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν], rugându-i a rămâne [în] credință [παρακαλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει] și că prin multe necazuri trebuie

¹³⁷ Cu referire la această cetate:
<https://en.wikipedia.org/wiki/Derbe>.

noi să intrăm întru Împărăția lui Dumnezeu [καὶ ὅτι διὰ πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ].

23. Și le-au hirotonit lor Presbiteri în Biserică [Χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς Πρεσβυτέρους κατ' Ἐκκλησίαν], s-au rugat cu posturi [προσευξάμενοι μετὰ νηστειῶν] [și] i-au încredințat pe ei Domnului întru Care crezuseră [παρέθεντο αὐτοὺς τῷ Κυρίῳ εἰς Ὅν πεπιστεύκεισαν].

24. Și au trecut prin Pisidia [Πισιδία¹³⁸][și] au intrat întru Pamfilia [Παμφυλία¹³⁹].

25. Și au grăit în Perghei [Πέργη¹⁴⁰] cuvântul [și] au coborât întru Attalia [Ἀττάλεια¹⁴¹].

26. Și de acolo au navigat spre Antiohia, de unde erau dați harului lui Dumnezeu spre lucrul pe care l-au plinit [ὅθεν ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ εἰς τὸ ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν].

27. Și au mers și au adunat Biserică [Παραγενόμενοι δὲ καὶ συναγαγόντες τὴν Ἐκκλησίαν], au vestit câte a făcut Dumnezeu cu ei [ἀνήγγειλαν ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεὸς μετ' αὐτῶν] și că a deschis¹⁴² neamurilor ușa credinței [καὶ ὅτι ἤνοιξεν τοῖς ἔθνεσιν θύραν πίστεως].

28. Și petreceau acolo nu puțină vreme împreună cu ucenicii [Διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρόνον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς]¹⁴³.

¹³⁸ În text e forma de Ac. Πισιδίαν.

¹³⁹ În text e forma de Ac. Παμφυλίαν.

¹⁴⁰ În text e forma de D. Πέργη.

¹⁴¹ În text e forma de Ac. Ἀττάλειαν.

¹⁴² Cu referire la Dumnezeu. Căci El a chemat neamurile la credința în El.

¹⁴³ Pentru ca să îi întărească în credință și în viața Bisericii.

Capitolul 15

1. Și unii au coborât din Iudea [Ἰουδαία][și] îi învățau pe frați că „dacă nu aveți să vă tăiați împrejur [cu] obiceiul lui Mosefs [Μωσεῦς]¹⁴⁴, nu puteți să vă mântuiți”.

2. Așadar s-a făcut ceartă și discuție nu puțină [cu] Pavlos și Barnabas pentru ei [și] au rânduit a se sui Pavlos și Barnabas și anumiți alții dintre ei către Apostoli și Presbiteri întru Ierusalim pentru întrebarea aceasta.

3. Așadar, aceștia au fost trimiși mai înainte de către Biserică, au trecut prin Finichi [Φοινίκη]¹⁴⁵ și Samaria [Σαμάρεια], povestind întoarcerea¹⁴⁶ neamurilor [ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφήν τῶν ἐθνῶν]. Și făceau bucurie mare [la] toți frații [καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς].

4. Și au ajuns întru Ierusalim [și] au fost primiți de către Biserică și de Apostoli și de Presbiteri și le-au vestit câte Dumnezeu a făcut cu ei.

5. Și s-au ridicat anumiți din eresul fariseilor, care au crezut¹⁴⁷, zicând că „trebuie a se tăia împrejur pe ei și a se porunci a se ține legea lui Mosefs”.

6. Și au fost adunându-se Apostolii și Presbiterii [ca] să vadă despre cuvântul acesta [ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου]¹⁴⁸.

¹⁴⁴ În text e forma de G. Μωϋσέως.

¹⁴⁵ Fenicia, regiunea centrală a Siriei, cf. Friberg Greek Lexicon, 28.185, apud BW 10.

¹⁴⁶ Întoarcerea lor la Dumnezeu, convertirea lor.

¹⁴⁷ Care au crezut în Domnul și I-au urmat Lui și care mai înainte fuseseră farisei.

¹⁴⁸ Ca să vadă ce răspuns trebuie să dea acestei probleme teologice.

7. Și multă discuție s-a făcut, [după care] s-a ridicat Petros [și] a zis către ei: „Bărbați frați, voi cunoașteți că din zilele cele vechi, Dumnezeu în[tru] noi a ales, prin gura mea, să audă neamurile cuvântul Evangheliei și să creadă [ἀκούσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ Εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι]¹⁴⁹.

8. Și Cunoscătorul inimilor [ὁ Καρδιογνώστης]¹⁵⁰, Dumnezeu, le-a mărturisit lor¹⁵¹[și] le-a dat lor pe Duhul Sfânt ca și nouă¹⁵².

9. Și nimic [nu] a deosebit între noi și ei, [ci cu] credința a curățit inimile lor [τῆ πίστει καθάρισας τὰς καρδίας αὐτῶν].

10. Așadar, acum ce Îl ispitiți pe Dumnezeu, să puneți jug pe grumazul ucenicilor, pe care nici părinții noștri, nici noi [nu] am fost în stare să-l purtăm?

11. Ci, prin harul Domnului Iisus, credem să ne mântuim, în care fel și aceia¹⁵³”.

12. Și a tăcut toată mulțimea și îi ascultau pe Barnabas și pe Pavlos câte semne și minuni a făcut Dumnezeu în[tru] neamuri prin ei.

13. Și după [ce a fost] să tacă ei, a răspuns Iacovos [Ἰάκωβος], zicând: „Bărbați frați, ascultați-mă!

14. Simeon [Συμεὼν] a povestit cum Dumnezeu mai întâi a cercetat să ia dintre neamuri popor în[tru] numele Lui [ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν λαὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Αὐτοῦ].

¹⁴⁹ Și să creadă în Domnul Iisus Hristos și în viața și în propovăduirea Sa.

¹⁵⁰ Cuvânt unic în BYZ, dar care e folosit adesea în rugăciunile Bisericii și e înrădăcinat adânc în mentalitatea oamenilor credincioși.

¹⁵¹ Neamurilor păgâne.

¹⁵² Pentru că Sfântul Petros a fost martor la Cincizecimea neamurilor, la coborârea harului Duhului Sfânt în credincioșii dintre neamuri.

¹⁵³ Cei care cred în Domnul venind din lumea păgână.

15. Și [cu] acesta se potrivesc împreună cuvintele Profeților, precum a fost scris:

16. «După acestea Mă voi întoarce și voi rezidi cortul lui David cel căzut. Și pe cele dărâmate ale sale le voi rezidi și îl voi îndrepta pe el.

17. Pentru ca să caute cei rămași ai oamenilor pe Domnul și toate neamurile, pe[ste] care a fost chemat numele Meu pe[ste] ei, zice Domnul, Cel care face toate acestea.

18. Cunoscute din veac este [Îi sunt] lui Dumnezeu toate lucrurile Sale».

19. Pentru aceea eu judec a nu-i tulbura pe cei [care] de la neamuri întorcându-se [se întorc] la Dumnezeu.

20. Ci să le scrieți lor a se îndepărta de pângăririle idolilor și de curvie și de [animal] sugrumat și de sânge.

21. Căci Moisis [Μωϋσῆς], din generațiile cele vechi, prin cetate, are pe cei care îl vestesc pe el, în sinagogi în tot sabatul citindu-se”.

22. Atunci a părut Apostolilor și Presbiterilor [Τότε ἔδοξεν τοῖς Ἀποστόλοις καὶ τοῖς Πρεσβυτέροις], împreună cu toată Biserica [σὺν ὅλη τῇ Ἐκκλησίᾳ], [și] au ales bărbați dintre ei [ca] să-i trimită întru Antiohia, împreună cu Pavlos și Barnabas, pe Iudas [Ἰούδας] cel numit Barsabbas [Βαρσαββᾶς] și pe Silas [Σίλας], bărbați povățuind în[tre] frați,

23. [și] au scris, prin mâna lor, acestea: „Apostolii și Presbiterii și Frații, celor din Antiohia și Siria și Chilichia [Κιλικία¹⁵⁴], Fraților celor dintre neamuri, a se bucura!

24. Fiindcă am auzit că unii dintre voi au ieșit [și] v-au tulburat pe voi [cu] cuvinte, neliniștind sufletele voastre, zicând a vă tăia împrejur și a ține legea, cărora nu le-am poruncit,

¹⁵⁴ Cilicia

25. a părut nouă [ἔδοξεν ἡμῖν][și] am fost într-o singură minte [γενομένοις ὁμοθυμαδόν]¹⁵⁵[și] am ales bărbați [ca] să-i trimitem către voi, împreună cu cei iubiți ai noștri [σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν], [cu] Barnabas și [cu] Pavlos,

26. [cu] oameni care și-au dat sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Așadar i-am trimis pe Iudas și pe Silas, și pe ei, prin cuvânt, vestindu-le acestea.

28. Căci a părut Sfântului Duh, și nouă [Ἐδοξεν γὰρ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, καὶ ἡμῖν], nimic mai mult a vă pune vouă greutate, afară de acestea, de cele necesare:

29. a vă îndepărta de cele jertfite idolilor și de sânge și de [animal] sugrumat și de curvie! De care păzindu-vă pe voi, bine veți face. Întăriți-vă [Ἐρρωσθε]!”.

30. Așadar, ei au fost trimiși [și] au venit întru Antiohia. Și au adunat împreună mulțimea [și] le-au dat epistola.

31. Și au citit [și] au fost bucurați în[tru] mângâiere.

32. Iar Iudas și Silas, ei fiind și Profeti, prin cuvânt mult i-au mângâiat pe frați [διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφούς] și i-au întărit [καὶ ἐπεστήριξαν].

33. Și s-a făcut vremea [și] au fost trimiși cu pace de frați către Apostoli.

34.

35. Dar Pavlos și Barnabas rămâneau în Antiohia, învățând și binevestind [διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζόμενοι], împreună cu mulți alții, cuvântul Domnului [τὸν λόγον τοῦ Κυρίου].

36. Iar după câteva zile a zis Pavlos către Barnabas: „De aceea, ne-am întors [întorcându-ne], să-i cercetăm pe frații noștri din toată cetatea, în[tru] care am vestit cuvântul Domnului, [ca să vedem] cum îl țin [πῶς ἔχουσιν]!”.

¹⁵⁵ Am luat o decizie unanimă.

37. Iar Barnabas l-a sfătuit să îl ia împreună pe Ioannis [Ἰωάννης], cel numit Marcos [Μάρκος].

38. Iar Pavlos prefera, [ca] pe cel care s-a îndepărtat de ei din Pamfilia și nu a venit împreună cu ei la lucru, să nu-l ia împreună cu [ei] pe acesta.

39. Așadar, a fost neînțelegera [aceasta], astfel încât să se despartă ei unul de altul, și Barnabas l-a luat pe Marcos [ca] să navigheze spre Chipros [Κύπρος]¹⁵⁶.

40. Iar Pavlos l-a ales pe Silas [și] a plecat, cel care a fost dat harului lui Dumnezeu de către frați [παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν].

41. Și trecea prin Siria și Chilichia, întărind Bisericile [ἐπιστηρίζων τὰς Ἐκκλησίας]¹⁵⁷.

¹⁵⁶ Cipru.

¹⁵⁷ Întărind Bisericile locale din aceste ținuturi.

Capitolul 16

1. Și a sosit¹⁵⁸ întru Derbi și Listra [Λύστρα]. Și iată, un anumit ucenic era acolo, [cu] numele Timoteos [Τιμόθεος], fiul unei femei iudee credincioase și al unui tată ellin!

2. Care era mărturisit¹⁵⁹ de frații cei din Listra și Iconion.

3. Pe acesta l-a voit Pavlos [ca] să iasă împreună cu el și l-a luat [și] l-a tăiat împrejur pe el, pentru iudeii cei fiind din locurile acelea. Căci cunoscuseră toți pe tatăl său, că era ellin.

4. Și cum treceau prin cetăți, le dădeau lor să păzească dogmele cele hotărâte de către Apostolii și Presbiterii cei din Ierusalim [παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγματα τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῶν Πρεσβυτέρων τῶν ἐν Ἱερουσαλήμ].

5. Așadar, Bisericile erau întărite [în] credință [Αἱ μὲν οὖν Ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει] și creșteau [cu] numărul în fiecare zi [καὶ ἐπερίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν].

6. Și au trecut prin Frighia și țara Galatichi¹⁶⁰ [Γαλατικῆ¹⁶¹], [dar] au fost oprți de către Duhul Sfânt [ca] să grăiască cuvântul în Asia [κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλήσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ],

7. au mers către Misia [Μυσία] [și] încercau a merge către Bitinia [Βιθυνία]. Dar nu le-a îngăduit lor Duhul [καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ Πνεῦμα]¹⁶².

¹⁵⁸ Se referă la Sfântul Apostol Pavlos.

¹⁵⁹ Despre care dădeau mărturie frații de acolo.

¹⁶⁰ În text avem forma de Ac. fem. τὴν Γαλατικὴν.

¹⁶¹ A se vedea:

[https://en.wikipedia.org/wiki/Galatians_\(people\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Galatians_(people)).

¹⁶² Duhul Sfânt.

8. Și au trecut prin Misia [și] s-au coborât în Troas [Τρωάς]¹⁶³.

9. Și vedenie, prin noapte, i-a fost arătată lui Pavlos: un anume bărbat machedon [μακεδών] era stat [stând], rugându-l pe el și zicându-i: „Cel care ai trecut [Trecând] întru Machedonia [Μακεδονία¹⁶⁴], ajută-ne nouă!”.

10. Și de cum a văzut vedenia, de îndată am căutat să ieșim spre Machedonia, înțelegând că ne cheamă pe noi Domnul [ca] să le binevestim lor.

11. Așadar, am fost îmbarcându-ne de la Troas, am mers drept spre Samotrachi [Σαμοθράκη]¹⁶⁵ și [în] a doua zi [am ajuns] întru Neapolis [Νεάπολις]¹⁶⁶,

12. și de acolo întru Filippi [Φίλιπποι]¹⁶⁷, care este cea dintâi parte a cetății Machedoniei, colonia [κολωνεία]. Și eram în acea cetate rămânând câteva zile.

13. Iar [în] ziua sabbaturilor am ieșit afară din cetate, lângă râu, unde se obișnuia a fi rugăciunea¹⁶⁸, și am șezut [și] grăiam femeilor care se adunaseră împreună.

14. Și o anumită femeie, [cu] numele Lidia [Λυδία], vânzătoarea de purpură a cetății Tiatirelor¹⁶⁹, temându-se de Dumnezeu, asculta. Căreia Domnul i-a deschis inima [ἦς ὁ Κύριος διήνοιξεν τὴν καρδίαν], [pentru] a lua aminte celor zise de către Pavlos [προσέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου].

15. Iar când [ea] a fost botezată, [cât] și casa ei, s-a rugat zicând: „Dacă m-ați judecat pe mine a fi credincioasă Dom-

¹⁶³ În text avem forma de Ac. Τρωάδα.

¹⁶⁴ În text e forma de Ac. Μακεδονίαν.

¹⁶⁵ În text e forma de Ac. Σαμοθράκην.

¹⁶⁶ În text e forma de Ac. Νεάπολιν.

¹⁶⁷ În text e forma de Ac. Φίλιππους.

¹⁶⁸ Unde se obișnuia să se facă rugăciunea.

¹⁶⁹ În text avem G. pl. Θυατείρων. Eu am format G. pl. de la N. pl. Θυάτειρα.

nului [Εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ Κυρίῳ εἶναι] [și] ați intrat întru casa mea [εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου], rămâneți [μείνατε]!”. Și a izbutit asupra noastră¹⁷⁰.

16. Și a fost, mergând noi la rugăciune, [că] o anumită slujitoare, având duhul lui Piton [Πύθων]¹⁷¹, [a venit] să ne întâmpine pe noi, care câștig mult aducea stăpânilor ei, prezicând [μαντευομένη].

17. Aceasta i-a urmat¹⁷² lui Pavlos și nouă [și] striga, zicând: „Oamenii aceștia sunt robii Dumnezeului Celui Preaînalt, care vă vestesc vouă calea mântuirii [ὁδὸν σωτηρίας]!”.

18. Și aceasta făcea în multe zile. Și a fost enervat Pavlos, și s-a întors, [și] i-a zis duhului¹⁷³: „Îți poruncesc ție [Παραγγέλλω σοι], în numele lui Iisus Hristos [ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ], să ieși din ea [ἐξελεθεῖν ἀπ’ αὐτῆς]!”. Și a ieșit [în] acel ceas.

19. Și au văzut stăpânii ei că a ieșit nădejdea câștigului lor [ἐξῆλθεν ἡ ἐλπίς τῆς ἐργασίας αὐτῶν]¹⁷⁴, i-au apucat pe Pavlos și pe Silas, i-au tras întru piață la stăpânitori

20. și i-au adus pe ei conducătorilor [și] le-au zis: „Acești oameni ne tulbură nouă cetatea, iudei fiind,

21. și ne vestesc obiceiuri care nu ne sunt permise nouă a le primi și nici a le face, romei¹⁷⁵ fiind”.

¹⁷⁰ Prin stăruința ei, aceasta ne-a făcut să rămânem la ea în casă.

¹⁷¹ În text avem forma de G. a numelui zeității [ἔχουσαν πνεῦμα Πύθωνος]. Pentru că Piton era un șarpe uriaș, care păzea sanctuarul oracular din Delphi, până când a fost ucis de zeul Apollo, cf. Friberg Greek Lexicon, 23.801, apud BW 10.

¹⁷² A mers după ei, în spatele lor.

¹⁷³ I-a zis demonului care era în ea și care o ajuta să prezică.

¹⁷⁴ Că a ieșit demonul din slujitoarea lor, cel care le aducea lor câștiguri.

¹⁷⁵ Romani.

22. Și mulțimea s-a ridicat împreună împotriva lor, iar conducătorii le-au rupt lor veșmintele [καὶ οἱ στρατηγοὶ περιρρήξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια] [și] porunceau a-i bate cu bățul [ἐκέλευον ῥαβδίσειν].

23. Și multe lovituri le-au dat lor, i-au aruncat întru temniță [și] au poruncit temnicerului cu grijă a-i păzi pe ei.

24. Care, poruncă ca aceasta primind, i-a aruncat pe ei întru cea mai dinăuntru temniță și picioarele lor le-a strâns întru lemn.

25. Iar spre miezul nopții, Pavlos și Silas rugându-se, Îl laudau pe Dumnezeu, și îi ascultau pe ei cei legați¹⁷⁶.

26. Și, deodată, cutremur mare s-a făcut, astfel încât să clatine temeliiile temniței. Și au fost deschise de îndată toate ușile și toate legăturile a[u] fost dezlegat[e].

27. Și a fost deșteptat temnicerul și a văzut ușile deschise ale temniței, și-a scos sabia [și] voia pe sine a se omorî, gândind să fi fugit cei legați.

28. Dar Pavlos a strigat [cu] glas mare, zicându-i: „Niciun rău să [nu]-ți faci ție! Căci toți suntem aici”.

29. Și a cerut¹⁷⁷ lumini¹⁷⁸, a sărit înăuntru și, a fost [fiind] tremurând, a căzut [la] Pavlos și [la] Silas,

30. și i-a scos pe ei afară [și] le zicea: „Domnilor [Κύριοι], ce trebuie a face eu ca să mă mântui [τί με δεῖ ποιεῖν ἵνα σωθῶ]?”.

31. Iar ei i-au zis: „Crede în Domnul Iisus Hristos [Πίστευσον ἐπὶ τὸν Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν] și vei fi mântuit tu și casa ta [καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκός σου]!”.

32. Și i-au grăit lui cuvântul Domnului și tuturor celor din casa sa.

¹⁷⁶ Cei legați dimpreună cu ei în temniță le ascultau rugăciunea.

¹⁷⁷ Cu referire la temnicer.

¹⁷⁸ Torțe aprinse.

33. Și i-a luat pe ei în acel ceas al nopții [Καὶ παραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς], i-a spălat de răni [ἔλουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν] și a fost botezat el și toți cei ai săi de îndată [καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα].

34. Și i-a dus pe ei întru casa sa, a pus masa și se bucura cu toată casa [pentru că] a crezut [în] Dumnezeu.

35. Și s-a făcut ziuă, [iar] conducătorii i-au trimis pe purtătorii de toiege, zicându-le: „Eliberați-i pe oamenii aceia!”.

36. Și temnicerul a vestit cuvintele acestea către Pavlos, că: „Au trimis conducătorii ca să fiți eliberați. Așadar, acum ați ieșit [și] mergeți în pace [πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ]!”.

37. Dar Pavlos zicea către ei: „Ne-au bătut pe noi [în] public, fără de judecați [ἀκατακρίτους]¹⁷⁹, oameni romei fiind, ne-au aruncat întru temniță, iar acum ne scot pe noi în taină? Căci nu [va fi așa]. Ci, au venit [venind], ei să ne scoată!”.

38. Și purtătorii de toiege [οἱ ῥαβδοῦχοι] le-au vestit conducătorilor cuvintele acestea. Și au fost temându-se, [când] au auzit că romei sunt

39. și au mers [și] s-au rugat lor și i-au scos [și] le cereau să iasă [din] cetate.

40. Și au ieșit din temniță [și] au intrat la Lidia¹⁸⁰. Și i-au văzut pe frați, i-au mângâiat pe ei și au ieșit.

¹⁷⁹ Fără să avem parte de un proces.

¹⁸⁰ În casa Lidiei, a celei pe care o convertiseră mai înainte.

Capitolul 17

1. Și au trecut prin Amfipolis [Ἀμφίπολις]¹⁸¹ și Apollonia [Ἀπολλωνία]¹⁸² [și] au venit întru Tessalonichi [Θεσσαλονίκη]¹⁸³, unde era sinagoga iudeilor.

2. Și, după obiceiul [τὸ εἰωθὸς] lui Pavlos, am intrat la ei și în trei sabaturi a discutat [cu] ei din Scripturi [καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέξατο αὐτοῖς ἀπὸ τῶν Γραφῶν],

3. deschizându-le¹⁸⁴ și încredințându-i că „Hristos trebuia să rătimească și să învie din morți [Τὸν Χριστὸν ἔδει παθεῖν καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν]” și că „Acesta este Hristos: Iisus, pe Care eu vi-L vestesc vouă [Οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς Ἰησοῦς, Ὃν ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν]!”.

4. Și anumiți din ei au fost convinși și au fost unindu-se [cu] Pavlos și [cu] Silas, și [din] ellinii temători mulțime multă și [din] femeile cele de frunte nu puțin.

5. Dar iudeii cei care nu cred au luat deoparte pe anumiți oameni răi ai piețelor și au făcut mulțimi [și] tulburau cetatea [ἐθορύβουν τὴν πόλιν]. Și au venit asupra casei lui Iason [Ἰάσων]¹⁸⁵ [și] căutau să-i ducă pe ei¹⁸⁶ întru mulțime.

6. Dar nu i-au aflat pe ei [și] îi trăgeau pe Iason și pe anumiți frați la politarhei¹⁸⁷/ la conducătorii cetății, strigând că

¹⁸¹ În text e forma de Ac. Ἀμφίπολιν.

¹⁸² În text e forma de Ac. Ἀπολλωνίαν.

¹⁸³ În text e forma de Ac. Θεσσαλονίκην.

¹⁸⁴ Deschizându-le mintea, luminându-i.

¹⁸⁵ În text avem forma de G. Ἰάσονος.

¹⁸⁶ Pe Sfinții Pavlos și Silas.

¹⁸⁷ De la forma de N. plural πολιτάρχαι, cf.

„Cei care lumea au tulburat [Οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες], aceștia [sunt] și aici au venit,

7. pe care i-a primit Iason, și aceștia toți împotriva dogmelor lui Chesar¹⁸⁸ fac [καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσιν], alt împărat zicând a fi [βασιλέα λέγοντες ἕτερον εἶναι], Iisus [Ἰησοῦν¹⁸⁹]”.

8. Și au tulburat mulțimea și pe politarheii/ pe conducătorii cetății care aud [auzeau] acestea.

9. Și au luat destul [λαβόντες τὸ ἰκανὸν]¹⁹⁰ de la Iason și de la ceilalți [și] i-au eliberat pe ei.

10. Iar frații, de îndată, prin noapte [διὰ τῆς νυκτὸς], i-au trimis și pe Pavlos și pe Silas întru Veria [Βέροια]¹⁹¹. Care mergeau [și] au venit întru sinagoga iudeilor.

11. Și aceștia erau mai de bun neam [decât] cei din Tessa-lonichi [Οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκη], care au primit cuvântul cu toată râvnă [οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας], în [fiecare] zi cercetând Scrip-turile [τὸ καθ’ ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς Γραφάς], dacă să aibă [au] acestea așa [εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως]¹⁹².

12. Așadar, mulți dintre ei au crezut și [dintre] femeile ellite cele însemnate și [dintre] bărbați nu puțini.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Politarch>. Acești magistrați civici erau 5 sau 6 la conducerea consiliului cetății, cf. Gingrich Greek Lexicon 5.244, apud BW 10.

¹⁸⁸ De la forma de N. Καῖσαρ, pentru că în text e forma de G. Καίσαρος.

¹⁸⁹ Aceasta e forma de Ac. Eu am transliterat format de N. Ἰησοῦς.

¹⁹⁰ Au luat bani.

¹⁹¹ În text e forma de Ac. Βέροιαν.

¹⁹² Cercetau Scripturile ca să vadă ce texte au cu adevărat. Ca să vadă ce conțin ele.

13. Și când au cunoscut iudeii cei din Tesselonichi că și în Veria a fost vestit cuvântul lui Dumnezeu [ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ] de către Pavlos, au venit și acolo, tulburând mulțimile.

14. Și atunci, de îndată, frații l-au trimis pe Pavlos să meargă drept spre mare [πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν]. Și au rămas și Silas și Timoteos acolo.

15. Iar cei care îl conduc[eau] pe Pavlos, l-a dus pe el până la [cele ale] Atinei [Ἀθῆναι]¹⁹³. Și au primit poruncă¹⁹⁴ către Silas și Timoteos, pentru ca degrabă să vină către el, [și] plecau [și au plecat].

16. Iar în cele ale Atinei, așteptându-i pe ei Pavlos, se stârnea duhul său în el [παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ], văzând cetatea fiind plină de idoli [θεωροῦντι κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν].

17. Așadar, discuta în sinagogă [cu] iudeii și [cu] cei temători¹⁹⁵, iar în piață, în toată ziua [κατὰ πᾶσαν ἡμέραν], cu cei ce vin [veneau] acolo.

18. Și anumiți, și [dintre] epicurei și [dintre] stoici, [dintre] filosofi, se certau [cu] el. Și unii ziceau: „[Oare] ce să voiască acest cuvântător de semințe a zice [Τί ἂν θέλοι ὁ σπερμολόγος οὗτος λέγειν]?”, iar alții: „De străini demoni pare a fi vestitor [Ξένων δαιμονίων δοκεῖ καταγγελεὺς εἶναι]. Că pe Iisus și învierea binevestea [ὅτι τὸν Ἰησοῦν καὶ τὴν ἀνάστασιν εὐηγγελίζετο]”.

19. Și au pus mâna pe el [și] pe dealul lui Arios¹⁹⁶ [ἐπὶ τὸν Ἄρειον πάγον]/ pe Areopag l-au dus, zicându-i: „Suntem în stare să înțelegem, ce [este] această învățătură nouă care de tine se grăiește?

¹⁹³ În text e forma de G. pl. Ἀθηνῶν. E vorba de Atena, de actuala capitală a Greciei.

¹⁹⁴ De la Sfântul Pavlos.

¹⁹⁵ Temători de Dumnezeu.

¹⁹⁶ De la forma de N. Ἄρειος. În text e forma de Ac.

20. Căci unele străine bagi întru auzurile noastre. Așadar, voim să cunoaștem, ce se voiește acestea a fi?”.

21. Iar toți atineii [ἀθηναῖοι]/ atenienii și străinii, cei care locuiau acolo, cu nimic altceva [nu] își petreceau vremea [εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρου], decât [cu] a zice ceva și a auzi [ceva] mai nou [ἢ λέγειν τι καὶ ἀκούειν καινότερον].

22. Și Pavlos a fost stând în mijlocul dealului lui Arios/ Areopagului [și] zicea: „Bărbați atinei/ atenieni, în toate vă văd pe voi ca [fiind] mai credincioși [δεισιδαιμονεστέρους].

23. Căci trecând¹⁹⁷ și privind cu atenție locurile voastre de închinare [καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα ὑμῶν], am aflat și un altar pe care fusese scris: Dumnezeului Celui necunoscut [Ἀγνώστῳ Θεῷ]. Așadar, Căruia, necunoscându-L, [voi] vă închinați, eu pe Acesta vi-L vestesc vouă.

24. Dumnezeu, Cel care a făcut lumea și toate cele din ea, Acesta, Domnul cerului și al pământului fiind, nu locuieste în templele cele făcute de mână [οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ],

25. nici de mâinile oamenilor [nu] este slujit, [ne]fiind lipsit de ceva, Acesta dând tuturor viață și suflare¹⁹⁸ întru toate [Αὐτὸς διδοὺς πᾶσιν ζωὴν καὶ πνοὴν κατὰ πάντα].

26. Și a făcut dintr-un sânge tot neamul oamenilor [ἐποίησέν τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀνθρώπων], [pentru] a locui pe toată fața pământului [κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς γῆς], [și] a hotărât vremurile cele mai dinainte rânduite și hotărele locuirii lor [ὀρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν].

27. [Pentru] a-L căuta pe Domnul, dacă, într-adevăr, [ar putea] să-L pipăie pe El și să-L afle, și, într-adevăr, nefiind de parte de [nici]unul dintre noi.

¹⁹⁷ Trecând prin cetate.

¹⁹⁸ Suflare de viață.

28. Căci în El trăim și ne mișcăm și suntem [Ἐν Αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινούμεθα καὶ ἐσμεν]. Precum și unii dintre poeții voștri au zis: „Căci și [din] neamul Acestuia suntem [Τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν]”.

29. Așadar, neam fiindu-I lui Dumnezeu, nu trebuie a presupune [cu] aurul sau [cu] argintul sau [cu] piatra, [cu] asemănarea meșteșugului și a gândului omului, Cel dumnezeiesc a fi asemenea [τὸ Θεῖον εἶναι ὅμοιον].

30. Așadar, vremurile neștiinței le-a trecut cu vederea Dumnezeu [τοὺς χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπεριδὼν ὁ Θεός], [iar] acum le poruncește oamenilor, [la] toți, de pretutindeni, a se pocăi [μετανοεῖν].

31. Pentru că a pus zi, în care va judeca lumea în[tru] dreptate, în Bărbatul [în] Care a rânduit, [căci] credința a dat-o [la] toți [și] L-a înviat pe El din morți”.

32. Dar [când] au auzit [de] învierea morților, ei o luau în răs. Și ei au zis: „Te vom asculta pe tine din nou despre aceasta [Ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου]”.

33. Și Pavlos a ieșit astfel din mijlocul lor.

34. Dar unii bărbați au fost alipindu-i-se lui [și] au crezut. În[tre] care și Dionisios Areopaghitis [ἐν οἷς καὶ Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης] și soția [sa, cu] numele Damaris [Δάμαρις], și alții împreună cu ei.

Capitolul 18

1. Iar după acestea a fost plecând Pavlos din [cele] ale Atinei [și] a mers întru Corintos [Κόρινθος]¹⁹⁹.

2. Și l-a aflat pe un anumit iudeu, [cu] numele Achilles [Ἀκύλας]²⁰⁰, [din] Ponticos [Ποντικός²⁰¹][cu] neamul, care a venit [venise] de curând din Italia [Ἰταλία²⁰²], și pe Prischilla [Πρίσκιλλα]²⁰³, soția sa – pentru că [a fost] să poruncească Clavdios [Κλαύδιος]²⁰⁴ a pleca toți iudeii din Romi [Ῥώμη]²⁰⁵ –, a venit [la] ei.

3. Și pentru că a fi [era] de aceeași meserie, a rămas lângă ei și lucra. Căci erau făcători de corturi [σκηνοποιοὶ][cu] meș-teșugul.

4. Și discuta în sinagogă în tot sabbatul [Διελέγετο δὲ ἐν τῇ συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον] și îi încredința pe iudei și pe ellini [ἔπειθὲν τε ἰουδαίους καὶ ἔλληνας].

5. Și când s-au coborât din Machedonia și Silas și Timoteos, Pavlos era absorbit [cu] duhul [συνείχετο τῷ πνεύματι ὁ Παῦλος]²⁰⁶, mărturisindu-le iudeilor [că] Hristos [este] Iisus.

6. Dar ei împotrividu-i-se și blasfemiind, și-a scuturat veșmintele [și] a zis către ei: „Sângele vostru asupra capului vostru [Τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν]! Curat [sunt] eu

¹⁹⁹ În text forma de Ac. Κόρινθον.

²⁰⁰ În text e forma de Ac. Ἀκύλαν.

²⁰¹ În text e forma de Ac. Ποντικὸν.

²⁰² În text e forma de G. Ἰταλίας.

²⁰³ În text e forma de Ac. Πρίσκιλλαν.

²⁰⁴ În text e forma de Ac. Κλαύδιον.

²⁰⁵ În text e forma de G. Ῥώμης. E vorba de Roma, capitala Italiei.

²⁰⁶ Era cu totul cuprins de propovăduirea sa.

[καθαρός ἐγώ]. De acum înspre neamuri mă voi duce [ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι].”

7. Și a plecat de acolo [și] a mers întru casa unuia anume, [cu] numele Iustos [Ἰοῦστος²⁰⁷], temător de Dumnezeu [σεβομένου τὸν Θεόν], a cărui casă era învecinându-se [cu] sinagoga [οὗ ἡ οἰκία ἦν συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ].

8. Iar Crispos [Κρίσπος], întâiul sinagogii [ὁ ἀρχισυνάγωγος]²⁰⁸, a crezut [în] Domnul împreună cu toată casa sa [ἐπίστευσεν τῷ Κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ]. Și mulți [dintre] corintiieni²⁰⁹ / corinteni auzind²¹⁰, credeau și erau botezați [ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο].

9. Și Domnul i-a zis prin vedenie [δι’ ὀράματος], în noaptea, lui Pavlos: „Nu te teme [Μὴ φοβοῦ], ci grăiește și să nu taci [ἀλλὰ λάλει καὶ μὴ σιωπήσης]!

10. Pentru că Eu sunt cu tine [διότι Ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ] și nimeni [nu] va pune [mâna] pe tine [ca] să-ți faci ție rău [καὶ οὐδείς ἐπιθήσεται σοι τοῦ κακῶσαί σε]. Pentru că mult popor Îmi este Mie în cetatea aceasta [διότι λαός ἐστίν Μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ].”

11. Și a stat un an și șase luni, învâțând în[tre] ei cuvântul lui Dumnezeu [διδάσκων ἐν αὐτοῖς τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ].

12. Iar Gallion [Γαλλίων]²¹¹, fiind antipatul [ἀνθυπατεύοντος]²¹² de Ahaia [Ἀχαΐα]²¹³, s-au ridicat deodată iudeii [asu-

²⁰⁷ În text e forma de G. Ἰούστου.

²⁰⁸ Conducătorul religios al sinagogii.

²⁰⁹ De la forma de N. pl. κορίνθιοι, cf. <https://el.wiktionary.org/wiki/Κορίνθιος>.

În text e forma de G. pl. κορινθίων.

²¹⁰ Auzind propovăduirea sa.

²¹¹ În text e forma de G. Γαλλίωνος.

²¹² Proconsulul, cf. Friberg Greek Lexicon, 2.141, apud BW 10.

²¹³ În text e forma de G. Ἀχαΐας.

pra lui] Pavlos și l-au adus pe el la scaunul de judecată [καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα],

13. zicând că „În afară de lege [Παρὰ τὸν νόμον], acesta îi convinge pe oameni a se închina lui Dumnezeu [οὗτος ἀναπείθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν Θεόν]”.

14. Dar voind Pavlos a deschide gura²¹⁴, Gallion a zis către iudei: „Așadar, dacă era o anume nedreptate sau o nelegiuire rea, o, iudeilor, după cuvânt v-aș fi ascultat pe voi!

15. Dar dacă cearta este pentru cuvânt și nume și legea cea de la voi, veți vedea voi înșivă. Căci eu nu voiesc a fi judecătorul acestora [κριτὴς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι]”.

16. Și i-a dat afară pe ei de la scaunul de judecată.

17. Și l-au apucat toți ellinii pe Sostenis [Σωσθένης]²¹⁵, pe întâiul sinagogii²¹⁶, [și] îl loveau înaintea scaunului de judecată. Și nimic [din] acestea lui Gallion [Gallion nu] împiedica.

18. Iar Pavlos a rămas încă destule zile, [după care] și-a luat rămas bun [cu] frații [de la frați și] naviga spre Siria [Συρία]²¹⁷, iar împreună cu el [erau] Prischilla [Πρίσκιλλα] și Achilles [Ἀκύλας], [și] și-a tuns capul în ale Chenhreeilor²¹⁸. Căci avea făgăduință [εἶχεν γὰρ εὐχήν].

19. Și a ajuns întru Efesos [Ἐφεσος]²¹⁹ și pe aceia i-a lăsat acolo. Iar el a intrat întru sinagogă [și] a fost discutând [cu] iudeii.

20. Și rugându-l ei să rămână în mai multă vreme cu ei, nu a fost de acord,

²¹⁴ A lua cuvântul pentru a se apăra.

²¹⁵ În text e forma de Ac. Σωσθένην.

²¹⁶ Pe conducătorul sinagogii.

²¹⁷ În text e forma de Ac. τὴν Συρίαν.

²¹⁸ De la forma de N. pl. Κεγχρεαί [Chenhree]. În text e forma de D. pl. Κεγχρεαῖς.

²¹⁹ În text e forma de Ac. Ἐφεσον.

21. ci și-a luat rămas bun de la ei [și] le-a zis: „Este de trebuință [ca] eu, fără îndoială, [ca] praznicul care vine să-l fac întru Ierosolima [Ἱεροσόλυμα]. Și iarăși mă voi întoarce către voi, voind Dumnezeu”. Și a fost plecând din Efesos

22. și a coborât întru Chesaria, s-a suit și a îmbrățișat Biserica [ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν Ἐκκλησίαν], [și] a coborât întru Antiohia.

23. Și a făcut ceva vreme, [apoi] a plecat, trecând pe rând prin țara Galatichi [Γαλατική]²²⁰ și Frighia [Φρυγία], întărindu-i pe toți ucenicii [ἐπιστηρίζων πάντας τοὺς μαθητάς].

24. Iar un anumit iudeu, [cu] numele Apollos [Ἀπολλῶς], alexandrefs [ἀλεξανδρεὺς]/ alexandrin [cu] neamul, bărbat iscusit în vorbire [ἀνὴρ λόγιος], a ajuns întru Efesos, puternic fiind în[tru] Scripturi [δυνατὸς ὢν ἐν ταῖς Γραφαῖς].

25. Acesta era învățat [în] calea Domnului [Οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν ὁδὸν τοῦ Κυρίου] și, fierbând [cu] duhul, grăia și învăța cu acrivie cele despre Domnul [καὶ ζέων τῷ πνεύματι ἐλάλει καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ Κυρίου], cunoscând numai botezul lui Ioannis.

26. Și acesta a început să grăiască cu îndrăzneală în sinagogă [οὗτός τε ἤρξατο παρρησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ]. Și l-au auzit pe el Achilas și Prischilla, l-au luat pe el deoparte și cu [și] mai multă acrivie i-au explicat lui calea lui Dumnezeu [καὶ ἀκριβέστερον αὐτῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ Θεοῦ ὁδόν].

27. Și voind el să treacă întru Ahaia, frații l-au încurajat [și] au scris ucenicilor să-l primească bucuros pe el. Care a ajuns [și] a ajutat mult celor care au crezut prin har [συνεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσιν διὰ τῆς χάριτος]²²¹.

²²⁰ În text e forma de Ac. τὴν Γαλατικὴν.

²²¹ Celor care au crezut prin luminarea harului dumnezeiesc.

28. Căci le respingea cu putere iudeilor [în] public [εὐτόνως γὰρ τοῖς ἰουδαίοις διακατηλέγγετο δημοσίᾳ]²²², dovedind din Scripturi [că] Iisus a fi [este] Hristos [ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν Γραφῶν εἶναι τὸν Χριστὸν Ἰησοῦν]²²³.

²²² Le răspundea în cunoștință de cauză ideilor, ca unul instruit teologic.

²²³ Dovedind, pe baza Dumnezeieștilor Scripturi ale Vechiului Testament, că Iisus este Hristos, că El e Cel profetizat de toți Sfinții Profeți.

Capitolul 19

1. Și a fost, când Apollos a fi [era] în Corintos [Κόρινθος]²²⁴, [că] Pavlos a trecut prin părțile cele de mai sus [ca] să vină întru Efesos [Ἔφεσος]²²⁵. Și a aflat anumiți ucenici

2. [și] a zis către ei: „Oare Duhul Sfânt ați primit [când] ați crezut [Εἰ Πνεῦμα Ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαντες]?”. Iar ei au zis către el: „Dar nici dacă Duhul Sfânt este, [nu] am auzit [Ἄλλ' οὐδὲ εἰ Πνεῦμα Ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν]”.

3. Și a zis către ei: „Așadar, întru ce ați fost botezați?”. Iar ei i-au zis: „Întru botezul lui Ioannis!”.

4. Și Pavlos a zis: „Într-adevăr, Ioannis a botezat botez de pocăință [Ἰωάννης ἐβάπτισεν βάπτισμα μετανοίας], zicând poporului ca să creadă întru Cel care vine după el [τῷ λαῷ λέγων εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν ἵνα πιστεύσωσιν], adică întru Hristos Iisus”.

5. Și [când] au auzit, au fost botezați întru numele Domnului Iisus.

6. Și Pavlos și-a pus mâinile pe[ste] ei [Καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύλου τὰς χεῖρας][și] a venit Duhul Sfânt în[tru] ei [ἦλθεν τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἐπ' αὐτούς] și grăiau [în] limbi și profeteau [ἐλάλουν τε γλώσσαις καὶ προεφήτευον].

7. Și erau toți ca la 12 bărbați.

8. Și a intrat întru sinagogă²²⁶ [și] vorba cu îndrăzneală [ἐπαρρησιάζετο], în trei luni discutând și încredințându-i despre cele ale Împărăției lui Dumnezeu [τὰ περὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ].

²²⁴ În text era forma de D. Κορίνθω.

²²⁵ În text era forma de Ac. Ἐφεσον.

²²⁶ Se referă la Sfântul Pavlos.

9. Iar cum unii se învârtoșau și nu ascultau, grăind de rău calea²²⁷ înaintea mulțimii [κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώπιον τοῦ πλήθους], s-a îndepărtat de ei [și] i-a pus deoparte pe ucenici, în fiecare zi discutând în școala unui anume Tirannos [Τύραννος]²²⁸.

10. Și aceasta a făcut în doi ani, astfel încât toți cei care locuiesc [în] Asia [Ἀσία]²²⁹, și iudei și ellini, să audă cuvântul Domnului Iisus [ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ].

11. Și nu [numai] puteri neobișnuite²³⁰ făcea Dumnezeu prin mâinile lui Pavlos [Δυνάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ Θεὸς διὰ τῶν χειρῶν Παύλου],

12. astfel încât și pe[ste] cei care bolesc [boleau] se aduceau de la pielea sa²³¹ mahrame sau șorțuri [ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ σουδάρια ἢ σιμικίνθια] și plecau de la ei bolile și duhurile cele rele ieșeau de la ei.

13. Și au încercat unii dintre cei care merg din loc în loc [dintre] iudei a se numi exorciști [ἐξορκιστῶν] [în] numele Domnului Iisus, pentru cei având duhuri necurate, zicându-le: „Vă jurăm pe voi [cu] Iisus, pe care Pavlos Îl propovăduiește!”.

14. Și erau anumiți fii ai lui Schevas [Σκευᾶς]²³², ai arhiereului iudeu, șapte [la număr], care fac aceasta [care făceau aceasta].

15. Și a fost răspunzând duhul cel rău [și] a zis: „Pe Iisus Îl cunosc și pe Pavlos îl știu [Τὸν Ἰησοῦν γινώσκω καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι]. Dar voi cine sunteți [ὁμεῖς δὲ τίνας ἐστέ]?”.

²²⁷ Calea Bisericii, viața creștină.

²²⁸ În text e forma de G. Τυράννου.

²²⁹ În text e forma de Ac. Ἀσίαν.

²³⁰ Minuni extraordinare.

²³¹ Purtate de Sfântul Pavlos. Atinse de pielea trupului său.

²³² În text e forma de G. Σκευᾶ.

16. Și a sărit asupra lor omul în[tru] care era duhul cel rău și i-a biruit pe ei, s-a întărit asupra lor, astfel încât goi și răniți [au ajuns] să fugă din casa aceea.

17. Și aceasta s-a făcut cunoscută [la] toți iudeii și ellini cei care locuiesc [în] Efesos și a căzut frica peste toți aceștia și se mărea numele Domnului Iisus.

18. Și mulți [din] cei care au crezut veneau, mărturisindu-se [ἐξομολογούμενοι] și vestindu-și faptele lor [καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν]²³³.

19. Și destui [dintre] cei care au făcut cele vrăjitoarești [τὰ περίεργα] își aduceau cărțile [și] le ardeau înaintea tuturor [κατέκαιον ἐνώπιον πάντων]. Și au socotit prețurile lor și au aflat 50.000 de argint [de arginți].

20. Astfel, cuvântul Domnului creștea și se întărea cu putere.

21. Și cum au fost împlinite acestea, și-a pus Pavlos în duhul [ἔθετο ὁ Παῦλος ἐν τῷ πνεύματι][său și] a fost trecând prin Machedonia și Ahaia, mergând spre Ierusalim, [și] și-a zis că: „După ce eu am să fiu acolo, trebuie [ca] eu și Romi [Ῥώμη]²³⁴/ Roma să o văd”.

22. Și a trimis spre Machedonia pe doi [din] cei care îi slujesc [slujeau] lui, pe Timoteos [Τιμόθεος]²³⁵ și pe Erastos [Ἐραστος]²³⁶, [iar] el a continuat să rămână o vreme întru Asia.

23. Și a fost în vremea aceea nu puțină tulburare pentru cale [Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ταραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ]²³⁷.

²³³ Veneau și își spovedeau păcatele lor.

²³⁴ În text era forma de Ac. Ῥώμην.

²³⁵ În text e forma de Ac. Τιμόθεον.

²³⁶ În text e forma de Ac. Ἐραστον.

²³⁷ Pentru calea Bisericii.

24. Căci un anume Dimitrios [Δημήτριος][cu] numele, argintar [ἀργυροκόπος], făcând temple [din] arginți Artemisei²³⁸, dădea meșteșugarilor nu puțin de lucru.

25. Pe care i-a adunat și pe lucrătorii cei apropiați acestora [și] le-a zis: „Bărbaților, știți că din acest meșteșug este bunăstarea noastră.

26. Și vedeți și auziți că nu numai Efesosul, ci aproape toată Asia, Pavlos acesta a convins [și] a întors destulă mulțime, zicând că «nu sunt dumnezei cei [care] prin mâini se fac [οὐκ εἰσὶν θεοὶ οἱ διὰ χειρῶν γινόμενοι]²³⁹».

27. Dar nu numai partea noastră aceasta este în primejdie să vină spre respingere [εἰς ἀπελεγμὸν], ci și templul mării dumnezeie Artemis întru nimic să fie socotit [ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς μεγάλης θεᾶς ἱερὸν Ἀρτέμιδος εἰς οὐθὲν λογισθῆναι], dar se va dărâma și măreția ei, căreia toată Asia și lumea i se închină”.

28. Și au auzit și au fost umpluți de mânie [și] strigau, zicând: „Mare [este] Artemis a efesiinilor²⁴⁰/ a efesenilor!”.

29. Și a fost umplută toată cetatea de tulburare. Și s-au grăbit cu toții spre teatru [și] i-au apucat pe Gaios [Γάϊος]²⁴¹ și pe Aristarhos [Ἀρίσταρχος]²⁴² machedonii/ macedonenii, pe împreună călătorii lui Pavlos.

30. Iar Pavlos, voind să intre întru mulțime, nu îl lăsau pe el ucenicii.

31. Dar și unii [dintre] asiarhei²⁴³/ întâistătorii Asiei,

²³⁸ De la forma de N. Ἄρτεμις. În text avem forma de G. Ἀρτέμιδος.

²³⁹ Cei care se fac prin mâinile oamenilor. Adică idolii.

²⁴⁰ De la N. pl. Ἐφέσιοι, cf.

<https://en.wiktionary.org/wiki/Ἐφέσιος>.

²⁴¹ În text e forma de Ac. Γάϊον.

²⁴² În text e forma de Ac. Ἀρίσταρχον.

²⁴³ De la forma de N. pl. ἀσιάρχαι. În text e forma de G. pl. ἀσιάρχων.

fiindu-i lui prieteni [ὄντες αὐτῷ φίλοι]²⁴⁴, au trimis către el, [și] îl rugau să nu se dea pe sine întru teatru [παρεκάλουν μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέατρον].

32. Așadar, alții altceva strigau. Căci adunarea era tulburată și cei mai mulți nu cunoscuseră pentru ce fuseseră adunați.

33. Dar din mulțime l-au împins înainte pe Alexandros [Ἀλέξανδρος]²⁴⁵, iudeii punându-l pe el înainte. Iar Alexandros a făcut semn [cu] mâna, [căci] voia a se apăra pe sine [înaintea] mulțimii [ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δήμῳ].

34. Și cunoscând că iudeos/ iudeu este, un glas s-a făcut de către toți ca la două ceasuri, strigând: „Mare [este] Artemis [Ἄρτεμις] a efesiinilor²⁴⁶/ efesenilor!”.

35. Dar cărturarul a oprit mulțimea [și] zice [zise]: „Bărbați efesiini/ efeseni, căci cine este omul, care nu cunoaște că cetatea efesiinilor/ efesenilor păzitoare fiind [este] a mării dumnezeie Artemis²⁴⁷ și a lui Diopetis [Διοπετής]²⁴⁸?

36. Așadar, de netăgăduit fiind acestea, de trebuință este [ca] voi înfrânați a fi și nimic nechibzuit a face.

37. Căci ați adus pe bărbații aceștia, [nefiind] nici jefuitori de temple, nici blasfemiind pe dumnezeea voastră.

38. Deci, dacă Dimitrios și meșteșugarii cei dimpreună cu el au cuvânt către cineva [ἔχουσιν πρὸς τινὰ λόγον], ședințe [de judecată] se conduc și antipați sunt. Învinuiți-vă unii pe alții²⁴⁹!

²⁴⁴ Sfântului Pavlos.

²⁴⁵ În text e forma de Ac. Ἀλέξανδρον.

²⁴⁶ De la forma de N. pl. ἐφεσίῳι. În text e forma de G. pl. ἐφεσίῳν.

²⁴⁷ Forma de N. În text e forma de G. Ἀρτέμιδος.

²⁴⁸ Forma de N. În text e forma de G. Διοπετοῦς.

²⁴⁹ Cu sensul de a se da în judecată unii pe alții și de a aștepta de la judecători soluția în cazul lor.

39. Iar dacă despre altceva căutați, în adunarea cea legiuită va fi hotărât.

40. Căci suntem și în pericolul de a fi acuzați de răscoală pentru ziua de azi, nicio pricină fiind, pentru care nu vom putea să dăm cuvânt [pentru] nespunerea aceasta”.

41. Și [după ce] a zis acestea, a eliberat adunarea.

Capitolul 20

1. Și după [ce a fost] să înceteze vacarmul, Pavlos și-a chemat ucenicii și i-a îmbrățișat²⁵⁰ [și] a ieșit să meargă întru Machedonia [Μακεδονία²⁵¹].

2. Și a trecut prin părțile acelea și i-a mângâiat pe ei [cu] cuvânt mult [καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολλῷ][și] a venit întru Ellas [Ἑλλάς²⁵²].

3. Și a făcut trei luni, [și] i s-a făcut lui complot de la iudei vrând să pornească spre Siria [și] i-a fost gândul a se întoarce prin Machedonia.

4. Și mergea împreună cu el, până în Asia, Sopatros Berieos [Σώπατρος Βεροιαῖος]/ Berianul. Iar [dintre] tessalonicini²⁵³/ tesaloniceni: Aristarhos [Ἀρίσταρχος] și Secundos [Σεκοῦνδος] și Gaios Derbeos [Γάιος Δερβαῖος]/ Derbeanul și Timoteos [Τιμόθεος]. Iar asiani [Ἀσιανοὶ]/ asiatici: Tihicos [Τυχικὸς] și Trofimos [Τρόφιμος].

5. Aceștia au venit [și] ne așteptau pe noi în Troas [Τρωάς²⁵⁴].

6. Și noi am navigat, după zilele azimelor, de la Filippi [Φίλιπποι²⁵⁵] și am mers către ei întru Troas până la 5 zile, unde am rămas 7 zile.

²⁵⁰ I-a îmbrățișat de rămas bun.

²⁵¹ În text e forma de Ac. Μακεδονίαν.

²⁵² În text e forma de Ac. Ἑλλάδα. E vorba de Grecia.

²⁵³ De la N. pl. θεσσαλονικεῖς, cf.

<https://en.wiktionary.org/wiki/Θεσσαλονικεύς>.

În text e forma de G. pl. θεσσαλονικέων.

²⁵⁴ Forma de N. În text e forma de D. Τρωάδι.

²⁵⁵ Forma de N. În text e forma de G. Φιλίππων.

7. Iar în una a sabbaturilor [Ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν σαββάτων²⁵⁶], adunați ucenicii să frângă pâinea [συνηγμένων τῶν μαθητῶν κλάσαι ἄρτον]²⁵⁷, Pavlos le vorbea lor, vrând a pleca [în] a doua zi, și prelungea cuvântul până la miezul nopții [παρέτεινέν τε τὸν λόγον μέχρι μεσονυκτίου].

8. Și erau destule făclii în camera de sus unde eram adunați.

9. Dar șezând un anume tânăr, [cu] numele Eftihos [Εὐτυχος], pe fereastră [ἐπὶ τῆς θυρίδος], doborât [în] somn adânc [καταφερόμενος ὕπνω βαθεῖ], vorbind Pavlos pentru mai mult [timp], doborât de somn a căzut de la etajul al 3-lea jos și a fost ridicat mort.

10. Și a coborât Pavlos [și] a căzut peste el [ἐπέπεσεν αὐτῷ] și l-a îmbrățișat [și] a zis: „Nu fiți tulburați [Μὴ θορυβεῖσθε]! Căci sufletul său este în el [ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστίν]”.

11. Și s-a suit și a frânt pâinea și a gustat²⁵⁸ și în[tru] destul a predicat până în zori [ἐφ’ ἰκανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς][și] așa a ieșit.

12. Și l-au adus pe copil viu și nu puțin au fost mângâiați.

13. Iar noi am venit la corabie, am fost pornind spre Assos [Ἄσσος²⁵⁹], de acolo voind a-l lua pe Pavlos. Căci așa era rânduit, voind el a merge pe jos.

14. Iar cum s-a întâlnit cu noi întru Assos, l-am luat pe el [și] am venit spre Mitilini [Μιτυλήνη²⁶⁰].

15. Și de acolo am navigat mai departe [și în] a doua zi am

²⁵⁶ În prima zi după sâmbătă, adică duminica.

²⁵⁷ Să slujească Dumnezeiasca Liturghie.

²⁵⁸ Se referă la Sfântul Pavlos.

²⁵⁹ Forma de N. În text e forma de Ac. Ἄσσον.

²⁶⁰ Forma de N. În text e forma de Ac. Μιτυλήνην.

ajuns vizavi de Hios [Χίος²⁶¹]. Iar [în] cealaltă [zi] ne-am apropiat spre Samos [Σάμος²⁶²]. Și am rămas în Troghillion [Τρωγύλλιον²⁶³][și] în a doua zi am venit spre Militos [Μίλητος²⁶⁴].

16. Căci Pavlos a hotărât să navigheze pe lângă Efesos [Ἔφεσος²⁶⁵], pentru ca să nu i se facă lui să piardă vremea [χρονοτριβῆσαι] în Asia. Căci se grăbea, dacă îi era lui cu putință, [ca în] ziua Cincizecimii să fie întru Ierosolima.

17. Și de la Militos a trimis întru Efesos [și] i-a chemat pe Presbiterii Bisericii [μετεκαλέσατο τοὺς Πρεσβυτέρους τῆς Ἐκκλησίας].

18. Iar cum au venit către el, le-a zis lor: „Voi cunoașteți, [că] din ziua cea dintâi din care am pus piciorul întru Asia, cum împreună cu voi [în] toată vremea am fost,

19. slujind Domnului cu toată smerenia [δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης] și [cu] multe lacrimi [καὶ πολλῶν δακρῦων] și [având] ispitele care mi s-au întâmplat mie din comploturile iudeilor [καὶ πειρασμῶν τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν ἰουδαίων].

20. Cum nimic n-am ascuns [din] cele folositoare [ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμφερόντων], [ca] să nu vă vestesc vouă și să [nu] vă învăț pe voi [în] public și prin case,

21. mărturisind și iudeilor și ellinesilor²⁶⁶/ ellinilor pocăința întru Dumnezeu [τὴν εἰς τὸν Θεὸν μετάνοιαν] și credința cea întru Domnul nostru Iisus [καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν].

²⁶¹ Forma de N. În text e forma de G. Χίου.

²⁶² Forma de N. În text e forma de Ac. Σάμον.

²⁶³ Forma de N. În text e forma de D. Τρωγυλλίῳ.

²⁶⁴ Forma de N. În text e forma de Ac. Μίλητον.

²⁶⁵ Forma de N. În text e forma de Ac. Ἔφεσον.

²⁶⁶ De la forma de N. pl. ἔλληνες, *cf.*

<https://en.wiktionary.org/wiki/Ἕλληνας>.

În text e forma de D. pl. ἔλλησι.

22. Și acum, iată, eu legat [fiind cu] Duhul [ἐγὼ δεδεμένος τῷ Πνεύματι]²⁶⁷ merg spre Ierusalim, neștiindu-le pe cele [care] mi se vor întâmpla mie în el [τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς],

23. afară de [faptul] că Duhul Cel Sfânt mărturisește prin cetate, zicând că legături și necazuri pe mine mă așteaptă!

24. Dar niciun cuvânt [nu] fac și nici [nu] am preț pe însuși sufletul meu, [pentru] ca să-mi împlinesc calea mea cu bucurie [ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς] și slujirea pe care am luat-o de la Domnul Iisus [καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ]: să mărturisesc Evanghelia harului lui Dumnezeu [διαμαρτύρασθαι τὸ Εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ].

25. Și acum, iată, eu știu că voi toți nu veți mai vedea fața mea, prin[tre] care am trecut [ca] să vestesc Împărăția lui Dumnezeu [ἐν οἷς διήλθον κηρύσσων τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ]!

26. De aceea vă mărturisesc vouă în ziua de astăzi, că eu [sunt] curat de sângele tuturor.

27. Căci nu m-am dat înapoi [ca] să nu vă vestesc vouă tot sfatul lui Dumnezeu [πᾶσαν τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ].

28. Așadar, luați aminte la voi înșivă și [la] toată turma, în[tru] care v-a pus pe voi Duhul Cel Sfânt Episcopi [ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἔθετο Ἐπισκόπους], [pentru] a păstori Biserica Domnului și a lui Dumnezeu [ποιμαίνειν τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ]²⁶⁸, pe care a dobândit-o prin sângele Său [ἦν περιεποιήσατο διὰ τοῦ Ἰδίου αἵματος]!

²⁶⁷ Fiind una cu voința Duhului Sfânt, Care mă călăuzește pe mine.

²⁶⁸ Căci Iisus Hristos, Fiul Tatălui, este Domnul și Dumnezeul nostru.

29. Căci eu am cunoscut aceasta, că vor intra, după plecarea mea, lupi grei [λύκοι βαρεῖς] în[tre] voi, necruțând turma.

30. Și dintre voi înșivă se vor ridica bărbați grăind [învățături] răstălmăcite [διεστραμμένα], [pentru] a-i scoate pe ucenici după ei [τοῦ ἀποσπᾶν τοὺς μαθητὰς ὀπίσω αὐτῶν]²⁶⁹.

31. Pentru aceea, privegheați, aducându-vă aminte că trei ani, ziua și noaptea, n-am încetat cu lacrimi învățându-l pe fiecare în parte!

32. Și acum vă încredințez pe voi, fraților, lui Dumnezeu și cuvântului harului Său, Celui care poate să vă zidească și să vă dea vouă moștenire în[tre] toți cei sfințiți.

33. Argint sau aur sau veșmânt nu am poftit.

34. Înșivă cunoașteți că mâinile acestea au slujit nevoilor mele și ale celor fiind împreună cu mine.

35. Pe toate vi le-am arătat vouă, că[ci] așa ostenindu-ne trebuie a-i ajuta pe cei bolnavi și a pomeni cuvintele Domnului Iisus, că[ci] El a zis: «Fericit este mai mult a da decât a lua [Μακάριόν ἐστὶν μᾶλλον δίδοναι ἢ λαμβάνειν]».

36. Și [după ce] acestea a zis, și-a pus genunchii săi [θεῖς τὰ γόνατα αὐτοῦ]²⁷⁰, împreună cu ei, [cu] toți, [și] s-au rugat.

37. Și a fost destul plâns [la] toți. Și au căzut pe grumazul lui Pavlos [și-l] sărutau pe el,

38. suferind durere mai ales pe[ntru] cuvântul pe care îl zisese: că nu vor mai vedea fața lui. Și îl însoțeau pe el spre corabie.

²⁶⁹ A-i scoate din Biserică, pentru a le urma lor, ereticilor, celor care răstălmăcesc învățătura Bisericii.

²⁷⁰ Și-a pus genunchii săi la pământ, a îngenuncheat.

Capitolul 21

1. Și când a fost să pornim noi, am fost îndepărtându-ne de ei, am mers drept [și] am venit întru Cos [Κῶς²⁷¹], iar [în] a doua zi întru Rodos [Ῥόδος²⁷²], și de acolo întru Patara [Πάταρα].

2. Și am aflat corabie trecând spre Finichi [Φοινίκη²⁷³], ne-am îmbarcat [și] am fost pornind.

3. Și am fost zărand Chiprosul²⁷⁴ și l-am lăsat pe el [la] stânga, navigam spre Siria și am fost coborând întru Tiros [Τύρος²⁷⁵]. Căci acolo era corabia descărcând încărcătura.

4. Și am aflat ucenici [și] am rămas acolo 7 zile. Care îi ziceau lui Pavlos prin Duhul [οἵτινες τῷ Παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ Πνεύματος]²⁷⁶ a nu se sui întru Ierusalim [μὴ ἀναβαίνειν εἰς Ἱερουσαλήμ].

5. Și când ne-a fost nouă să isprăvim zilele [Ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας]²⁷⁷, am ieșit [și] mergeam, toți însoțindu-ne pe noi, împreună cu femeii și copiii, până afară [din] cetate. Și am pus genunchii²⁷⁸ pe țărni [καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν][și] ne-am rugat [προσηυξάμεθα].

²⁷¹ Forma de N. În text e forma de Ac. Κῶν.

²⁷² Forma de N. În text e forma de Ac. Ῥόδον.

²⁷³ Forma de N. În text e forma de Ac. Φοινίκην. E vorba despre Fenicia, o regiune aflată în centrul Siriei, de-a lungul coastei Mării Mediterane, cf. Friberg Greek Lexicon 28.185, apud BW 10.

²⁷⁴ De la forma de N. Κύπρος. În text e forma de Ac. Κύπρον.

²⁷⁵ Forma de N. În text e forma de Ac. Τύρον.

²⁷⁶ Prin revelarea Duhului Sfânt în viața lor.

²⁷⁷ Cele 7 zile cât au stat acolo.

²⁷⁸ Am îngenuncheat.

6. Și ne-am îmbrățișat unul pe altul [Καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους], ne-am imbarcat într-o corabie, iar aceia s-au întors într-o ale lor [ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια].

7. Iar noi, călătoria de la Tiros am sfârșit, am ajuns într-o Ptolemais [Πτολεμαίς²⁷⁹], i-am îmbrățișat pe frați și am rămas o zi lângă ei.

8. Iar [în] a doua zi au ieșit cei împreună cu Pavlos [și] au venit într-o Chesaria [Καισάρεια²⁸⁰]. Și au intrat într-o casa lui Filippos Evanghelistul [καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον Φιλίππου τοῦ Εὐαγγελιστοῦ], fiind din cei șapte²⁸¹, [și] am rămas lângă el.

9. Iar ale acestuia erau fiicele fecioare, cele patru, profețind.

10. Și rămânând noi zile multe, s-a coborât cineva din Iudea [Ἰουδαία²⁸²], Profet, [cu] numele Agavos [Ἄγαβος].

11. Și a venit către noi și i-a luat brâul lui Pavlos [καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου] și i-a legat lui picioarele și mâinile [δήσας τε αὐτοῦ τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖρας][și] a zis: „Aceasta zice Duhul Cel Sfânt: «Pe omul al căruia este brâul acesta, așa îl vor lega în Ierusalim iudeii și îl vor da într-o mâinile neamurilor»”.

12. Și când am auzit acestea, îl rugam și noi și localnicii a nu se sui el într-o Ierusalim.

13. Și a răspuns Pavlos: „Ce faceți plângând și zdrobindu-mi inima [Τί ποιεῖτε κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν]? Căci eu nu numai să fiu legat [Ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι], ci și să mor într-o Ierusalim sunt gata pentru numele Domnului Iisus [ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ]”.

²⁷⁹ Forma de N. În text e forma de Ac. Πτολεμαίδα.

²⁸⁰ Forma de N. În text e forma de Ac. Καισάρειαν.

²⁸¹ Fiind unul din cei 7 Diaconi. Aleși la F. Ap. 6, 5.

²⁸² Forma de N. În text e forma de G. Ἰουδαίας.

14. Dar neîncredințându-se el, am tăcut [și] am zis: „Voia Domnului să se facă [Τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου γενέσθω]!”.

15. Iar după zilele acestea ne-am terminat treaba [ἐπισκευασάμενοι][și] ne suiam spre Ierusalim.

16. Și au venit împreună și [din] ucenicii din Chesaria împreună cu noi, ducându-ne pe lângă un oarecare [ca] să locuim, [la] un oarecare Mnason [Μνάσων²⁸³] chiprios/ cipriotul, ucenic vechi.

17. Și am ajuns noi întru Ierosolima [și] cu bucurie ne-au primit pe noi frații [ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί].

18. Iar [în] a doua zi intra Pavlos împreună cu noi către Iacovos și toți Presbiterii au venit.

19. Și i-a îmbrățișat pe ei [și] povestea una câte una [ἐξηγεῖτο καθ' ἐν ἑκάστον] pe care le-a făcut Dumnezeu în[tre] neamuri prin slujirea sa [ὧν ἐποίησεν ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσιν διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ].

20. Iar ei au auzit [și]-L slăveau pe Domnul [și] i-au zis lui: „Vezi, frate, câte zeci de mii sunt iudeii care au crezut și toți sunt râvnitorii legii?

21. Și au fost învățați²⁸⁴ despre tine că îi înveți apostazia [ἀποστασίαν]²⁸⁵ de Mosefs [Μωσεῦς²⁸⁶] pe toți iudeii dintre neamuri, zicând a nu-i tăia ei împrejur pe copii și nici a umbla [după] obiceiuri.

22. Așadar, ce este [de făcut]? Trebuie, fără îndoială, să se adune mulțimea. Căci vor auzi că ai venit.

23. Așadar, pe aceasta fă-o, pe care ți-o zicem ție! Sunt [cu] noi 4 bărbați, făgăduință având asupra lor.

²⁸³ Forma de N. În text e forma de D. Μνάσωνί.

²⁸⁴ Li s-a spus prin cuvânt ce faci tu. Li s-a vorbit despre tine.

²⁸⁵ Depărtarea de el, de credința iudaică.

²⁸⁶ Forma de N. În text e forma de G. Μωϋσέως.

24. Pe aceștia i-ai luat [luându-i], curățește-te împreună cu ei și cheltuie cu ei ca să-și radă capul! Și vor cunoaște toți că [cele] care au fost învățați despre tine nimic [nu] este [sunt], ci urmezi și tu, păzind legea.

25. Iar despre neamurile care au crezut, noi am învățat prin scrisoare [ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν], [căci] am hotărât [ca] nimic [din] aceasta²⁸⁷ a [nu] păzi ei²⁸⁸ [μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτούς], fără numai a se păzi ei și de cele jertfite idolilor și de sânge și de [animalul] sugrumat și de curvie”.

26. Atunci Pavlos i-a luat pe bărbați, [în] a doua zi a fost curățindu-se împreună cu ei [și] intra întru templu, vestind împlinirea zilelor curățirii, până unde a fost adus, pentru fiecare dintre ei, prinosul [ἡ προσφορὰ].

27. Și când erau a se împlini cele 7 zile, iudeii cei din Asia l-au văzut pe el în templu, tulburau toată mulțimea, și au pus mâinile pe el,

28. strigând: „Bărbați israiliți, ajutați-ne! Acesta este omul cel [care este] împotriva poporului și a legii și a locului acestuia, pe toți pretutindenii învățându-i. Și încă și ellini a adus întru templu și a spurcat sfântul loc acesta”.

29. Căci erau văzuți [îl văzuseră pe] Trofimos Efesios/ Efeseanul în cetate împreună cu el, pe care presupuneau că Pavlos l-a băgat întru templu.

30. Și a fost mișcându-se toată cetatea și a fost alergare împreună a poporului. Și l-au apucat pe Pavlos [și] îl trăgeau pe el afară [din] templu. Și numaidecât au fost închise ușile.

31. Și căutând să-l omoare pe el, a ajuns știrea [la] hiliarhosul²⁸⁹ cohorței, că tot Ierusalimul a fost tulburat.

²⁸⁷ Din legea Sfântului Moisis.

²⁸⁸ Creștinii.

²⁸⁹ Transliterarea lui χιλίαρχος. Comandantul militar care avea în subordine circa 600 de soldați, cf. Friberg Greek Lexicon 28.627, apud BW 10.

32. Care imediat a luat soldați și centurioni [și] a alergat în jos asupra lor. Iar ei i-au văzut pe hiliarhos/ pe comandant și pe soldați [și] au încetat lovindu-l [să-l lovească] pe Pavlos.

33. Și comandantul s-a apropiat [și] a pus mâna pe el și a poruncit să fie legat [cu] două lanțuri. Și întreba cine oare să fie [τίς ἄν εἴη][cine este] și ce este făcut [τί ἐστὶν πεποιηκώς][ce a făcut].

34. Și alții altceva strigau în mulțime. Și neputând să cunoască adevărul din cauza zarvei, a poruncit a-l duce pe el întru tabără.

35. Și când a fost la trepte, s-a întâmplat a fi purtat el de către soldați pentru furia mulțimii.

36. Căci urma mulțimea poporului, strigând: „Ridică-l pe el [Αἶρε αὐτόν²⁹⁰]!”.

37. Și voind a-l duce întru tabără, Pavlos îi zice comandantului: „Dacă îmi este permis mie să grăiesc către tine”. Iar el zicea [zise]: „Ellinește cunoști [Ἑλληνιστὶ γινώσκεις]?”

38. Oare nu ești tu egipteanul cel care mai înainte de zilele acestea ai tulburat și ai scos întru pustie pe cei 4.000 de bărbați [dintre] sicarii²⁹¹?”.

39. Și Pavlos i-a zis: „Eu sunt om iudeu, tarsevs al Chilichiei [ταρσεὺς τῆς Κιλικίας]/ tarsian din Cilicia, nu cetățean de cetate neînsemnată [οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης]. Și te rog pe tine, îngăduie-mi mie să grăiesc către popor!”.

40. Și el i-a îngăduit, [iar] Pavlos a stat pe trepte [și] a făcut semn [cu] mâna poporului. Și multă tăcere s-a făcut [și] vorba tare [în] limba evreiască, zicând:

²⁹⁰ Cu sensul: Omoară-l pe el! Ia-i sufletul!

²⁹¹ De la forma de plural σικάριοι. În text avem forma de G. pl. A se vedea: <https://en.wikipedia.org/wiki/Sicarii>.

Capitolul 22

1. „Bărbați frați și părinților, ascultați acum a mea apologie [μου τῆς ἀπολογίας] către voi!”.

2. Și au auzit că [în] limba evreiască le grăia lor [și de aceea și] mai mult au arătat tăcere [μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν]. Și zice:

3. „Eu sunt bărbat iudeos [ιουδαῖος]/ iudeu, născut în Tarsosul²⁹² Chilichiei [γεγεννημένος ἐν Ταρσοῦ τῆς Κιλικίας] și crescut în cetatea aceasta lângă picioarele lui Gamaliil [ἀνατεθραμμένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας Γαμαλιήλ], învățat după acrivie legea părintească [πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῶου νόμου], râvnitor fiindu-I lui Dumnezeu [ζηλωτῆς ὑπάρχων τοῦ Θεοῦ], precum voi toți sunteți astăzi;

4. care această cale²⁹³ am prigonit până la moarte, legând și dând spre temnițe și bărbați, [cât] și femei.

5. Precum și arhiereul îmi mărturisește mie și toată bătrânimea; de la care și epistole [ἐπιστολὰς] am primit către frați, [și] spre Damascos²⁹⁴ mergeam, [gândind că] voi duce de acolo, întru Ierusalim, pe cei fiind legați, pentru ca să fie pedepsiți.

6. Și mi-a fost mie, mergând și apropiindu-mă Damascului, pe la amiază [περὶ μεσημβρίας], deodată, din cer, să strălucească lumină destulă în jurul meu [περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμέ].

²⁹² De la forma de N. Ταρσός. În text e forma de D.

²⁹³ Calea Bisericii, Biserica, pe cei credincioși.

²⁹⁴ Forma de N. Δαμασκός. În text e forma de Ac.

7. Și am căzut la pământ și am auzit glas, zicându-mi mie: «Saul [Σαούλ], Saul [Σαούλ], de ce Mă prigonești [τί Με διώκεις]?».

8. Iar eu I-am răspuns: «Cine ești [Τίς εἶ], Doamne [Κύριε]?». Și a zis către mine: «Eu sunt Iisus Nazoreosul [Ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος], pe Care tu Îl prigonești [Ὅν σὺ διώκεις]!».

9. Iar cei fiind împreună cu mine au văzut lumina și au fost înfricoșați, dar glasul care îmi grăiește [grăia] mie nu l-au auzit.

10. Și am zis: «Ce am să fac [Τί ποιήσω], Doamne [Κύριε]?». Iar Domnul a zis către mine: «Cel care te-ai ridicat [Ridicându-te] [Ἀναστὰς], mergi întru Damascos [πορεύου εἰς Δαμασκόν]! Și acolo ți se va fi grăind ție despre toate care ți-au fost rânduie ție să le faci [κάκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι]».

11. Și cum nu vedeam de slava luminii aceleia [Ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου], dus de mână de cei fiind împreună cu mine, am ajuns la Damascos.

12. Iar un anume Ananias [Ἀνανίας], bărbat evlavios după lege [ἀνὴρ εὐσεβῆς κατὰ τὸν νόμον], mărturisit de către toți iudeii care locuiesc [acolo],

13. a venit către mine și a stat lângă [mine și] mi-a zis mie: «Frate Saul [Σαοὺλ ἀδελφέ], privește [ἀνάβλεψον]!». Și eu, [în] ceasul acela, am privit spre el.

14. Iar el a zis: «Dumnezeul părinților noștri mai înainte te-a rânduit pe tine [ca] să cunoști voia Sa [Ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα Αὐτοῦ] și să-L vezi pe Cel Drept [καὶ ἰδεῖν τὸν Δίκαιον] și să auzi glas din gura Sa [καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος Αὐτοῦ].

15. Că[ci] vei fi martorul Său către toți oamenii [Ὅτι ἔση μάρτυς Αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους], [despre lucrurile] pe care le-ai văzut și le-ai auzit [ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας].

16. Și acum de ce întârzii? Cel care te-ai ridicat [Ridicându-te], botează-te și spală-ți păcatele tale [βάπτισαι καὶ ἀπολούσαι τὰς ἁμαρτίας σου], cel care ai chemat numele Domnului [ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου]!».

17. Și mi-a fost mie [că] m-am întors întru Ierusalim și rugându-mă eu în[tru] templu, să fiu eu în[tru] extaz [γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει],

18. și să-L văd pe El, zicându-mi mie: «Grăbește-te și ieși în grabă din Ierusalim! Pentru că nu vor primi mărturia ta despre Mine [διότι οὐ παραδέχονται σου τὴν μαρτυρίαν περὶ Ἐμοῦ]».

19. Și eu am zis: «Doamne, ei cunosc că eu eram întemnițând și bătând prin sinagogi pe cei care cred în Tine

20. și când era vărsat sângele lui Stefanos, al Mucenicului Tău, eram și [eu] însumi de față și încuviințând [la] omorârea sa, păzind veșmintele celor care îl omoară [omorau] pe el».

21. Și a zis către mine: «Mergi [Πορεύου], că[ci] Eu spre neamuri [ὅτι Ἐγὼ εἰς ἔθνη], departe [μακρὰν], te voi trimite pe tine [ἐξαποστελῶ σε]!».

22. Și îl ascultau [l-au ascultat] pe el până la acest cuvânt și și-au ridicat glasul lor, zicând: „Ridică-l de pe pământ²⁹⁵ pe unul ca acesta [Αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον]! Căci nu se cuvine a trăi el [οὐ γὰρ καθῆκεν αὐτὸν ζῆν]”.

23. Și strigând ei și aruncându-și veșmintele și praf aruncând întru aer [καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα],

24. comandantul a poruncit [ca] pe el a-l duce întru tabără [și] a zis [cu] bice a fi cercetat el [μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν], pentru ca să cunoască pentru care motiv strigau așa [asupra] lui.

25. Iar când l-au întins pe el [cu] curelele [Ὡς δὲ προέτεινεν αὐτὸν τοῖς ἰμᾶσιν], Pavlos a zis către centurionul cel care

²⁹⁵ Omoară-l, pentru ca să nu mai existe pe pământ!

a stat [stătea lângă el]: „Oare om romeos [ῥωμαῖος²⁹⁶]/ roman și necondamnat [ἀκατάκριτον] vă este îngăduit vouă a-l biciui?”.

26. Și a auzit centurionul [și] a mers [și] a vestit comandantului, zicându-i: „Vezi ce voiești a face [Ὅρα τί μέλλεις ποιεῖν]! Căci omul acesta romeos este [ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος ῥωμαῖός ἐστιν]”.

27. Și a venit comandantul [și] i-a zis lui: „Zi-mi mie [Λέγε μοι], dacă tu romeos ești [εἰ σὺ ῥωμαῖος εἶ]?”. Și el îi zicea [i-a zis]: „Da [Ναί]!”.

28. Și comandantul i-a răspuns: „Eu [cu] multă plată am dobândit cetățenia aceasta”. Iar Pavlos îi zicea [i-a zis]: „Iar eu am fost și născut [Ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι]²⁹⁷”.

29. Atunci, numaidecât, s-au îndepărtat de el cei care voiesc [voiau] a-l cerceta pe el. Dar și comandantul a fost înspăimântat, [căci] a cunoscut că romeos este și că el era legat.

30. Iar [în] a doua zi, voind să cunoască sigur de ce este acuzat de către evrei, l-a dezlegat pe el din legături și a poruncit să vină arhieriei și tot sinedrionul lor [καὶ ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν], și l-a adus jos pe Pavlos [și] a stat întru [între] ei.

²⁹⁶ Forma de N. În text e forma de Ac.

²⁹⁷ Ca cetățean roman.

Capitolul 23

1. Și Pavlos a privit [la] sinedrion [și] a zis: „Bărbați frați, eu [cu] toată buna conștiință am fost trăind lui Dumnezeu până în ziua aceasta [ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ Θεῷ ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας]”.

2. Dar arhiereul Ananias [Ἀνανίας] a poruncit celor care au stat [stăteau] lângă el a-i bate gura sa.

3. Atunci Pavlos a zis către el: „Te va bate Dumnezeu [Τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός], perete vărui [τοιῦτε κεκονιαμένε]! Și tu șezi judecându-mă după lege și, călcând-o, poruncești să mă bată?”.

4. Iar cei care au stat [stăteau], au zis: „Pe arhiereul lui Dumnezeu îl ocărăști?”.

5. Și zicea Pavlos: „Nu cunoscusem, fraților, că este arhiereul! Căci scris [este]: «Pe stăpânitorul poporului tău nu îl vei grăi de rău»”.

6. Și Pavlos a cunoscut că o parte este de sadduchei²⁹⁸, iar o alta de farisei²⁹⁹ [și] a strigat în sinedrion: „Bărbați frați, eu fariseos [φαρισαῖός] sunt, fiu de fariseos! Pentru nădejdea și învierea morților eu sunt judecat [περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι]”.

7. Și aceasta a grăit el [și] a fost ceartă [între] farisei și a fost împărțită mulțimea.

8. Căci, într-adevăr, sadduchei zic a nu fi înviere, nici Înger, nici duh, dar fariseii le mărturisesc pe amândouă.

²⁹⁸ Transliterarea formei de N. pl. σαδδουκαῖοι. În text avem forma G. pl.

²⁹⁹ Transliterarea formei de N. pl. φαρισαῖοι. În text avem forma de G. pl.

9. Și s-a făcut strigare mare. Și s-au ridicat cărturarii părții fariseilor [și] susțineau tăios, zicând: „Niciun rău [nu] aflăm în omul acesta [Οὐδὲν κακὸν εὐρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ]! Iar dacă Duhul i-a grăit lui sau Îngerul [εἰ δὲ Πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ Ἄγγελος], nu avem să ne luptăm cu Dumnezeu [μὴ θεομαχῶμεν]”.

10. Dar s-a făcut mare neînțelegere [și] comandantul a fost temându-se [ca] să nu fie sfâșiat Pavlos de către ei [și] a poruncit armatei să coboare și să-l apuce pe el din mijlocul lor și a-l duce întru tabără.

11. Iar [în] noaptea următoare a stat lângă el Domnul [și] i-a zis: „Îndrăznește [Θάρσει], Pavle [Παῦλε]! Căci precum ai mărturisit pe cele despre Mine întru Ierusalim [ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ Ἐμοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ], așa trebuie tu și întru Romi să mărturisești [οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς Ῥώμην μαρτυρῆσαι]”.

12. Și s-a făcut ziuă [și] au făcut anumiți [bărbați dintre] iudei uneltire [συστροφίην][și] s-au blestemat pe ei înșiși [ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς], zicând nici să mănânce, nici să bea, până ce nu or să-l ucidă pe Pavlos.

13. Și erau mai mulți de 40 cei [care] intriga [τὴν συνωμοσίαν] aceasta au făcut;

14. care au mers [la] arhieriei și [la] bătrâni [și] le-au zis: „[Cu] blestem ne-am blestemat pe noi înșine, [ca] nimic să [nu] gustăm, până ce [nu] avem să-l omorâm pe Pavlos.

15. Așadar, acum voi faceți cunoscut comandantului, împreună cu sinedrionul, ca mâine pe el să-l coboare către voi, ca având a cerceta mai precis cele despre el! Iar noi, mai înainte să se apropie el, gata suntem să-l omorâm pe el”.

16. Dar fiul surorii lui Pavlos [ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς Παύλου] a auzit intriga [și] a mers și a intrat întru tabără [și] i-a vestit lui Pavlos.

17. Și l-a chemat Pavlos pe unul [dintre] centurioni [și] îi zicea: „Pe tânărul acesta du-l către comandant, căci are ceva să-i vestească lui!”.

18. Așadar, acela l-a luat pe el [și] l-a dus către comandant și îi zice: „Pavlos cel legat m-a chemat pe mine [și] mi-a cerut pe acest tânăr să-l aduc către tine, având ceva să-ți grăiască ție”.

19. Și comandantul l-a luat pe el de mână și s-a retras deoparte [și] îl întreba: „Ce [lucru] este pe care ai să mi-l vestești mie?”.

20. Și i-a zis că: „Iudeii au rânduit să te roage pe tine ca mâine, într-un sinedrion, să-l cobori pe Pavlos, ca având ceva mai precis să întrebe despre el.

21. Așadar, tu să nu te încrezi [în] ei! Căci stau la pândă [pentru] el mai mult de 40 de bărbați dintre ei, care s-au blestemat pe ei înșiși nici să mănânce, nici să bea, până ce [nu] or să-l omoare pe el. Și acum gata sunt, așteptând făgăduința de la tine”.

22. Așadar, comandantul l-a eliberat pe tânăr [și] i-a poruncit: „Nimănui să nu povestești că acestea le-ai dezvăluit către mine!”.

23. Și a chemat pe doi oarecare [dintre] centurioni [și] le-a zis: „Pregătiți-mi 200 de soldați pentru ca să meargă până la Chesaria [Καισάρεια³⁰⁰] și 70 de călăreți și 200 de lăncieri de la ceasul al 3-lea al nopții!

24. Și dobitoace să fie, pentru că l-au pus [pentru ca să-l pună] pe Pavlos [și] să-l ducă în siguranță către ighemonul³⁰¹ Filix [Φήλιξ³⁰²]!”.

25. [Și] a scris epistolă, cuprinzând acest conținut:

³⁰⁰ Forma de N. În text e forma de G.

³⁰¹ Guvernatorul.

³⁰² Forma de N. În text e forma de Ac. Φήλικα.

26. „Clavdios Lisias [Κλαύδιος Λυσίας], preaputernicului ighemon Filix, a se bucura!

27. Pe bărbatul acesta, [care] a fost prins de către iudei, și se voia a fi omorât de către ei, am stat cu armată [și] l-am eliberat pe el, [pentru că] am aflat că romeos³⁰³ este.

28. Și voind să cunosc învinuirea pentru care îl învinuiam lui [pe el], l-am coborât pe el într-un sinedrionul lor.

29. Pe care l-am aflat învinuit despre problemele legii lor, nimic vrednic de moarte sau vină de legături [ne]având³⁰⁴.

30. Dar mi s-a făcut cunoscut mie [că] va fi un complot, împotriva bărbatului, [pus la cale] de către iudei, [și] numai-decât am trimis către tine, și am poruncit acuzatorilor a zice cele despre el înaintea ta. Fii puternic [Ἔρρωσο]!”.

31. Așadar, soldații, după [cum] le-a fost poruncit lor, l-au luat pe Pavlos [și] l-au dus, prin noapte, într-un Antipatris [Ἀντιπατρίς³⁰⁵].

32. Iar [în] a doua zi i-au lăsat pe călăreți să meargă împreună cu el [și] s-au întors într-un tabără.

33. Care au intrat într-un Chesaria și au predat epistola ighemonului și i l-au predat lui și pe Pavlos.

34. Și a citit ighemonul și a întrebat din ce eparhie³⁰⁶ este [καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστίν] și a aflat că din Chilia [Κιλικία³⁰⁷].

³⁰³ Roman, cetățean roman.

³⁰⁴ Nu l-am găsit vrednic de moarte, dar nici vinovat cu ceva pentru ca să îl pun în lanțuri.

³⁰⁵ Forma de N. În text era forma de Ac. Ἀντιπατρίδα.

³⁰⁶ Provincie.

³⁰⁷ Forma de N. În text e forma de G. E vorba de Cilicia, o provincie din Asia Mică, a cărei capitală era Tarsos, cf. BDAG Greek Lexicon 4.240, apud BW 10. Și Tarsosul, localitatea unde s-a născut Sfântul Pavlos, e în Turcia de azi, cf.

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Tarsos>.

35. [Și] îi zicea: „Te voi asculta pe tine, când și acuzatorii tăi or să vină”. Și a poruncit a fi păzit el în pretoriul lui Irodis³⁰⁸ [ἐν τῷ πραιτωρίῳ Ἡρώδου].

³⁰⁸ Transliterarea formei de N. Ἡρώδης. În text este forma de G.

Capitolul 24

1. Iar după 5 zile s-a coborât arhiereul Ananias, împreună cu bătrânii și [cu] un anume ritor, Tertillos [Τέρτυλλος³⁰⁹], care i-au arătat ighemonului împotriva lui Pavlos³¹⁰.

2. Și a fost chemat el³¹¹ [și] a început Tertillos a-l învinui, zicând: „Multă pace dobândind prin tine și propășiri făcându-se neamului acestuia prin purtarea ta de grijă,

3. și întru totul și pretutindeni le primim, preaputernice Filix, împreună cu toată mulțumirea.

4. Dar, pentru ca să nu te rețin mai mult, te rog [ca] tu să ne ascuți pe noi, pe scurt, [cu] îngăduința ta.

5. Căci l-am aflat pe omul acesta [ca] o ciumă și stârnind ceartă [la] toți iudeii cei din lume și întâistătorul eresului nazoreilor [πρωτοστάτην τε τῆς τῶν ναζωραίων αἰρέσεως].

6. Care și templul a încercat să-l pângărească. Pe care l-am și prins.

7.

8. De la care vei putea, tu însuți ai cercetat [cercetând], să cunoști despre toate cele pe care noi îl învinuim pe el”.

9. Dar și iudeii împreună-încuviințau, zicând [că] acestea așa a fi [sunt].

10. Și a răspuns Pavlos, [căci] i-a făcut lui semn ighemonul a zice: „Știind [că] de mulți ani fiind [ești] tu judecător neamului acestuia, cu încurajare le apăr pe cele despre mine.

³⁰⁹ Forma de N. În text e forma de G.

³¹⁰ Care i-au prezentat acuzațiile împotriva Sfântului Pavlos.

³¹¹ Sfântul Apostol Pavlos.

11. Tu poți să cunoști că nu îmi sunt mie mai mult de 12 zile de când m-am suit mă voi închina [ca să mă închin] în Ierusalim.

12. Și nici în templu [nu] m-au aflat pe mine cu cineva certându-mă sau tulburare făcând mulțimii, nici în sinagogi, nici în cetate³¹².

13. Nici să dovedească [despre] mine nu pot, despre care acum mă învinuiesc pe mine.

14. Și îți mărturisesc ție aceasta, că pe calea [despre] care ei zic [a fi] eres [αἵρεσιν], așa mă închin Dumnezeului părinților mei [οὕτως λατρεύω τῷ πατρῷ Θεῷ], crezând [în] toate cele din lege și [în] Profeti scrise;

15. nădejde având întru Dumnezeu, pe care și ei înșiși o așteaptă, [că] va fi învierea morților: și a Dreptilor și a nedreptilor.

16. Și în[tru] aceasta eu însumi mă nevoiesc [Ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ], având pururea conștiință fără de vină către Dumnezeu și [către] oameni [ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχων πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ παντός].

17. Și după mulți ani am venit [ca] milostenii voi face [să fac] întru neamul meu și prinoase;

18. în[tru] care m-au aflat pe mine curățit în templu, nu cu mulțime și nici cu strigăt, unii din iudeii Asiei;

19. care trebuie înaintea ta a fi de față și a mă învinui, dacă au ceva împotriva mea.

20. Sau ei înșiși să zică, ce nedreptate au aflat în mine, [când] am stat eu în sinedrion,

21. sau despre acel singur glas, pe care l-am strigat [când] am stat în[tre] ei, că «Pentru învierea morților eu sunt judecat astăzi de către voi!».

³¹² În Ierusalim.

22. Și Filix a auzit acestea [și] i-a amânat pe ei, [căci] cunoștea cu de-amănuntul cele despre cale [ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ περὶ τῆς ὁδοῦ]³¹³, [și] a zis: „Când comandantul Lisias [Λυσίας] are să se coboare, voi hotărî cele despre voi”.

23. Și a poruncit centurionului a fi păzit Pavlos și a avea odihnă și pe niciunul [dintre] ai lui a [nu-i] opri a-i sluji lui sau să se apropie lui [de el].

24. Iar după câteva zile a venit Filix, împreună cu Drusilla [Δρούσιλλα³¹⁴], femeia [sa], fiind iudeică, [și] a trimis după Pavlos și l-a ascultat pe el despre credința întru Hristos [καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως].

25. Și vorbind el despre dreptate și înfrânare și judecata ce va să fie, Filix a fost înfricoșat [și] a răspuns: „Pentru acum, mergi! Iar [când] am găsit [voi găsi] timp, te voi chema pe tine”.

26. Și în același timp nădăjduind că bani va fi dat [îi vor fi dați] lui de către Pavlos, pentru ca să-l elibereze pe el. Pentru care și mai adesea pe el chemându-l, îi grăia lui [ὠμίλει αὐτῷ]³¹⁵.

27. Dar [când] au fost împlinindu-se doi ani, Filix l-a primit urmaș pe Porchios Fistos [Πόρκιος Φῆστος³¹⁶]³¹⁷. Și voind să facă favoruri iudeilor [θέλων τε χάριτας καταθέσθαι τοῖς ἰουδαίοις], Filix l-a lăsat legat pe Pavlos³¹⁸.

³¹³ Pe cele despre creștini.

³¹⁴ Forma de N. În text e forma de D.

³¹⁵ Căci funcționarul corupt aștepta să primească mită.

³¹⁶ Formele de N. În text sunt formele de Ac. ale celor două nume.

³¹⁷ În latină: Porcius Festus, după cum și numele antecesorului său era Felix.

³¹⁸ L-a lăsat pe mai departe în închisoare.

Capitolul 25

1. Așadar, Fistos a pus piciorul [în] eparhie, [iar] după 3 zile s-a suit din Chesaria întru Ierosolima.

2. Și arhiereul și cei dintâi ai iudeilor i-au arătat lui împotriva lui Pavlos și îl rugau pe el,

3. cerând o favoare împotriva sa, pentru ca să fie trimis el întru Ierusalim, cursă făcând [ca] să-l ucidă pe el pe cale.

4. Așadar, Fistos a răspuns: „A fi păzit Pavlos în Chesaria, iar el însuși în grabă va ieși.

5. Așadar, cei tari în[tre] voi”, zice [el], „s-au coborât împreună [să se coboare împreună cu mine], [iar] dacă este ceva în omul acesta, să-l învinuiască pe el!”.

6. Și a petrecut în[tre] ei mai mult decât zece zile, a coborât întru Chesaria, [iar] în a doua zi a stat pe scaunul de judecată [și] a poruncit să fie adus Pavlos.

7. Și a venit el, au stat împrejur iudeii cei coborâți din Ierosolime, multe și grele plângeri aducând împotriva lui Pavlos, pe care nu puteau să le dovedească,

8. apărându-se el că „Nici la legea iudeilor, nici la templu, nici la Chesar [nu] am păcătuit [cu] ceva”.

9. Iar Fistos, voind iudeilor să le arate un favor, a fost răspunzându-i lui Pavlos [și] i-a zis: „Voiești întru Ierosolima a te sui [și] acolo pentru acestea a fi judecat de către mine?”.

10. Dar Pavlos a zis: „Sunt stat la scaunul de judecată al lui Chesar, unde eu trebuie a fi judecat. Iudeilor nicio nedreptate n-am făcut, precum mai bine știi și tu.

11. Căci dacă am făcut o nedreptate și ceva vrednic de moarte am făcut, nu mă feresc să mor. Dar dacă nimic [nu]

este [din cele] care aceștia mă învinuiesc pe mine, nimeni [nu] poate pe mine să mă dăruie lor. La Chesar apelez”.

12. Atunci Fistos a vorbit cu consiliul [său și] a răspuns: „La Chesar ai apelat? La Chesar vei merge!”.

13. Și au trecut câteva zile, [iar] împăratul Agrippas [Ἀγρίππας] și Vernichi au sosit întru Chesaria [și] s-au salutat cu Fistos.

14. Și cum multe zile petrecea acolo, Fistos i-a spus împăratului cele despre Pavlos, zicându-i: „Un oarecare bărbat este lăsat legat de către Filix,

15. despre care, [atunci când] am fost eu întru Ierosolima, mi-au arătat arhieriei și bătrânii iudeilor, cerând pedeapsă împotriva sa.

16. Către care am răspuns că nu este obiceiul [la] romei a dărui pe vreun om spre pieire [ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος ῥωμαίοις χαρίζεσθαι τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπόλειαν], înainte să-i aibă de față pe învinuitorii care îl învinuiesc [πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγοροὺς] și să primească prilej de apărare cu privire la învinuire [τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος].

17. Așadar, ei au venit împreună aici, [iar eu] nicio amânare [ne]făcând, în a doua zi am șezut pe scaunul de judecată [și] am poruncit să fie adus bărbatul.

18. Pentru care au fost stând învinuitorii, [dar] nicio vină [nu] aduceau [din cele] care presupuneam eu,

19. ci aveau împotriva lui anumite întrebări despre frica de dumnezeirea lor [ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτόν] și despre un anume Iisus mort [καὶ περὶ τινος Ἰησοῦ τεθνηκότος], [despre] Care Pavlos zicea a trăi [Ὅν ἔφασκεν ὁ Παῦλος ζῆν].

20. Dar eu, fiind nesigur despre cercetarea aceasta, ziceam, dacă voiește a merge întru Ierusalim și acolo a fi judecat pentru acestea.

21. Dar Pavlos a apelat să fie păzit el spre hotărârea cea a Augustului³¹⁹ [Τοῦ δὲ Παύλου ἐπικαλεσαμένου τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ Σεβαστοῦ διάγνωσιν], [de aceea] am poruncit a fi păzit el, până ce are să fie trimis el către Chesar”.

22. Și Agrippas zicea către Fistos: „Voiam și eu să îl aud pe om”. Iar el îi zice: „Mâine îl vei auzi pe el!”.

23. Așadar, [în] a doua zi, a venit Agrippas și Vernichi cu mult alai și au intrat întru auditoriu, fiind împreună cu [ei] și comandantii și bărbații cei importanți ai cetății, și a poruncit Fistos [și] a fost adus Pavlos.

24. Și Fistos zice: „Împărate Agrippa [Ἀγρίππα βασιλεῦ] și bărbaților toți, cei care sunteți prezenți împreună cu noi, priviți-l pe acesta, despre care toată mulțimea iudeilor mi s-a rugat mie, și în Ierosolime și aici, strigând [că] nu mai trebuie el a trăi [ἐπιβοῶντες μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι]!

25. Dar eu am înțeles [că] nimic vrednic de moarte el nu [a fost] să facă, iar [pentru că] și el însuși a apelat la Augustus, am hotărât a-l trimite pe el³²⁰.

26. Despre care nu am ceva sigur [ἀσφαλές τι] să-i scriu domnului. Pentru aceasta l-am adus pe el înaintea voastră și mai ales înaintea ta, împărate Agrippa, pentru ca, [din] cercetarea care a fost făcută [care are să se facă], să am ce să scriu.

27. Căci fără temei mi se pare mie, trimițându-l legat, să nu însemnez și învinuirile împotriva sa”.

³¹⁹ A Împăratului roman.

³²⁰ La Roma, la Împărat, ca să îl judece pe el.

Capitolul 26

1. Iar Agrippas zicea către Pavlos: „Ți se permite ție a zice despre tine!”. Atunci Pavlos a întins mâna [și] se apăra:

2. „Despre toate de care sunt învinuit de către iudei, împărate Agrippa, mă consider pe mine fericit, voind a răspunde înaintea ta astăzi,

3. fiind tu, mai ales, un cunoscător al tuturor obiceiurilor și al întrebărilor celor ale iudeilor. Pentru aceea, rogu-te, cu răbdare să mă asculți pe mine!

4. Așadar, viețuirea mea cea din tinerețe, cea dintru început, care a fost în neamul meu, în Ierosolime, au cunoscut-o toți iudeii,

5. cunoscându-mă pe mine mai înainte, dacă or să voiască a o mărturisi, că am trăit [ca] fariseos în cel mai riguros eres al religiei noastre [κατὰ τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρησκείας].

6. Iar acum în[tru] nădejdea făgăduinței [ἐπ’ ἐλπίδι ἐπαγγελίας] cea către părinți, care a fost făcută de către Dumnezeu, am stat fiind judecat,

7. la care cele 12 seminții ale noastre, cu stăruință noaptea și ziua slujind [ἐν ἐκτενείᾳ νύκτα καὶ ἡμέραν λατρεῦον], nădăjduiesc să ajungă. Despre care nădejde sunt învinuit, împărate Agrippa, de către iudei.

8. Ce necredincios este judecat lângă voi [Τί ἄπιστον κρίνεται παρ’ ὑμῖν], dacă Dumnezeu îi învie pe cei morți [εἰ ὁ Θεὸς νεκροὺς ἐγείρει]?

9. Așadar, eu am socotit în mine însumi [ca] împotriva numelui lui Iisus Nazoreosul [πρὸς τὸ ὄνομα Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου] a trebui [trebuie] să fac multe [din] cele împotriva.

10. Care am și făcut în Ierosolime, și pe mulți [dintre] Sfinți eu i-am închis [în] temnițe, [cu] puterea pe care am luat-o de la arhierei, și [când] ei erau condamnați la moarte, pietricica de vot am aruncat-o împotriva [κατήνεγκα ψῆφον][lor]³²¹.

11. Și, adesea, prin toate sinagogile pedepsindu-i pe ei, îi sileam a blasfemia [ἠνάγκαζον βλασφημεῖν]. Și mult înfuriindu-mă împotriva lor, îi prigoneam până și întru cetățile cele din afară³²².

12. Întru care și mergând spre Damascos [Δαμασκός³²³], cu putere și însărcinare de la arhierei,

13. [la] miezul zilei, am văzut pe cale [κατὰ τὴν ὁδὸν εἶδον], împărate, din cer [οὐρανόθεν], mai mult [decât] strălucirea soarelui [ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα τοῦ ἡλίου], lumină strălucind împrejurul meu și a celor mergând împreună cu mine [περιλάμπσαν με φῶς καὶ τοὺς σὺν ἐμοὶ πορευομένους].

14. Și noi toți am căzut la pământ [și] am auzit glas grăind către mine și zicându-mi [în] limba evreiască: «Saul [Σαούλ], Saul [Σαούλ], de ce Mă prigonești [τί Με διώκεις]? Greu îți [este] ție a lovi cu piciorul în țepușe [Σκληρόν σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν]».

15. Iar eu am zis: «Cine ești, Doamne?». Iar El a zis: «Eu sunt Iisus [Ἐγὼ εἰμι Ἰησοῦς], pe Care tu Îl prigonești [Ὅν σὺ διώκεις]!

16. Ci ridică-te și stai pe picioarele tale³²⁴! Căci spre aceasta am fost arătându-Mă ție: să te rânduiesc pe tine slujitor și martor [προχειρίσασθαί σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα] și ale celor [pe care] le-ai văzut, [dar] și ale celor [întru care] Eu voi fi arătându-Mă ție,

³²¹ Votam împotriva lor, încuviințând moartea lor.

³²² Din afara pământului lui Israil.

³²³ Forma de N. În text e forma de Ac.

³²⁴ Ridică-te din păcatele tale și stai pe propriile tale picioare! Stai pe picioarele vieții tale celei sfinte!

17. alegându-te din popor și [dintre] neamuri, spre care Eu pe tine te trimit,

18. să le deschizi ochii lor, [ca] să se întoarcă de la întuneric la lumină și [de la] stăpânirea lui Satanas către Dumnezeu, [ca] să ia iertarea păcatelor lor și parte în[tre] cei sfințiți [întru] credința cea întru Mine».

19. Pentru aceea, împărate Agrippa, nu am fost neascultător vedeniei celei cerești,

20. ci mai întâi celor din Damascos și [celor din] Ierosolime și întru toată țara iudeilor și neamurilor, vestindu-le a se pocăi și a se întoarce la Dumnezeu, lucruri vrednice de pocăință făcând [ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσσοντας].

21. Pentru acestea, iudeii m-au prins pe mine în templu [și] încercau să mă omoare.

22. Așadar, ajutor am dobândit de la Dumnezeu [și] până în ziua aceasta am stat, mărturisind și [la] mic și [la] mare, [ne]zicând nimic afară [de cele] pe care și Profeții le-au grăit, voind a se face, [cât] și Moisis [Μωϋσῆς]:

23. că Hristos [este] pătimitor [παθητὸς], că [este] Cel dintâi înviat din morți [πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν] [și] lumină va vesti poporului și neamurilor”.

24. Și [cu] acestea el apărându-se, Fistos îi zicea [cu] glas mare: „[Ești] nebun [Μαίνῃ], Pavle [Παῦλε]! Scrierile tale cele multe te întorc spre nebunie [τὰ πολλά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει]”.

25. Iar el îi zice: „Nu sunt nebun, preaputernice Fiste [Φῆστε³²⁵], ci rostind cuvintele adevărului și ale înțelepciunii [ἀλλὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀποφθέγγομαι]!

26. Căci știind despre acestea împăratul, către care și îndrăznind grăiesc; căci, ceva [din] acestea, sunt încredințat

³²⁵ Forma de vocativ a lui Φῆστος.

[că] lui nimic nu i-a rămas ascuns, căci nu s-a făcut aceasta în[tr-un] ungher.

27. Crezi, împărate Agrippa, [în] Profeti? Știi că crezi”.

28. Iar Agrippas către Pavlos zicea: „Cu puțin [mai e să] mă convingi pe mine să fiu creștin [Ἐν ὀλίγῳ με πείθεις χριστιανὸν γενέσθαι]”.

29. Iar Pavlos i-a zis: „[Voiesc] să mă rog lui Dumnezeu, și în[tru] puțin și în[tru] mult, [ca] nu numai pe tine, ci și pe cei care mă aud pe mine astăzi, să îi facă astfel precum și eu sunt³²⁶, afară de legăturile acestea³²⁷”.

30. Și acestea a zis el și s-a ridicat împăratul, [cât] și ighemonul, [cât] și Vernichi, [dar] și cei care șed [ședeau] împreună cu ei;

31. și s-au îndepărtat [și] grăiau unii către alții, zicându-și că: „Nimic vrednic de moarte sau de legături [nu] a făcut omul acesta!”.

32. Iar Agrippas îi zicea lui Fistos: „Putea să fie eliberat omul acesta, dacă nu apelase [nu ar fi apelat la] Chesar”.

³²⁶ Să îi facă și pe ei creștini.

³²⁷ De legăturile cu care era legat în închisoare.

Capitolul 27

1. Iar când s-a hotărât a naviga noi spre Italia, l-au dat pe Pavlos și pe alți câțiva legați centurionului [cu] numele Iulios [Ἰούλιος³²⁸], al cohorței Sevasti [Σεβαστή]³²⁹.

2. Și ne-am imbarcat [pe] corabie [în] Adramittinos [Ἀδραμυττηνός³³⁰], voind a naviga spre locurile Asiei, [și] am fost pornind, fiind împreună cu noi Aristarhos [Ἀρίσταρχος³³¹], machedon din Tessalonichefs [Θεσσαλονικεύς]³³².

3. Și [în] a doua zi am fost coborâți la Sidon [Σιδών³³³]. Și Iulios cu iubire de oameni [φιλανθρώπως] l-a tratat pe Pavlos [și] i-a îngăduit către prieteni a fost mergând [să meargă și] să dobândească purtarea lor de grijă [ἐπιμελείας τυχεῖν].

4. Și de acolo am pornit pe sub partea adăpostită a Chiproslui³³⁴ [Κάκεϊθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον], pentru că vânturile a fi [erau] potrivnice.

5. Și marea cea dinspre Chilichia [Κιλικία³³⁵] și Pamfilia [Παμφυλία³³⁶] am trecut-o [și] am coborât la Mirele Lichiei [Μύρα τῆς Λυκίας].

6. Și centurionul a aflat acolo o corabie alexandrină³³⁷ navigând spre Italia [și] ne-a imbarcat pe noi întru ea.

³²⁸ Forma de N. În text e forma de D.

³²⁹ Forma de N. În text e forma de G. În latină: Augusta.

³³⁰ Forma de N masculin. În text e forma de D. neutru.

³³¹ Forma de N. În text e forma de G.

³³² Care era macedonean din Tesalonic.

³³³ Forma de N. În text e forma de Ac.

³³⁴ Ciprului.

³³⁵ Forma de N. În text e forma de Ac.

³³⁶ Forma de N. În text e forma de Ac.

³³⁷ Din Alexandria Egiptului.

7. Și în destule zile plutind cu încetineală, și cu greutate am ajuns spre Cnidos [Κνίδος]³³⁸, nelăsându-ne pe noi vântul, am pornit pe sub partea adăpostită a Critisului³³⁹ spre Salmoni [Σαλμώνη³⁴⁰].

8. Și cu greutate trecând de ea, am mers spre un loc anume numit Limanuri Bune [Καλούς Λιμένας], care era aproape de cetatea Lasea [Λασαία]³⁴¹.

9. Și destulă vreme a mers și fiind acum nesigură călătoria, pentru că și postul deja să treacă [trecuse], îi îndemna Pavlos,

10. zicându-le lor: „Bărbaților, văd că, cu greutate și [cu] multă pagubă, nu numai a poverii și a corabiei, ci și a sufletelor noastre, va fi călătoria”.

11. Dar centurionul se încredea [în] cârmaci și [în] stăpânul corabiei [mai mult] decât [în] cele zise de către Pavlos.

12. Iar limanul fiind nepotrivit pentru iernat [Ἄνευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς παραχειμασίαν], cei mai mulți au dat sfatul să plecăm de acolo, dacă [și], cum se poate, am ajuns [să ajungem] la Finix [Φοῖνιξ³⁴²] să iernăm, [la] limanul Critisului cel cu fața spre miazăzi-apus și spre miazănoapte-apus.

³³⁸ Forma de N. În text e forma de Ac.

A se vedea: <https://en.wikipedia.org/wiki/Knidos>.

³³⁹ De la forma de N. Κρήτη. În text e forma de Ac. Insula Creta.

³⁴⁰ Forma de N. În text e forma de Ac. E vorba de un promontoriu în partea de nord-est a Cretei, cf. Gingrich Greek Lexicon 5696, apud BW 10.

³⁴¹ Un oraș de pe coasta de sud a insulei Creta, cf. Friberg Greek Lexicon 17064, apud BW 10.

³⁴² Forma de N. În text e forma de Ac. E vorba despre un oraș portuar de pe coasta de sud-vest a insulei Creta, cf. Friberg Greek Lexicon 28190, apud BW 10.

13. Și a suflat blând vântul de miazăzi [și] au socotit să-și atingă scopul [și] au plecat [și] pluteau cel mai aproape de Cri-ti [Κρήτη³⁴³].

14. Dar nu după multă [vreme] s-a aruncat asupra ei vântul furtunos [Μετ' οὐ πολὺ δὲ ἔβαλεν κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφωνικός], cel numit Evroclidon [Εὐροκλύδων]³⁴⁴.

15. Și a fost prinsă corabia și neputând privi la fața vântului, ne-am lăsat duși [de el].

16. Și am pornit pe sub partea adăpostită a unei anume mici insule, numită Clavdi [Κλαύδη³⁴⁵], [și] cu greutate am putut să fim stăpâni pe o barcă [μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης];

17. pe care au ridicat-o, [și de] ajutoare se foloseau, încingând corabia pe dedesubt. Și temându-se să nu cadă întru Sirtis [Σύρτις³⁴⁶], au coborât ancora [și] astfel erau purtați.

18. Și foarte azvârliți fiind noi, [în] ziua următoare făceau aruncarea în mare [ἐκβολὴν]³⁴⁷;

19. iar, în a treia [zi], cu mâinile lor au aruncat uneltele corabiei.

20. Și nici soarele, nici stelele apărând pentru multe zile, și furtună nu puțina întinzându-se deasupra [noastră], ni se luase toată nădejdea rămasă [de] a fi noi mântuiți [λοιπὸν περιηρεῖτο πᾶσα ἐλπίς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς].

21. Și fiind multă lipsă de poftă de mâncare [Πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης], atunci Pavlos a fost stând în mijlocul lor [și] le-a zis: „Trebuia, o, bărbaților, mi-ați ascultat mie [a mă

³⁴³ Forma de N. În text e forma de Ac. E vorba despre Creta.

³⁴⁴ A se vedea: <https://en.wikipedia.org/wiki/Euroclydon>.

³⁴⁵ Forma de N. În text e forma de Ac. A se vedea: <https://en.wikipedia.org/wiki/Gavdos>.

³⁴⁶ Forma de N. În text e forma de Ac. A se vedea: https://en.wikipedia.org/wiki/Gulf_of_Sidra.

³⁴⁷ Au aruncat peste bord încercătura corabiei.

asculta pe mine și] a nu porni din Criti și să câștigăm greutatea aceasta și pierderea!

22. Și [în] cele de acum vă sfătuiesc pe voi a vă păstra curajul, căci [nu] va fi pierderea sufletului niciunuia dintre voi, [ci] numai a corabiei.

23. Căci mi s-a apropiat mie [în] noaptea aceasta Îngerul lui Dumnezeu [Παρέστη γάρ μοι ταύτη τῆ νυκτὶ Ἄγγελος τοῦ Θεοῦ], al Căruia sunt [Οὗ εἰμι], Căruia și-I slujesc [Ἰὼ καὶ λατρεύω],

24. zicându-mi: «Nu te teme, Pavle! [La] Chesar trebuie tu să-i stai înaintea! Și, iată, ți i-a dăruit ție Dumnezeu pe toți cei care pornesc [au pornit] împreună cu tine!».

25. Pentru aceea, păstrați-vă curajul, bărbaților! Căci cred [în] Dumnezeu că așa va fi, în ce fel a fost grăindu-mi mie.

26. Și spre o anume insulă trebuie noi să eșuăm”.

27. Și când a fost a 14-a noapte, fiind în derivă noi în Adrias [Ἀδρία³⁴⁸], marinarii socoteau la miezul nopții a se apropia ei de o anume țară;

28. Și au ridicat plumbul [și] au aflat 20 de măsur³⁴⁹ [καὶ βολίσαντες εὔρον ὀργυιάς εἴκοσι]³⁵⁰; și s-au depărtat puțin și iarăși au ridicat plumbul [și] au aflat 15 măsur³⁵¹.

29. Și temându-se ca nu cumva spre locuri stâncoase să cădem, de la pupă³⁵¹ au aruncat 4 ancore [și] se rugau să se facă ziuă.

³⁴⁸ Forma de N. În text e forma de D. E vorba de Marea Adriatică.

³⁴⁹ Au aruncat plumbul în apă, legat de firul lui, care era unealta de măsurare a apei, l-au tras afară și au constatat că apa are 20 de măsur³⁵⁰.

³⁵⁰ Însă, o ὀργυιά [orghia] avea 1, 85 metri, cf. Friberg Greek Lexicon, 19864 sau 1, 83 metri, cf. Gingrich Greek Lexicon, 4640. De unde rezultă că adâncimea apei era de 37 sau de 36, 6 metri.

³⁵¹ Partea din spate a corabiei.

30. Dar marinarii căutau să fugă din corabie, și au coborât barca întru mare, [cu] pretenția ca și de la proră³⁵² a lăsa jos ancorele.

31. Dar Pavlos a zis centurionului și soldaților: „Dacă aceștia nu or să rămână în corabie, voi nu puteți să vă mântuiți”.

32. Atunci soldații au tăiat funiile bărcii și au lăsat-o pe ea să cadă.

33. Iar până ce era să se facă ziuă, Pavlos îi ruga pe toți să se împărtășească de mâncare, zicându-le: „A paisprezecea zi [este] astăzi, [tot] așteptând, [și] rămâneți nemâncați, [căci] nimic n-ați primit³⁵³.”

34. Pentru aceea vă rog pe voi să primiți de mâncare! Căci aceasta spre mântuirea voastră este [τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει]. Căci păr din cap niciunuia [dintre] voi [nu-i] va cădea [οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θριξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται]”.

35. Și a zis acestea și a luat pâine, i-a mulțumit lui Dumnezeu înaintea tuturor [εὐχαρίστησεν τῷ Θεῷ ἐνώπιον πάντων] și a frânt [și] a început a mânca.

36. Și toți au fost încurajați și aceștia au primit de mâncare.

37. Și erau în corabie toate sufletele 276 [διακόσιαι ἑβδομήκοντα ἕξ].

38. Și au fost săturându-se de mâncare [și] ușurau corabia, aruncând grâul întru mare.

39. Iar când s-a făcut ziuă, pământul nu îl cunoșteau, dar vedeau un anume sân de mare [κόλπον]³⁵⁴, având țarm

³⁵² Partea din față a corabiei.

³⁵³ N-ați vrut să mâncați nimic.

³⁵⁴ Un mic golf.

[ἔχοντα αἰγιαλόν], spre care s-au sfătuit, dacă pot, să eşueze corabia.

40. Şi au aruncat ancorele [şi] le lăsau întru mare, totodată au desfăcut frânghiile cârmelor; şi au ridicat vetrela³⁵⁵ [în] suflarea vântului [şi] se îndreptau spre ţarm.

41. Şi căzând într-un loc [cu] un dâmb de nisip, corabia a eşuat; şi prora s-a înţepenit [şi] a rămas de neclintit, iar pupa se rupea de tăria valurilor [ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων].

42. Iar soldaţii au făcut sfat ca să-i omoare pe cei legaţi, [ca] să nu scape vreunul care a înotat [înotând].

43. Dar centurionul, voind să-l mântuie pe Pavlos, a oprit voinţa lor şi a poruncit [ca] cei care pot a înota, au fost aruncaţi [să fie] aruncaţi cei dintâi [şi astfel] a ajunge la uscat;

44. iar cei rămaşi, care pe scânduri şi care pe vreunele [din] cele de la corabie. Şi așa au ajuns toţi să fie aduşi în siguranţă la uscat.

³⁵⁵ Pânza corabiei.

Capitolul 28

1. Și [după ce] au fost salvați, atunci au cunoscut că insula este chemată Meliti [Μελίτη]³⁵⁶.

2. Iar barbarii ne arătau nouă neașteptată iubire de oameni [Οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖχον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν]; căci au aprins focul [și] ne-au primit pe noi toți, pentru ploaia care a început și pentru frig.

3. Și Pavlos a adunat mulțime de vreascuri [φρυγάνων πλῆθος] și le-a pus pe foc, [iar] o viperă [ἔχιδνα] a ieșit de căldură [și] s-a apucat de mâna lui.

4. Și când barbarii au văzut jivina atârând de mâna sa, ziceau unii către alții: „Fără îndoială ucigaș este omul acesta, care a fost mântuit din mare” sau „Dreptatea nu i-a îngăduit a trăi”.

5. Atunci el a scuturat jivina într-un foc [și] nimic rău [nu] a suferit.

6. Dar ei așteptau [de la] el a se umfla sau a cădea deodată mort; iar în[tru] mult ei așteptând și văzând [că] nimic rău [nu] s-a făcut întru el, schimbându-și mintea [μεταβαλλόμενοι], [aceștia] ziceau: „Dumnezeu a fi el [Θεὸν αὐτὸν εἶναι]”.

7. Iar în cele dimprejurul locului aceuia era[u] câmpurile celui dintâi al insulei, [cu] numele Poplios [Πόπλιος³⁵⁷], care ne-a primit pe noi 3 zile [și] cu minte iubitoare ne-a găzduit [φιλοφρόνως ἐξένισεν].

8. Iar tatăl lui Poplios [cu] friguri [πυρετοῖς] și dizenterie [δυσεντερία] fiind cuprins, zăcea; către care a intrat Pavlos și

³⁵⁶ Se referă la insula Malta.

³⁵⁷ Forma de N. În text e forma de D. În latină: Publius, cf. Gingrich Greek Lexicon, 5271, apud BW 10.

s-a rugat, și-a pus mâinile asupra lui [ἐπιθείς τὰς χεῖρας αὐτῷ][și] l-a vindecat pe el [ιάσατο αὐτόν].

9. Așadar, aceasta s-a făcut, iar ceilalți, cei având boli din insulă, veneau și erau vindecați³⁵⁸.

10. Care și [cu] multe cinstiri ne-au cinstit pe noi, iar [când] am plecat, ne-au dat cele de nevoie [ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρείαν].

11. Iar după 3 luni am fost duși cu corabia iernată în insulă, [care era] alexandrină³⁵⁹, însemnată [a fi a] a Dioscurilor³⁶⁰.

12. Și au fost coborând întru Siracuse [Συράκουσαι³⁶¹][și] am rămas [acolo] trei zile.

13. De unde au înconjurat [și] am ajuns întru Righion [Ῥήγιον]³⁶², iar, după o zi, s-a ridicat vântul de miazăzi, [și] a doua zi am ajuns întru Potioli [Ποτίολοι³⁶³];

14. unde au aflat frații [și] am fost mângâiați să rămânem la ei 7 zile; și așa am venit întru Romi³⁶⁴.

15. Și frații de acolo au auzit cele despre noi [și] au ieșit întru întâmpinarea noastră până la Forumul lui Appios³⁶⁵ [Ἀππίου Φόρου] și Cele Trei Taverne [Τριῶν Ταβερῶν]; pe

³⁵⁸ Erau vindecați de către Sfântul Pavlos, Părintele nostru.

³⁵⁹ Din Alexandria Egiptului.

³⁶⁰ De la forma de N. pl. Διόσκουροι. Iar dioscirii însemnând „gemenii cerești, numele zeilor greci Castor și Pollux, fiii gemeni ai lui Zeus și Leda, considerați patroni ai marinarilor”, cf. Friberg Greek Lexicon, 6925, apud BW 10.

³⁶¹ Forma de N. pl. În text e forma de Ac. pl. E vorba de Siracuza, în Sicilia: https://ro.wikipedia.org/wiki/Siracuza,_Sicilia.

³⁶² Se referă la orașul Reggio din Calabria:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Reggio_Calabria.

³⁶³ Forma de N. pl. În text e forma de Ac. pl. E vorba de orașul italian Pozzuoli: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Pozzuoli>.

³⁶⁴ Roma, capitala Imperiului.

³⁶⁵ Forma de N: Ἀππίος. În text e forma de G.

care Pavlos i-a văzut, I-a mulțumit lui Dumnezeu [εὐχαριστήσας τῷ Θεῷ][și] a luat curaj [ἔλαβεν θάρσος].

16. Iar când am ajuns la Romi, centurionul i-a dat pe cei legați comandantului taberei [τῷ στρατοπεδάρχη]³⁶⁶; iar lui Pavlos i-a fost îngăduit a rămâne aparte, împreună cu soldatul care îl păzește [πάζεα] pe el.

17. Și, după trei zile, a fost să-i cheme împreună Pavel pe cei fiind cei dintâi [dintre] iudei; și au venit ei împreună [și] zicea către ei: „Bărbați frați, eu nimic [nu] am făcut împotriva poporului sau a obiceiurilor de la părinți, [dar] legat din Ierusalime am fost dat întru mâinile romeilor;

18. care m-au cercetat pe mine³⁶⁷ [și] voiau să mă elibereze, pentru că nicio vină de moarte a fi [nu este] în[tru] mine.

19. Dar vorbind împotriva iudeii, am fost obligat³⁶⁸ să apelez la Chesar, [însă] nu ca și [când] având [aș avea] să-mi învinuiesc [cu] ceva neamul meu.

20. Așadar, pentru această pricină v-am chemat pe voi să vă văd și să vă vorbesc; căci pentru nădejdea lui Israil lanțul acesta este împrejurul meu [ἔνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ Ἰσραὴλ τὴν ἄλυσιν ταύτην περικείμεαι].”

21. Iar ei au zis către el: „Noi nici scrisori despre tine [n-] am primit din Iudea, nici [nu] a venit cineva [dintre] frați să vestească sau să grăiască ceva rău despre tine.

22. Ci ne învrednicim de la tine să auzim pe care le gândești; căci despre eresul acesta cunoscut ne este nouă că pretutindeni i se stă împotriva”.

³⁶⁶ Cf. Friberg Greek Lexicon 25061, apud BW 10, un στρατοπεδάρχης era „comandantul gărzilor pretoriene de la Roma, trupe atașate unui împărat sau magistrat de rang înalt”.

³⁶⁷ Cu sensul că a fost interogat.

³⁶⁸ M-am simțit obligat sufletește.

23. Și i-au rânduie lui o zi [și] veneau către el, la camera de oaspeți [εις τὴν ξενίαν], mai mulți; căroră le explica, mărturisindu-le Împărăția lui Dumnezeu [διαμαρτυρούμενος τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ] și convingându-i pe ei de cele despre Iisus [πείθων τε αὐτοὺς τὰ περὶ τοῦ Ἰησοῦ], și din legea lui Moisés [Μωσεῦς³⁶⁹], [dar] și [din] ale Profetilor, de dimineață până seara.

24. Și unii erau crezând celor fiind zise, iar alții nu credeau.

25. Și plecau, neînțeleși fiind unii cu alții, [fapt pentru care] a zis Pavlos un cuvânt, că: „Bine a grăit Duhul Sfânt prin Isaias Profetul către părinții noștri,

26. zicând: «Mergi către poporul acesta și zi: <[Cu] auzul veți auzi și nu aveți să înțelegeți; și, văzând, veți vedea, și nu aveți să vedeți;

27. căci a fost îngrășată inima poporului acestuia și [cu] urechile cu greutate au auzit și ochii lor i-au închis; ca nu cumva să vadă [cu] ochii și [cu] urechile să audă și [cu] inima să înțeleagă și [astfel] să se întoarcă și îi voi vindeca [să-i vindec] pe ei>!»³⁷⁰.

28. Așadar, cunoscut să vă fie vouă, că neamurilor le-a fost trimisă mântuirea lui Dumnezeu [τοῖς ἔθνεσιν ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ], și ei vor asculta!”.

29. Și acestea a zis el [și] au plecat iudeii, multă ceartă având în[tre] ei.

30. Și Pavlos a rămas doi ani întregi în casa sa închiriată [ἐν ἰδίῳ μισθώματι] și îi primea pe toți cei care intră [intrau] către el,

31. propovăduind Împărăția lui Dumnezeu și învățând cele despre Domnul Iisus Hristos [κηρύσσων τὴν Βασιλείαν

³⁶⁹ Forma de N. În text e forma de G. Μωϋσέως.

³⁷⁰ Isaias 6, 9-10, LXX.

τοῦ Θεοῦ καὶ διδάσκων τὰ περὶ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ], cu
toată îndrăzneala [μετὰ πάσης παρρησίας], fără să fie oprit³⁷¹.

³⁷¹ Terminată la 11. 12, în zi de miercuri, pe 5 martie 2025. Soare,
11 grade, vânt de 6 km/ h.

BIBLIOTECA

Teologie pentru azi

1. *Acatistul Nunții* (35 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/01/acatistul-nuntii/>
2. *Troparul, Condacul și Acatistul Fericitului Serafim Rose al Platinei* (20 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/01/troparul-condacul-si-acatistul-fericitului-serafim-rose-al-platinei/>
3. *Lumea postmodernă și depersonalizarea omului* (335 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/01/lumea-postmoderna-si-depersonalizarea-omului/>
4. *Viața lui Adam și a Evei* (27 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/03/viata-lui-adam-si-a-evei/>
5. *Teologia îndumnezeirii* (202 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/03/teologia-indumnezeirii/>
6. *Twitter pentru azi (vol. 1)* (32 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/04/twitter-pentru-azi-vol-1-2009/>
7. *Bucuria comuniunii (vol. 1)* (280 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/06/bucuria-comuniunii-vol-1/>

8. *Pelerina Egeria și Cultul ortodox* (60 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/07/pelerina-egeria-si-cultul-ortodox/>

9. *Biblia Satanică* (157 pagini), ca text auxiliar al cărții: *Lumea postmodernă și depersonalizarea omului.*

<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/12/biblia-satanica-editie-exclusiv-online-ro/>

10. *Traduceri patristice (vol. 1)* (73 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/19/traduceri-patristice-vol-1-2009/>

11. *Bucuria comuniunii (vol. 2)* (309 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/26/bucuria-comuniunii-vol-2/>

12. *Fragmentarium (vol. 1)* (126 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/26/fragmentarium-vol-1/>

13. *Nichita Stănescu. Fenomenul limbii poezesti* (disertație de master) (155 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/26/nichita-stanescu-fenomenul-limbii-poezesti/>

14. *Sfântul Sfințit Mucenic Irineu al Lyonului, Contra ereziilor (vol. 1)* (341 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/03/sfantul-sfintit-mucenic-irineu-al-lyonului-contra-ereziilor-vol-1/>

15. *Bucuria comuniunii (vol. 3)* (248 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/07/bucuria-comuniunii-vol-3/>
16. *Teologia vederii lui Dumnezeu* (252 pagini): introducere la teza doctorală:
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/18/teologia-vederii-lui-dumnezeu/>
17. *Vederea lui Dumnezeu în teologia Sfântului Simeon Noul Teolog* (teză doctorală) (287 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/18/vederea-lui-dumnezeu-in-teologia-sfantului-simeon-noul-teolog/>
18. Sfântul Sfințit Mucenic Irineu al Lyonului, *Contra ereziilor (vol. 2)* (457 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/23/sfantul-sfintit-mucenic-irineu-al-lyonului-contra-ereziilor-vol-2/>
19. *Bucuria comuniunii (vol. 4)* (449 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2009/12/12/bucuria-comuniunii-vol-4/>
20. *Bucuria comuniunii (vol. 5)* (366 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/01/02/bucuria-comuniunii-vol-5/>
21. *Fragmentarium (vol. 2)* (270 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/01/13/fragmentarium-vol-2/>
22. *Cuvinte cu amândouă mâinile* (82 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/01/21/cuvinte-cu-amandoua-mainile-2010/>

23. *Bucuria comuniunii (vol. 6) (144 pagini)*

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/02/11/bucuria-comuniunii-vol-6/>

24. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 1) (377 pagini)*

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/03/03/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-1/>

25. *Antim Ivireanul: avangarda literară a Paradisului. Viața și Opera (teză doctorală) (561 pagini)*

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/03/10/antim-ivireanul-avangarda-literara-a-paradisului-viata-si-opera-2010/>

26. *Aspecte dogmatice ale imnologiei ortodoxe. Săptămâna Patimilor și Săptămâna Luminată (teză de licență) (212 pagini)*

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/03/23/saptamana-a-patimilor-si-saptamana-luminata-teza-de-licenta-2010/>

27. *Bucuria comuniunii (vol. 7) (315 pagini)*

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/04/01/bucuria-comuniunii-vol-7/>

28. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 2) (128 pagini)*

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/04/12/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-2/>

29. *Bucuria comuniunii (vol. 8) (382 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/04/29/bucuria-comuniunii-vol-8/>
30. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 3) (191 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/05/06/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-3/>
31. *Epilog la lumea veche (I. 1) (506 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/05/14/epilog-la-lumea-veche-i-1/>
32. *Twitter pentru azi (vol. 2) (35 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/05/25/twitter-pentru-azi-vol-2-2010/>
33. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 4) (388 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/05/30/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-4/>
34. *Epilog la lumea veche (I. 2) (378 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/04/epilog-la-lumea-veche-i-2/>
35. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 5) (175 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/06/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-5/>
36. *Teologia mântuirii la Sfântul Marcu Ascetul (disertație de master) (154 pagini)*

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/09/teologia-mantuirii-la-sfantul-marcu-ascetul-2010/>

37. *Bucuria comuniunii (vol. 9) (188 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/20/bucuria-comuniunii-vol-9/>

38. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 6) (130 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/27/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-6/>

39. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 7) (76 pagini)*
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/06/30/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-7/>

40. Sfântul Epifanie al Salaminei, *Despre măsuri și greutăți și numere și alte lucruri care sunt în Dumnezeuieștile Scripturi* (100 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/07/16/sfantul-epifanie-al-salaminei-despre-masuri-si-greutati-2010/>

41. PS. Acad. Melchisedec Ștefănescu, *Viața și Scrierile lui Grigorie Țamblac* (adaptare a textului ed. din 1884) (138 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/08/21/ps-acad-melchisedec-stefanescu-viata-si-scrierile-lui-grigorie-tamblac-versiune-adaptata2010/>

42. Sfântul Sfințit Mucenic Antim Ivireanul, *Sfătuiri creștine-politice* (text adaptat) (33 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/08/29/sfantul-antim-ivireanul-sfatuiri-crestine-politice-2010/>

43. Sfântul Varlaam al Moldovei, *Răspunsul împotriva Catehismului calvin* (text adaptat) (52 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/09/22/sfantul-varlaam-al-moldovei-raspunsul-impotriva-catehismului-calvin-2010/>

44. *Traduceri patristice (vol. 2)* (347 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/10/06/traduceri-patristice-vol-2/>

45. PS Damaschin Dascalul, *Învățăături pentru șapte Taine* (text transliterat și adaptat) (27 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/10/26/ps-damaschin-dascalul-invataaturi-pentru-sapte-taine-2010/>

46. Dorin Streinu, *Opere alese, vol. I, Despre mine însumi (Jurnal de scriitor. Fragmente)* (526 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2010/12/12/dorin-streinu-opere-alese-vol-i-2010/>

47. *Traduceri patristice (vol. 3)* (288 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/01/02/traduceri-patristice-vol-3/>

48. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 2)* (160 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/01/07/dorin-streinu-opere-alese-vol-2/>

49. *Epilog la lumea veche (I. 3)* (256 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/01/08/epilog-la-lumea-veche-i-3/>

50. *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă (vol. 1)* (237 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/01/31/studii-de-teologie-dogmatica-ortodoxa-vol-1/>

51. *Cuvintele duhovnicești (vol. 1)* (390 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/02/12/cuvintele-duhovnicesti-vol-1/>

52. *Bucuria vine de departe* (carte dialogică cu Prof. Otilia Kloos) (55 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/03/21/bucuria-vine-de-departe-2011/>

53. *Cuvintele duhovnicești (vol. 2)* (558 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/03/26/cuvintele-duhovnicesti-vol-2/>

54. *A vedea și a fi văzut (vol. 1)* (460 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/04/16/a-vedea-si-a-fi-vazut-vol-1/>

55. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 8)* (549 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/06/06/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-8/>

56. *Praedicationes (vol. 1)* (199 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/06/20/praedicati-ones-vol-1/>

57. *Twitter pentru azi (vol. 3)* (26 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/07/31/twitter-pentru-azi-vol-3/>

58. *Evanghelia după Matei* (112 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/08/11/evanghelia-dupa-matei/>

59. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 3)* (214 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/10/30/dorin-streinu-opere-alese-vol-3/>

60. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 4)* (129 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/11/05/dorin-streinu-opere-alese-vol-4/>

61. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 5)* (283 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/11/21/dorin-streinu-opere-alese-vol-5/>

62. *Studii de poezie pașoptistă* (82 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/11/28/studii-de-poezie-pasoptista-2011/>

63. *Fericitul Ilie văzătorul de Dumnezeu, Opere complete (vol. 9)* (225 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2011/12/16/fericitul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-opere-complete-vol-9/>

64. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 6)* (209 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/01/14/dorin-streinu-opere-alese-vol-6/>

65. *Statistici. Concluzii. Sublinieri. Lucruri văzute de aproape* (121 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/02/18/statistici-concluzii-sublinieri-lucruri-vazute-de-aproape/>

66. *Predicile din Săptămâna Mare* (25 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/04/13/predicile-din-saptamana-mare/>

67. *Despre omul Împărăției* (190 pagini). Este al 10-lea volum și ultimul al *Operele complete* ale Fericitului Ilie văzătorul de Dumnezeu.

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/05/29/despre-omul-imparatiei/>

68. *Țiganiada: tradiție și inovație. Aventura scriiturii și canonul literar românesc* (111 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/07/19/tiganiada-traditie-si-inovatie/>

69. *Praedicationes (vol. 2)* (253 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/08/07/praedicat-ones-vol-2/>

70. *Twitter pentru azi (vol. 4)* (30 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/10/10/twitter-pentru-azi-vol-4/>

71. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 1)* (251 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/11/21/istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-1/>

72. *Praedicationes (vol. 3)* (337 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/12/10/praedicati-ones-vol-3/>

73. *Epilog la lumea veche (I. 4)* (247 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2012/12/22/epilog-la-lumea-veche-i-4/>

74. *Praedicationes (vol. 4)* (352 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2013/01/09/praedicati-ones-vol-4/>

75. *Praedicationes (vol. 5)* (366 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2013/01/27/praedicati-ones-vol-5/>

76. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 2)* (261 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2013/03/07/istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-2/>

77. *Praedicationes (vol. 6)* (308 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2013/03/29/praedicati-ones-vol-6/>

78. *Creatori de limbă și de viziune poetică în literatura română (vol. 1)* (228 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2013/06/15/creatori-de-limba-si-de-viziune-poetica-in-literatura-romana-vol-1/>

79. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 3)* (308 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2013/07/31/istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-3/>

80. *Bucuria comuniunii (vol. 10)* (356 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2013/09/21/bucuria-comuniunii-vol-10/>

81. Dorin Streinu, *Opere alese* (vol. 7) (241 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2013/09/23/dorin-streinu-opere-alese-vol-7/>

82. *Vorbiri de Facebook* (vol. 1) (508 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2013/10/20/vorbiri-de-facebook-vol-1/>

83. *Epilog la lumea veche I. 1* (ediția a doua) (862 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/01/11/epilog-la-lumea-veche-i-1-editia-a-doua/>

84. *Praedicationes* (vol. 7) (619 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/01/16/praedicat-ones-vol-7/>

85. *Bucuria comuniunii* (vol. 11) (361 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/01/31/bucuria-comuniunii-vol-11/>

86. *Atenție teologică* (216 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/03/04/atentie-teologica/>

87. *Interviuri de conștiință* [vol. 1] (367 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/04/21/interviuri-de-constiinta-vol-1/>

88. *Twitter pentru azi* (vol. 5) (59 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/05/21/twitter-pentru-azi-vol-5/>

89. *Vezi ceea ce ești (vol. 1)* (80 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/05/24/vezi- ceea-ce-esti-vol-1/>

90. *Fragmentarium (vol. 3)* (388 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/05/26/fragmentarium-vol-3/>

91. *Vezi ceea ce ești (vol. 2)* (94 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/02/vezi- ceea-ce-esti-vol-2/>

92. *Trei poeți și-un început de secol* (280 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/13/trei-poeti-si-un-inceput-de-secol/>

93. *Vezi ceea ce ești (vol. 3)* (99 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/20/vezi- ceea-ce-esti-vol-3/>

94. *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă (vol. 2)*

(305 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/25/studii-de-teologie-dogmatica-ortodoxa-vol-2/>

95. *Studii literare (vol. 1)* (447 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/06/29/studii-literare-vol-1/>

96. *Vezi ceea ce ești (vol. 4)* (101 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/07/05/vezi-ceea-ce-esti-vol-4/>

97. *Traduceri patristice (vol. 4)* (427 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/07/10/traduceri-patristice-vol-4/>

98. *Praedicationes (vol. 8)* (510 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/08/15/praedicationes-vol-8/>

99. *The Sight of God in the Theology of Saint Symeon the New Theologian* (first book in english; my doctoral thesis) (499 pages)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/09/15/the-sight-of-god-in-the-theology-of-saint-symeon-the-new-theologian/>

100. *Vorbiri de Facebook (vol. 2)* (393 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/07/vorbiri-de-facebook-vol-2/>

101. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 4)* (441 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/20/istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-4/>

102. *Mâncăruri românești cu gust* (27 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/27/mancaruri-romanesti-cu-gust/>

103. *Acatistul Sfinților pomeniți pe 31 octombrie* (27 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/29/acatistul-sfintilor-pomeniti-pe-31-octombrie/>

104. *Studiu despre Viața Sfântului Macarie Romanul* (68 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/10/31/studiu-despre-viata-sfantului-macarie-romanul/>

105. *Fragmentarium [vol. 4]* (502 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/11/29/fragmentarium-vol-4/>

106. *Luceafărul. Comentariu literar* (156 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/12/18/luceafarul-comentariu-literar/>

107. Dorin Streinu, *Opere alese (vol. 8)* (216 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2014/12/30/dorin-streinu-opere-alese-vol-8/>

108. *Creatori de limbă și de viziune poetică [vol. 2. 1]* (283 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/08/creatori-de-limba-si-de-viziune-poetica-vol-2-1/>

109. Pr. Prof. Acad. Dr. Dumitru Popescu, *Dumnezeu e viu și prezent în lume prin slava Sa* (132 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/15/dumnezeu-e-viu-si-prezent-in-lume-prin-slava-sa/>

110. Sfântul Apostol Pavel, *Epistola către Efeseni* (26 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/20/epistola-catre-efeseni/>

111. *Cartea Sfântului Profet Ionas* (13 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/21/cartea-sfantului-profet-ionas/>

112. *Cele 3 Epistole catolice ale Sfântului Apostol Ioannis* (25 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/23/cele-3-epistole-catolice-ale-sfantului-apostol-ioannis/>

113. *Epistola catolică a Sfântului Apostol Iacovos, fratele Domnului* (20 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/01/30/epistola-catolica-a-sfantului-apostol-iacovos-fratele-domnului/>

114. *Cartea Sfântului Profet Ioil* (17 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/02/04/cartea-sfantului-profet-ioil/>

115. *Cărțile Sfinților Profeti Avdiu și Angheos* (16 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/02/10/cartile-sfintilor-profeti-avdiu-si-angheos/>

116. *Epistola către Filippeni a Sfântului Apostol Pavlos* (19 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/02/13/epistola-catre-filippeni-a-sfantului-apostol-pavlos/>

117. *Cântarea Cântărilor* (40 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/02/18/cantarea-cantarilor/>

118. *Evanghelia după Marcos* (130 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/03/22/evanghelia-dupa-marcos/>
119. *Epilog la lumea veche I. 2 (ediția a doua)* (952 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/05/16/epilog-la-lumea-veche-i-2-editia-a-doua/>
120. *Teologia Dogmatică Ortodoxă (vol. 1)* (397 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/06/12/teologia-dogmatica-ortodoxa-vol-1/>
121. *Praedicationes (vol. 9)* (675 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/06/29/praedicationes-vol-9/>
122. *Creatori de limbă și de viziune poetică [vol. 2. 2]* (303 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/07/07/creatori-de-limba-si-de-viziune-poetica-vol-2-2/>
123. *Cartea Sfântului Profet Naum* (14 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/09/09/cartea-sfantului-profet-naum/>
124. *Epistola către Galatei* (25 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/10/10/epistola-catre-galatei/>
125. *Cartea Sfântului Profet Amvacum* (14 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/10/21/cartea-sfantului-profet-amvacum/>

126. *Epistola către Colossei* (20 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/11/08/epistola-catre-colossei/>

127. *Eminescu: între modernitate și tradiție. Importanța tradiției literare și spirituale românești pentru viziunea romantică eminesciană* (teză postdoctorală) (884 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/11/16/eminescu-intre-modernitate-si-traditie/>

128. *Traduceri patristice (vol. 5)* (455 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2015/12/06/traduceri-patristice-vol-5/>

129. *Istoria începe de oriunde o privești (vol. 5)* (289 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/01/12/istoria-incepe-de-oriunde-o-privesti-vol-5/>

130. *Praedicationes (vol. 10)* (627 de pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/01/23/praedicat-ones-vol-10/>

131. *Twitter pentru azi (vol. 6)* (100 de pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/03/22/twitter-pentru-azi-vol-6/>

132. *Vorbiri de Facebook (vol. 3)* (190 de pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/03/22/vorbiri-de-facebook-vol-3/>

133. *Evanghelia după Ioannis* (129 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/05/10/evangheli-a-dupa-ioannis/>

134. *Cartea Sfântului Profet Sofonias* (32 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/05/10/cartea-sfantului-profet-sofonias/>

135. *11 elegii (comentariu literar)* (157 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/06/15/11-elegii-comentariu-literar/>

136. *Epistola întâia către Timoteos* (41 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/06/15/epistola-intaia-catre-timoteos/>

137. *Epistola a doua către Timoteos* (37 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/06/15/epistola-a-doua-catre-timoteos/>

138. *Despre nimic* (conferință online) (54 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/07/27/despre-nimic-conferinta-online/>

139. *Cântările* (57 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/08/12/cantarile/>

140. Sfântul Sfințit Mucenic Antim Ivireanul, *Didahiile* (prima ediție actualizată) (350 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/08/25/sfantul-sfintit-mucenic-antim-ivireanul-didahiile-prima-editie-actualizata/>

141. *Praedicationes (vol. 11)* (698 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/10/19/praedicati-ones-vol-11/>

142. *Parimiele lui Salomon* (117 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/10/29/parimiele-lui-salomon/>

143. *Studii literare* (vol. 2) (162 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/11/05/studii-literare-vol-2/>

144. *Epilog la lumea veche, vol. I. 5. Emil Botta* (239 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/11/21/epilog-la-lumea-veche-vol-i-5-emil-botta/>

145. Sfântul Împărat Salomon, *Ecclisiastis* (59 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/11/23/ecclisiastis/>

146. *Mântuirea este eclesială* (conferință online) (54 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2016/12/19/mantuirea-este-eclesiala-conferinta-online/>

147. Dorin Streinu, *Opere alese* (vol. 9) (270 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/01/20/dorin-streinu-opere-alese-vol-9/>

148. *Praedicationes* (vol. 12) (571 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/02/11/praedicati-ones-vol-12/>

149. *Psalzii* (ediția LXX) (329 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/03/04/psalmii-editia-lxx/>

150. *Psalmii liturgici* (299 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/03/05/psalmii-liturgici/>

151. *Epilog la lumea veche (vol. I. 6). Nichita Stănescu* (759 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/06/01/epilog-la-lumea-veche-vol-i-6-nichita-stanescu/>

152. *Praedicationes (vol. 13)* (530 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/07/10/praedicat-ones-vol-13/>.

153. *Twitter pentru azi (vol. 7)* (254 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/08/30/twitter-pentru-azi-vol-7/>.

154. *Epilog la lumea veche, vol. I. 3* (ediția a doua) (699 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/10/02/epilog-la-lumea-veche-vol-i-3-editia-a-doua/>.

155. *Cartea Sfântului Profet Iov* (144 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/10/03/cartea-sfantului-profet-iov/>.

156. *Studii literare (vol. 3)* (157 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/10/23/studii-literare-vol-3/>.

157. *Maturizarea poeziei* (173 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/11/05/maturizare-a-poeziei/>.

158. *Înțelepciunea lui Salomon* (86 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2017/12/16/intelepciunea-lui-salomon/>.

159. *Viețile Sfinților (vol. I)* (461 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/03/16/vietile-sfintilor-vol-i/>

160. *Vorbiri de Facebook (vol. 4)* (337 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/03/22/vorbiri-de-facebook-vol-4/>

161. *Praedicationes (vol. 14)* (658 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/05/02/praedicationes-vol-14/>

162. *Întrebări și răspunsuri teologice (vol. 1)* (319 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/06/18/intrebari-si-raspunsuri-teologice-vol-1/>

163. *Studii literare (vol. 4)* (326 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/07/01/studii-literare-vol-4/>

164. *Înțelepciunea lui Sirah* (192 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/10/04/intelepciunea-lui-sirah/>

165. *Înțelepciunea lui Sirah (ediția liturgică)* (151 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/12/08/intelepciunea-lui-sirah-editia-liturgica/>

166. *În ajutorul tău* (151 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/12/10/in-ajutorul-tau/>

167. *Twitter pentru azi (vol. 8)* (127 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/12/16/twitter-pentru-azi-vol-8/>

168. *Studii literare (vol. 5)* (184 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2018/12/16/studii-literare-vol-5/>

169. *Psalzii lui Salomon (ediția științifică)* (71 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/01/20/psalmii-lui-salomon-editia-stiintifica/>

170. *Psalzii lui Salomon (ediția liturgică)* (62 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/01/22/psalmii-lui-salomon-editia-liturgica/>

171. *Studii literare (vol. 6)* (105 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/03/21/studii-literare-vol-6/>

172. *Evanghelia după Lucas* (173 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/04/11/evanghelia-dupa-lucas/>

173. *Evanghelia după Lucas (ediția liturgică)* (133 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/05/22/evangheli-a-dupa-lucas-editia-liturgica/>

174. *Epistola către Evrei* (69 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/05/24/epistola-catre-evrei/>

175. *Cartea Sfântului Profet Osie* (59 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/05/27/cartea-sfantului-profet-osie/>

176. *Vorbiri de Facebook (vol. 5)* (423 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/05/29/vorbiri-de-facebook-vol-5/>

177. *Cartea Sfântului Profet Amos* (49 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/06/05/cartea-sfantului-profet-amos/>

178. *Geneza creștină în opera lui Eminescu* (157 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/06/15/geneza-crestina-in-opera-lui-eminescu/>

179. *Cartea Sfântului Profet Miheas* (45 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/07/02/cartea-sfantului-profet-miheas/>

180. *Praedicationes (vol. 15)* (741 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/07/11/praedicationes-vol-15/>

181. *Cartea Sfântului Profet Zaharias* (63 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/08/31/cartea-sfantului-profet-zaharias/>

182. *Cartea Sfântului Profet Malahias* (37 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/09/06/cartea-sfantului-profet-malahias/>

183. *Teologia Dogmatică Ortodoxă (vol. 2)* (289 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2019/12/23/teologia-dogmatica-ortodoxa-vol-2/>

184. *Istoria literaturii române (vol. 1)* (642 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2020/02/02/istoria-literaturii-romane-vol-i/>

185. *Istoria literaturii române (vol. 2)* (429 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2020/03/29/istoria-literaturii-romane-vol-2/>

186. *Rămâne să ne vedem* (174 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2020/04/04/ramane-sa-ne-vedem/>

187. *Sfântul Ilie văzătorul de Dumnezeu († 4 mai). Acatistul și Predici întru pomenirea sa* (129 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2020/05/03/sfantul-ilie-vazatorul-de-dumnezeu-4-mai-acatistul-si-predici-intru-pomenirea-sa/>

188. *Vorbiri de Facebook (vol. 6)* (480 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2020/05/16/vorbiri-de-facebook-vol-6/>

189. *Istoria literaturii române (vol. 3)* (785 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2020/08/20/istoria-literaturii-romane-vol-3/>
190. *Cartea Sfântului Profet Isaias* (ediția științifică) (217 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2020/10/12/cartea-sfantului-profet-isaias-editia-stiintifica/>
191. *Istoria literaturii române (vol. 4)* (232 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2020/11/10/istoria-literaturii-romane-vol-4/>
192. *Praedicationes (vol. 16)* (744 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2020/11/16/praedications-vol-16/>
193. *Bucuria de Dumnezeu (vol. 1)* (255 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/01/08/bucuria-de-dumnezeu-vol-1/>
194. *Istoria literaturii române (vol. 5)* (452 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/01/20/istoria-literaturii-romane-vol-5/>
195. *Vorbiri de Facebook (vol. 7)* (621 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/02/15/vorbiri-de-facebook-vol-7/>
196. *Vorbiri de Facebook (vol. 8)* (594 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/07/02/vorbiri-de-facebook-vol-8/>

197. *Istoria literaturii române (vol. 6)* (910 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/08/14/istoria-literaturii-romane-vol-6/>
198. *Praedicationes (vol. 17)* (603 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/09/18/praedicationes-vol-17/>
199. *Twitter pentru azi (vol. 9)* (342 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/09/26/twitter-pentru-azi-vol-9/>
200. *Cartea Sfântului Profet Daniil* (107 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/10/05/cartea-sfantului-profet-daniil/>
201. *Vorbiri de Facebook (vol. 9)* (478 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/11/23/vorbiri-de-facebook-vol-9/>
202. *Drumul spre Icoană. Despre cum am pictat Icoana Sfântului Ilie văzătorul de Dumnezeu* (59 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2021/12/30/drumul-spre-icoana-despre-cum-am-pictat-icoana-sfantului-ilie-vazatorul-de-dumnezeu/>
203. *Istoria literaturii române (vol. 7)* (587 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/02/07/istoria-literaturii-romane-vol-7/>
204. *Cartea Sfântului Profet Ieremias* (212 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/02/21/cartea-sfantului-profet-ieremias/>

205. *Cartea Sfântului Profet Ieremias (ediția liturgică)* (185 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/02/21/cartea-sfantului-profet-ieremias-editia-liturgica/>
206. *Cartea Sfântului Profet Baruh* (53 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/02/24/cartea-sfantului-profet-baruh/>
207. *Cartea Sfântului Profet Baruh (ediția liturgică)* (49 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/02/24/cartea-sfantului-profet-baruh-editia-liturgica/>
208. *Cartea Sfântului Profet Iezechiil* (246 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/03/15/cartea-sfantului-profet-iezechiil/>
209. *Cartea Sfântului Profet Iezechiil (ediția liturgică)* (197 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/03/15/cartea-sfantului-profet-iezechiil-editia-liturgica/>
210. *Plângerile lui Ieremias* (53 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/03/16/plangerile-lui-ieremias/>
211. *Epistola lui Ieremias* (41 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/03/16/epistola-lui-ieremias/>
212. *Vorbiri de Facebook (vol. 10)* (563 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/07/25/vorbiri-de-facebook-vol-10/>

213. *Psaltirea în versuri a Sfântului Dosoftei al Moldovei (în formă actualizată)* (434 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/08/10/psaltirea-in-versuri-a-sfantului-dosoftei-al-moldovei-in-forma-actualizata/>

214. *Praedicationes (vol. 18)* (655 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/09/12/praedicationes-vol-18/>

215. *Mărturii ortodoxe contemporane (vol. 1)* (304 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2022/10/04/marturii-ortodoxe-contemporane-vol-1/>

216. *Istoria literaturii române (vol. 8)* (815 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/01/17/istoria-literaturii-romane-vol-8/>

217. *Bucuria de a fi cu Adam* (191 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/01/18/bucuria-de-a-fi-cu-adam/>

218. *Istoria literaturii române (vol. 9)* (520 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/02/06/istoria-literaturii-romane-vol-9/>

219. *Facerea (ediția LXX)* (230 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/03/06/facerea-editia-lxx/>

220. *Facerea (LXX, ediția liturgică)* (198 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/03/07/facerea-lxx-editia-liturgica/>
221. *Apocalipsis (ed. BYZ)* (98 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/04/04/apocalipsis-ed-byz/>
222. *Apocalipsis BYZ (ediția liturgică)* (82 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/04/04/apocalipsis-byz-editia-liturgica/>
223. *Episcopul în viața Bisericii* (187 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/05/09/episcopul-in-viata-bisericii/>
224. *Epistola către Romei (ediția BYZ)* (94 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/06/08/epistola-catre-romei-editia-byz/>
225. *Epistola către Romei BYZ (ediția liturgică)* (79 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/06/08/epistola-catre-romei-byz-editia-liturgica/>
226. *Praedicationes (vol. 19)* (577 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/08/27/praedicationes-vol-19/>
227. *Vorbiri de Facebook (vol. 11)* (487 pagini)
<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/10/10/vorbiri-de-facebook-vol-11/>
228. *Bucuria comuniunii (vol. 12)* (364 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/11/11/bucuria-comuniunii-vol-12/>

229. *Twitter pentru azi (vol. 10)* (218 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2023/11/29/twitter-pentru-azi-vol-10/>

230. *Istoria literaturii române (vol. 10)* (540 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/02/01/istoria-literaturii-romane-vol-10/>

231. *Istoria literaturii române (vol. 11)* (680 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/03/13/istoria-literaturii-romane-vol-11/>.

232. *Te iubesc nu se termină/ I love you never ends* [RO/ EN](553 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/04/25/te-iubesc-nu-se-termina-i-love-you-never-ends/>

233. *Viețile Sfinților (vol. 2)* (325 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/06/03/vietile-sfintilor-vol-2/>

234. *Traduceri patristice (vol. 6)* (450 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/07/05/traduceri-patristice-vol-6/>

235. *Praedicationes (vol. 20)* [RO/ EN] (567 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/08/24/praedicationes-vol-20/>

236. *Twitter pentru azi (vol. 11)* [RO/ EN] (167 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/09/02/twitter-pentru-azi-vol-11/>

237. *Vorbiri de Facebook (vol. 12)* (774 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/10/28/vorbiri-de-facebook-vol-12/>

238. *Scriu online (vol. 13)* (457 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/11/27/scriu-online-vol-13/>

239. Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș, *Opere complete (vol. 1)* (867 pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2024/12/16/opere-complete-vol-1/>

240. *Slujba Sfântului Ilie văzătorul de Dumnezeu († 4 mai)* (73 de pagini)

<https://www.teologiepentruazi.ro/2025/01/20/slujba-sfantului-ilie-vazatorul-de-dumnezeu/>

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

© Teologie pentru azi
Toate drepturile rezervate